

บทที่ ๑

บทนำ

๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

โลกในยุคปัจจุบันเป็นยุคแห่งเทคโนโลยีสารสนเทศด้วยวิวัฒนาการและศักยภาพของเทคโนโลยีสารสนเทศความรู้ซึ่งมีอยู่จึงได้แพร่กระจายอย่างรวดเร็วความได้เปรียบของแต่ละประเทศจึงขึ้นอยู่กับความสามารถใช้ประโยชน์จากความรู้ในการพัฒนาคนให้มีศักยภาพและคุณภาพสูงที่จะแสวงหาและใช้ประโยชน์จากความรู้จึงเป็นบทบาทและหน้าที่ของการศึกษาการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพจึงจำเป็นต้องเป็นการศึกษาที่มีคุณภาพเพื่อให้ศักยภาพที่มีอยู่ในตัวคนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ทำให้เป็นคนที่มีรู้จักคิดวิเคราะห์รู้จักแก้ปัญหาที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์รู้จักเรียนรู้ด้วยตนเองสามารถปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วมีจริยธรรมคุณธรรมรู้จักพึ่งพาตนเองและสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขตามบทบัญญัติแห่งราชอาณาจักรไทย^๑

ปัจจุบันมีการแข่งขันด้านต่าง ๆ สูงและเป็นที่ยอมรับกันว่าระบบสารสนเทศเป็นทรัพยากรที่จำเป็นอย่างยิ่ง ผู้ใดได้รับข้อมูลระบบสารสนเทศที่ถูกต้องรวดเร็ว จะเป็นผู้ได้เปรียบเพราะสามารถใช้สารสนเทศเหล่านั้นในการตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ อย่างถูกต้องและรวดเร็ว ดังนั้น ข้อมูลสารสนเทศมีความสำคัญต่อการตัดสินใจดำเนินการบริหารงานด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะทางการศึกษาที่ต้องกำหนดนโยบาย ต้องมีข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้องมีคุณภาพ ทันสมัยช่วยให้การวางแผนการบริหารงาน การตัดสินใจดำเนินงานไปอย่างมีประสิทธิภาพ ในทางตรงกันข้ามหน่วยงานใดไม่มีการนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ในการปฏิบัติงานก็ย่อมเสี่ยงต่อความผิดพลาดสูงและผลการดำเนินงานก็จะเป็นประสิทธิภาพ^๒

กระทรวงศึกษาธิการกำหนดนโยบายการพัฒนาการบริหารจัดการให้มีการปรับปรุงและพัฒนา รูปแบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการวางแผนระบบข้อมูลสารสนเทศและเครือข่ายสารสนเทศให้มีประสิทธิภาพและสามารถเชื่อมโยงติดต่อสื่อสารถึงกันได้ทุกระดับ ปรับปรุงกระบวนการบริหาร การประชาสัมพันธ์ทุกระดับ ได้ออกกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธี “การประกัน

^๑สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, กระบวนการปฏิรูปการเรียนรู้, (กรุงเทพมหานคร :สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ , ๒๕๔๓), หน้า ๒.

^๒สำนักงานปฏิรูปการศึกษา, รายงานผลเพื่อการปฏิรูปการศึกษา, (กรุงเทพมหานคร: ศิริการพิมพ์, ๒๕๔๔), หน้า ๗๕.

คุณภาพการศึกษาภายใน” สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานพ.ศ.๒๕๔๒ หมวด ๖ มาตรา ๕๐ กำหนดให้สถานศึกษาได้ร่วมมือในการจัดเตรียมเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ตลอดจนให้บุคลากรที่มีข้อมูลเกี่ยวกับสถานศึกษา รวมทั้งผู้ปกครองผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา พิจารณาเห็นว่าสถานศึกษาต้องปฏิบัติตามคำร้องขอของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา บุคคลหรือหน่วยงานนอกสถานที่ดังกล่าวรับรองการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา ^๓

ซึ่งกระบวนการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาต้องมีความต่อเนื่อง ด้วยระบบ คือ การจัดระบบบริหารสารสนเทศ การพัฒนามาตรฐานการศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา และภาระกิจการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา การตรวจสอบผลและทบทวนคุณภาพการศึกษา การประเมินคุณภาพการศึกษา การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ในหมวด ๕ มาตรา ๓๔ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่พิจารณาเสนอนโยบาย แผนพัฒนามาตรฐานและหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานที่สอดคล้องกับแผนการศึกษา การสนับสนุนทรัพยากร การติดตามตรวจสอบและการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สถานศึกษาเป็นหน่วยงานหนึ่งที่มีภาระต้องปฏิบัติทั้งงานการสอน งานนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด และการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อให้การบริหารจัดการเป็นไปด้วยความเรียบร้อยส่งผลให้การศึกษาบรรลุเป้าหมาย มีประสิทธิภาพ และการบริหารจัดการดังกล่าวจะมีคุณภาพ ประสิทธิภาพได้ ต้องเป็นการบริหารโดยมีข้อมูลสารสนเทศเป็นองค์ประกอบการดำเนินการของสถานศึกษา จึงต้องมีข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารงานให้เกิดประสิทธิภาพสูง เพราะข้อมูลสารสนเทศเป็นเครื่องมือสำคัญของผู้บริหารช่วยวางแผน การตัดสินใจ และดำเนินงาน ดังนั้น การบริหารมีอาชีพผู้บริหารจำเป็นต้องมีระบบข้อมูลสารสนเทศ ซึ่งในปัจจุบันระบบสารสนเทศมีบทบาทต่อการศึกษาและหน่วยงานต่าง ๆ ให้มีความสำคัญต่อการบริหารระบบข้อมูลสารสนเทศให้มีพร้อมในการใช้งานได้ทันที สถานศึกษาถือได้ว่าเป็นแหล่งข้อมูลปฐมภูมิหรือแหล่งข้อมูลเบื้องต้น เป็นข้อมูลพื้นฐานทางการศึกษาที่สำคัญของหน่วยงานหนึ่งที่ต้องนำข้อมูลไปใช้วางแผนบริหารงาน การปฏิบัติงาน การจัดการศึกษาและการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในทุก ๆ ด้าน แหล่งข้อมูลดังกล่าว ถ้าไม่ได้จัดเก็บให้เป็นระบบ ย่อมทำให้เกิดประสิทธิภาพของข้อมูลสารสนเทศถ้าข้อมูลขาดประสิทธิภาพย่อมมีผลกระทบกับการบริหารงาน ทำให้ได้ข้อมูลไม่ถูกต้องไม่ทันกับเหตุการณ์ และไม่เพียงพอต่อการใช้งานจะส่งผลให้การบริหาร การปฏิบัติงานของหน่วยงานเหล่านี้ลดประสิทธิภาพไปด้วย ^๔

^๓สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ,พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ สำนักนายกรัฐมนตรี พิมพ์ครั้งที่ ๑ (กรุงเทพมหานคร :จำหน่ายโดย บริษัทสกายบุ๊กส์, ๒๕๔๖), หน้า ๕๐ – ๕๑.

^๔วรรณภา แสงวัฒนะกุล, “การพัฒนาระบบสารสนเทศอินเทอร์เน็ต”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๑), หน้า ๓.

โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต ๒๘ ซึ่งได้แก่ โรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน ๑๐ โรงเรียนในจังหวัดยโสธร มีระบบสารสนเทศของโรงเรียนทุกโรงเรียนแต่เนื่องจากระบบสารสนเทศมีความซับซ้อนและเป็นอุปสรรคในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำคัญของโรงเรียนจึงจำเป็นต้องหาวิธีส่งเสริมระบบสารสนเทศในโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดยโสธรให้มีความเป็นระบบและง่ายต่อการสืบค้นข้อมูลมากยิ่งขึ้น

จากความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าวข้างต้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมงานเทคโนโลยีทางการศึกษาของผู้บริหารและครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๒๘ เพื่อเป็นแนวทางในการเสนอบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมระบบสารสนเทศให้กับผู้บริหารและครูให้มีความรู้และสามารถถ่ายทอดให้กับนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑.๒.๑ เพื่อศึกษาสภาพสถานศึกษาในการส่งเสริมระบบสารสนเทศโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๒๘

๑.๒.๒ เพื่อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในการส่งเสริมระบบสารสนเทศโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต ๒๘

๑.๓ ปัญหาที่ต้องการทราบ

๑.๓.๑ สภาพสถานศึกษาในการส่งเสริมระบบสารสนเทศโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๒๘เป็นอย่างไร

๑.๓.๒ ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในการส่งเสริมระบบสารสนเทศโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต ๒๘ เป็นอย่างไร

๑.๓.๓ แนวทางการส่งเสริมบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในการส่งเสริมระบบสารสนเทศโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต ๒๘ มีอะไรบ้าง

๑.๔ ขอบเขตการวิจัย

๑.๔.๑ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในการส่งเสริมระบบสารสนเทศโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาสโธร เขต ๒๘ ทั้ง ๕ ด้าน ประกอบด้วย ๑) ระบบสารสนเทศพื้นฐานโรงเรียน ๒) ระบบสารสนเทศที่เกี่ยวกับผู้เรียน ๓) ระบบสารสนเทศการบริหารงานวิชาการโรงเรียน ๔) การบริหารระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียน ๕) ระบบสารสนเทศเพื่อการรายงานผลงานโรงเรียน

๑.๔.๒ขอบเขตด้านประชากร

การศึกษครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้กำหนดกลุ่มประชากรจากการให้ตอบแบบสอบถาม คือ ผู้บริหารและครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสโธร เขต ๒๘ การเก็บข้อมูลโดยวิธีใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) การสัมภาษณ์ (Interview)

๑.๔.๓ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

๔.๓.๑ตัวแปรอิสระได้แก่เพศอายุระดับการศึกษาตำแหน่งประสบการณ์ ของผู้บริหารและครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสโธร เขต ๒๘

๕.๓.๒ ตัวแปรตามได้แก่ระบบสารสนเทศของโรงเรียนมัธยมศึกษา ทั้ง ๕ ด้าน คือ ๑) ระบบสารสนเทศพื้นฐานโรงเรียน ๒) ระบบสารสนเทศที่เกี่ยวกับผู้เรียน ๓) ระบบสารสนเทศการบริหารงานวิชาการโรงเรียน ๔) การบริหารระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียน ๕) ระบบสารสนเทศเพื่อการรายงานผลงานโรงเรียน

๑.๔.๔ ขอบเขตด้านสถานที่

ผู้วิจัยทำการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสโธร เขต ๒๘ จำนวน ๔ โรงเรียน จำแนกตามโรงเรียนแต่ละขนาด ดังนี้

โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ได้แก่ โรงเรียนยโสธรพิทยาคม

โรงเรียนขนาดใหญ่ ได้แก่ โรงเรียนกุดชุมพิทยาคม

โรงเรียนขนาดกลาง ได้แก่ โรงเรียนป่าดัววิทยา

โรงเรียนขนาดเล็ก ได้แก่ โรงเรียนน้ำคำวิทยาคม

๑.๔.๕ ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย ตั้งแต่เดือน มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๙ ถึงเดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๖๐ รวมระยะเวลาทำการวิจัย ๘ เดือน

๑.๕ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

บทบาทผู้บริหาร หมายถึง พฤติกรรมของบุคคลแต่ละบุคคลที่อยู่ในองค์กรหรือสถานะนั้นๆ โดยบทบาทของผู้บริหารคือพฤติกรรมของผู้บริหารที่อยู่ในสถานะผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาโยธิน เขต ๒๘

ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียน หรือรักษาการผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาโยธิน เขต ๒๘

ครู หมายถึง ครูสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาโยธิน เขต ๒๘

สารสนเทศโรงเรียน หมายถึง ข้อมูลที่ได้ผ่านการประมวลผลหรือวิเคราะห์แล้วซึ่งอยู่ในรูปแบบที่มีความหมาย สามารถนำไปประกอบการตัดสินใจได้ตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาโยธิน เขต ๒๘

การบริหารระบบสารสนเทศโรงเรียน หมายถึง การดำเนินงานจัดทำข้อมูลโดยผ่านระบบ กระบวนการประมวลผลเพื่อให้มีความสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารงานทุกระดับตามแนวทางการจัดทำระบบสารสนเทศโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาโยธิน เขต ๒๘

ระบบสารสนเทศพื้นฐานโรงเรียน หมายถึง การเก็บรวบรวมข้อมูล และการตรวจสอบข้อมูล การจัดกระทำข้อมูลให้เป็นสารสนเทศและการจัดเก็บอย่างเป็นระบบเพื่อสะดวกพร้อมนำไปใช้สนับสนุนการบริหาร การตัดสินใจในระดับปฏิบัติการ และระดับบริหารอันจะเป็นประโยชน์ต่อกระบวนการทำงานแต่ละขั้นตอนให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่วางไว้ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาโยธิน เขต ๒๘

ระบบสารสนเทศเกี่ยวกับผู้เรียน หมายถึง ระบบสารสนเทศที่รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียนทั้งหมด สารสนเทศนี้เกิดจากผู้เรียนหรือผู้ปฏิบัติงานเป็นส่วนใหญ่ เช่น ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน จำแนกเป็นรายชั้นการเรียน รายภาค รายปี และผลการประกันคุณภาพการศึกษา รายงานผลความก้าวหน้าของผู้เรียน รายงานความประพฤติหรือพฤติกรรมของผู้เรียนและผลงานของผู้เรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาโยธิน เขต ๒๘

ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียน หมายถึง กระบวนการจัดระบบสารสนเทศที่เกี่ยวกับหลักสูตรและการเรียนการสอน การใช้หลักสูตร การวัดและการประเมินผล กิจกรรมการพัฒนาผู้เรียน กิจกรรมแนะแนว และการจัดหาแหล่งการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีที่มีประเมินประสิทธิภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาโยธิน เขต ๒๘

ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียน หมายถึง ระบบสารสนเทศที่ต้องมีการประมวลผลรวมมีการเปรียบเทียบข้อมูลอย่างถูกต้องและทันสมัยจึงผลต่อการจัดการและบริหารอย่างเต็มประสิทธิภาพในโรงเรียน เช่น ธุรการ การเงิน งานบุคลากร งานอำนวยความสะดวก และงานบริหารอาคารสถานที่ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสโธร เขต ๒๘

ระบบสารสนเทศเพื่อการรายงานผลงานโรงเรียน หมายถึง ระบบสารสนเทศที่โรงเรียนรายงานผลงานด้านคุณภาพการศึกษาประจำปี เพื่อรายงานผลการดำเนินงานของโรงเรียนต่อเขตพื้นที่การศึกษาที่รับผิดชอบ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้ปกครอง และชุมชนได้ทราบผลการดำเนินงานในรอบปีที่ผ่านมาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสโธร เขต ๒๘

โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสโธร เขต ๒๘ หมายถึง โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสโธร เขต ๒๘

โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ หมายถึง โรงเรียนที่จัดการศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาที่ ๑-๖ โดยมีนักเรียนตั้งแต่ ๒,๕๐๐ คนขึ้นไป ในที่นี้หมายถึง โรงเรียนยโสธรพิทยาคม

โรงเรียนขนาดใหญ่ หมายถึง โรงเรียนที่จัดการศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาที่ ๑-๖ โดยมีนักเรียนตั้งแต่ ๑,๕๐๐-๒,๔๙๙ คน ในที่นี้หมายถึง โรงเรียนกุดชุมวิทยาคม

โรงเรียนขนาดกลาง หมายถึง โรงเรียนที่จัดการศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาที่ ๑-๖ โดยมีนักเรียนตั้งแต่ ๕๐๐-๑,๔๙๙ คนในที่นี้หมายถึง โรงเรียนป่าต้ววิทยา

โรงเรียนขนาดเล็ก หมายถึง โรงเรียนที่จัดการศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาที่ ๑-๖ โดยมีนักเรียนตั้งแต่ ๑๐๐ -๔๙๙ คน ในที่นี้หมายถึง โรงเรียนน้ำคำวิทยาคม

๑.๖ ประโยชน์ที่ได้รับ

๑.๖.๑ ได้ข้อมูลสภาพสถานศึกษาในการส่งเสริมระบบสารสนเทศโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสโธร เขต ๒๘

๑.๖.๒ ได้ทราบระดับความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมระบบสารสนเทศโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสโธร เขต ๒๘

๑.๖.๓ เสนอแนะแนวทางการส่งเสริมระบบสารสนเทศโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสโธร เขต ๒๘

บทที่ ๒

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง “บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในการส่งเสริมระบบสารสนเทศ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต ๒๘” ซึ่งผู้วิจัยได้ ทำการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในการส่งเสริมระบบ สารสนเทศ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต ๒๘ จากเอกสาร ตำรา วารสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และนำเสนอขั้นตอนในการดำเนินการศึกษา ใน ประเด็นดังต่อไปนี้

- ๒.๑ แนวคิดเกี่ยวกับระบบสารสนเทศ
- ๒.๒ ทฤษฎีระบบ (Theory System)
- ๒.๓ การบริหาร
- ๒.๔ แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารระบบสารสนเทศ
- ๒.๕ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- ๒.๖ กรอบแนวคิดการวิจัย

๒.๑ แนวคิดเกี่ยวกับระบบสารสนเทศ

การตัดสินใจของผู้นำหรือผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับเรื่องต่างๆที่เกิดขึ้นทั้งภายในหรือ ภายนอกโรงเรียนและการกำหนดให้ดำเนินการ หากตัดสินใจผิดพลาดผลเสียก็จะเกิดขึ้นกับโรงเรียน บุคลากร ผู้เรียน และผู้บริหาร ในบางโอกาสการตัดสินใจของผู้นำหรือผู้บริหารต้องทำการตัดสินใจ ระยะเวลาอันสั้นหรือเร่งด่วน การตัดสินใจดังกล่าวถูกต้อง รวดเร็ว แม่นยำ สิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการที่ จะช่วยให้ผู้นำหรือผู้บริหารตัดสินใจ คือ ข้อมูล (Data) และสารสนเทศนั่นเอง

๒.๑.๑ ความหมายของระบบสารสนเทศ

สุชาติ กิระนนท์^๕ ให้ความหมายของระบบสารสนเทศไว้ว่าหมายถึง ระบบที่ ประกอบด้วยส่วนต่างๆได้แก่ ระบบคอมพิวเตอร์ทั้งฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ ระบบเครือข่าย ฐานข้อมูล ผู้พัฒนาระบบ ผู้ใช้ระบบ พนักงานที่เกี่ยวข้อง และผู้เชี่ยวชาญในทุกสาขาวิชาทุกองค์ประกอบนี้ ทำงานร่วมกันเพื่อกำหนด รวบรวม จัดเก็บข้อมูล ประมวลผลข้อมูลเพื่อสร้างสารสนเทศ และส่ง

^๕สุชาติ กิระนนท์, เทคโนโลยีสถิติ : ข้อมูลในระบบสารสนเทศ, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๑, หน้า๑.

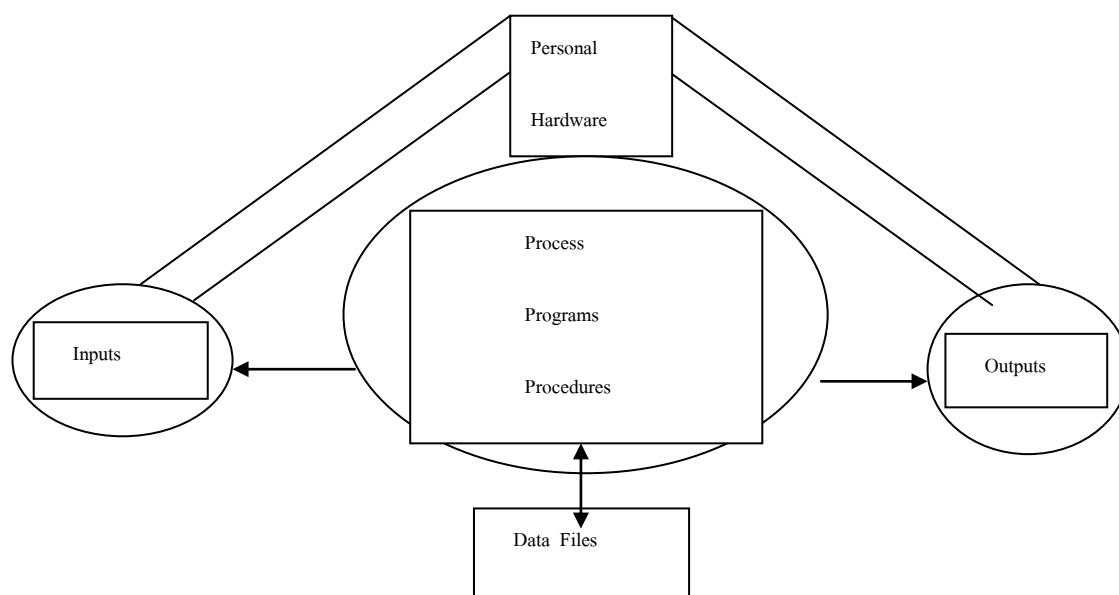
ผลลัพธ์หรือสารสนเทศที่ได้ให้ผู้ใช้เพื่อช่วยสนับสนุน การทำงาน การตัดสินใจ การวางแผน การบริหาร การควบคุม การวิเคราะห์และติดตามผลการดำเนินงานขององค์กร

วรัรัตน์ อภินันท์กุล^๖ ให้ความหมายของระบบสารสนเทศไว้ว่า หมายถึง ความสามารถในการกำหนดขอเขตสารสนเทศที่ต้องการใช้ สามารถเข้าแหล่งข้อมูลสารสนเทศบูรณาการสารสนเทศใหม่เข้ากับความรู้เดิม การใช้วิจารณ์ญาณในการประเมินสารสนเทศและนำไปใช้ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดเอาไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และหลักการสำคัญของระบบสารสนเทศก็คือ การเข้าถึงเซิร์ฟเวอร์ (Intelligent Access) และการเข้าถึงกายภาพ (Physical Access) การเข้าถึงเซิร์ฟเวอร์ คือ การใช้ความสามารถเชิงความคิดและกระบวนการทางสมองเพื่อจัดการกับสารสนเทศ เช่น การเลือกสารสนเทศ การเรียกใช้สารสนเทศ การวิเคราะห์สารสนเทศ และการประเมินสารสนเทศ ส่วนการเข้าถึงสารสนเทศทางกายภาพ คือ การใช้ความสามารถเพื่อเข้าถึงในสื่อรูปแบบต่างๆ เช่น สิ่งพิมพ์ คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต โทรศัพท์

วรรณภา แสงวัฒนกุล^๗ ได้กล่าวถึง ระบบสารสนเทศต่างๆรวมทั้งระบบคอมพิวเตอร์ ประกอบด้วย ๓ ส่วน คือ ข้อมูลนำเข้า (Inputs) การบวนการ (Process) และข้อมูลนำออก (Outputs) แต่สำหรับระบบสารสนเทศที่สำคัญกว่านั้น ซึ่งประกอบด้วย ๖ ส่วน ได้แก่ ข้อมูลนำเข้า (Inputs) กระบวนการ (Process) แฟ้มข้อมูล (Data files) ข้อมูลนำออก (Outputs) บุคคล (Personnel) อุปกรณ์ (Hardware) ดังแสดงแผนภูมิที่ ๒.๑

^๖วรัรัตน์ อภินันท์กุล ดร., **แนวคิดและทฤษฎีความรู้** ทางการศึกษาจากระบบโรงเรียน, พิมพ์ครั้งที่ ๑ (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๑), หน้า ๓๙ – ๔๐.

^๗วรรณภา แสงวัฒนกุล, “การพัฒนาระบบสารสนเทศเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เกี่ยวกับนักวิชาการอุดมศึกษาของประเทศไทยในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้”, **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย สาขาอุดมศึกษา ภาควิชาอุดมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย), ๒๖๔๑, หน้า ๑๓ – ๑๔.

ภาพที่ ๒.๑ แสดงการทำงานของระบบสารสนเทศ

ที่มา : Hicks ๑๙๙๓ : ๓

วีระ สุภากิจ^๘ ให้ความหมาย ระบบสารสนเทศ (Information System) ไว้ว่า คือระบบการเก็บข้อมูลและดำเนินการประมวลผลให้เป็นสารสนเทศเพื่อสนองความต้องการของหน่วยงานทั้งหน่วยงานด้านกฎหมาย ธุรกิจ บริหารและประชาสัมพันธ์เพื่อใช้ประโยชน์ในการบริหารระดับสูงระดับกลางและระดับปฏิบัติการ

เกรียงศักดิ์ พราวศรี^๙ ให้ความหมาย ระบบสารสนเทศไว้ว่า คือ ข้อมูล (Data) หรือข้อเท็จจริงต่างๆที่เป็นตัวเลข สัญลักษณ์และตัวหนังสือ แทนปริมาณ หรือการกระทำต่าง ๆ ซึ่งยังไม่ผ่านการประมวลผลหรือการวิเคราะห์ อีกความหมายหนึ่ง คือข้อมูลที่ผ่านการประมวลผลหรือการวิเคราะห์แล้วอยู่ในรูปแบบที่มีความหมาย สามารถนำไปประกอบการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ได้ตามวัตถุประสงค์ (สารสนเทศ) Information

ปทุม แป้นสุวรรณ^{๑๐} ให้ความหมายของระบบสารสนเทศไว้ว่า คือการบริหารสารสนเทศเป็นบริการหนึ่งในบริการแนะแนว ที่เป็นกระบวนการข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความรู้ ข่าวสารในทิศทางการศึกษา อาชีพ ส่วนตัวและสังคม และความรู้ด้านอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจในการ

^๘วีระ สุภากิจ, ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ, (กรุงเทพมหานคร : สุริยสารจัดพิมพ์, ๒๕๓๙), หน้า ๗.

^๙เกรียงศักดิ์ พราวศรี, การจัดการระบบสารสนเทศในการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา, พิมพ์ครั้งที่ ๑ (กรุงเทพมหานคร: บริษัทบุ๊คพอยท์ จำกัด, ๒๕๔๔), หน้า ๑ – ๒.

^{๑๐}ปทุม แป้นสุวรรณ, บริการสารสนเทศ, พิมพ์ครั้งที่ ๑ (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, ๒๕๔๐), หน้า ๘.

ตัดสินใจในการเลือกแนวทางในการศึกษา การศึกษาต่อ ประกอบอาชีพ และการปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างเหมาะสมมีความสุข ซึ่งการเลือกข่าวสาร ข้อมูล และความรู้ต่าง ๆ ต้องเป็นเรื่องที่เป็นความจริงถูกต้อง เชื่อถือได้ในปัจจุบัน ส่วนการที่จะใช้ข้อมูลสารสนเทศเกิดประโยชน์และมีความหมายแก่ผู้บริหารควรใช้เทคนิคในการจัดกิจกรรมที่จะนำเสนอข่าวสารสนเทศที่น่าสนใจดึงดูดให้ผู้รับบริการสนใจ เกิดประโยชน์ สำหรับข่าวสารสนเทศที่ถูกต้อง กลั่นกรอง วิเคราะห์ มีใช้ข้อมูลที่ชักชวนโฆษณาชวนเชื่อ จึงทำให้เกิดประโยชน์แก่ผู้บริหารอย่างแท้จริง

สุภาพร พิศาลบุตร ได้กล่าวถึง ระบบสารสนเทศการปฏิบัติงานและการบริหารที่ใช้ในองค์กรตามลักษณะของการนำไปใช้งานตามระดับการใช้งานของบุคคลในองค์กร มีดังนี้^{๑๑}

๑) ระบบการประมวลผลรายการ (Transaction Processing System: TPS) เป็นระบบที่ใช้บันทึกรายการข้อมูลรายละเอียดหรือรายการที่เป็นพื้นฐานในการดำเนินการในองค์กร

๒) ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ (Management Information System: MIS) เป็นระบบจัดการข้อมูลและสารสนเทศเพื่อบริหารงานบุคคลในระดับบริหารขององค์กร ซึ่งครอบคลุมงานตัดสินใจแต่ละวัน โดยผ่านการบันทึกข้อมูลจากระบบประมวลผลรายการซึ่งเป็นระบบที่รวบรวมข้อมูลทุกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอดีตและปัจจุบันจากแหล่งข้อมูลภายในองค์กรเป็นสำคัญ ข้อมูลภายในองค์กรเหล่านี้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลภายนอกองค์กรไว้ในระบบคอมพิวเตอร์อย่างเป็นระเบียบเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป และระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ มีดังนี้

(๑) รายงานตามกำหนดเวลา เป็นรายงานที่จัดทำขึ้นตามเวลาที่กำหนด เช่น รายวัน รายสัปดาห์ รายเดือนหรือรายปี

(๒) รายงานความต้องการ เป็นรายงานที่ผู้บริหารต้องการหรือมีคำสั่งให้ทำขึ้นตามต้องการ เช่น รายงานการจ่ายเงินค่าจ้างแรงงานรายวัน หรือรายเดือน

(๓) รายงานพิเศษ หรือรายงานเมื่อมีกรณียกเว้น เป็นรายงานที่จัดทำขึ้นเมื่อมีเหตุการณ์ผิดปกติหรือมีความจำเป็นที่ผู้บริหารต้องพิจารณา เช่นการกำหนดให้จัดทำรายงาน

๓) ระบบสนับสนุนการตัดสินใจ (Decision Support System: DSS) เป็นระบบการสนับสนุนการตัดสินใจช่วยให้ผู้บริหารสามารถเลือกหนทางที่ดีที่สุดและเหมาะสมที่สุด

๔) ระบบสารสนเทศผู้บริหารระดับสูง (Executive Information System: EIS) เป็นระบบสารสนเทศที่จัดทำขึ้นเพื่อบริหารองค์การสำหรับบุคคลในระดับผู้บริหารระดับสูง เพื่อช่วยผู้บริหารวางแผนในระดับนโยบาย ทิศทางและกลยุทธ์ขององค์การ ซึ่งผู้บริหารต้องการสารสนเทศที่เอื้อต่อการวางแผนในระดับกลยุทธ์ ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบต่าง ๆ

๒.๑.๒ ระดับของระบบสารสนเทศ

^{๑๑}สุภาพร พิศาลบุตร, ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารทรัพยากรมนุษย์, พิมพ์ครั้งที่ ๕ (กรุงเทพมหานคร: ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, ๒๕๔๘), หน้า ๓๒ – ๓๖.

ระดับการทำงานของระบบสารสนเทศของผู้บริหารแบ่งออกเป็น ๓ ระดับ ดังนี้^{๑๒}

๑) ระบบสารสนเทศระดับบุคคล คือ ระบบข้อมูลที่เสริมประสิทธิภาพและเพิ่มผลงานให้บุคคลในแต่ละคนในองค์กร ระบบสารสนเทศระดับบุคคลมีแนวทางในการประยุกต์ที่ช่วยให้การทำงานในหน้าที่รับผิดชอบและส่วนตัวของผู้นั้นมีคุณภาพและประสิทธิภาพ

๒) ระบบสารสนเทศระดับกลุ่ม คือ ระบบสารสนเทศที่ช่วยเสริมการทำงานของกลุ่มบุคคลที่มีเป้าหมายของการทำงานร่วมกันให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

๓) ระบบสารสนเทศระดับองค์กร คือ ระบบสารสนเทศที่สนับสนุนขององค์กรในภาพรวมทั้งระบบในลักษณะนี้จะเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานร่วมกันของหลายแผนก โดยการใช้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องและส่งผ่านถึงกันจากแผนกหนึ่งข้ามไปอีกแผนกหนึ่งได้ และสนับสนุนการบริหารงานและจัดการในระดับที่สูงขึ้นได้ด้วย เนื่องจากสามารถให้ข้อมูลจากแผนกต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมาประกอบการตัดสินใจโดยอาจนำข้อมูลมาแสดงในรูปแบบสรุปหรือในแบบฟอร์มที่ต้องการได้ บ่อยครั้งที่การบริหารในระดับสูงจำเป็นต้องใช้ข้อมูลร่วมกันจากหลายแผนกเพื่อประกอบการตัดสินใจ

๒.๑.๓ แหล่งข้อมูลระบบสารสนเทศ

การจัดทำข้อมูลระบบสารสนเทศเริ่มจากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ โดยวิธีการที่หลากหลายและนักวิชาการได้กล่าวถึงแหล่งข้อมูล ไว้ดังต่อไปนี้

ลอง (Long)^{๑๓} ได้กล่าวถึง แหล่งข้อมูลว่ามาจากแหล่งใหญ่ ๒ แห่ง คือ แหล่งข้อมูลภายในองค์กรและข้อมูลนอกองค์กร แต่ข้อมูลเหล่านี้ยังไม่มีคุณสมบัติต้องนำมาจัดระบบรวบรวมให้เป็นหมวดหมู่และนำมาผ่านกระบวนการจึงนำข้อมูลนั้นมาใช้ได้

สุภาพร พิศาลบุตร^{๑๔} ได้กล่าวถึง ข้อมูล (Data) ว่าเป็นข้อเท็จจริงที่อธิบายถึงวัตถุหรือสิ่งของที่จับต้องได้หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่มีอยู่ทั่วไปในชีวิตประจำวัน ในการทำงาน ในสังคมอยู่ในรูปของอักขระ (Character) ตัวเลข (Number) เสียง (Voice) ภาพกราฟิก (Graphic) ภาพลักษณ์ (Image) ภาพเคลื่อนไหว (Video) หรือมัลติมีเดีย (Multimedia) ซึ่งเป็นข้อเท็จจริงที่เราสนใจแล้วทำการเก็บรวบรวมเอาไว้ แต่ยังไม่ได้มีการจัดเรียบเรียงหรือยังไม่มีวิเคราะห์ข้อมูลที่เก็บไว้ ทำให้ยังไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

^{๑๒} วีระ สุภากิจ, ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ, หน้า ๓๑ – ๓๒.

^{๑๓} ลอง (Larry Long), *Management Information System*, (Englewood Cliff, N.J: Prentice Hall, 1983), หน้า 246.

^{๑๔} สุภาพร พิศาลบุตร, ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารทรัพยากรมนุษย์, หน้า ๒๗.

นาริรัตน์ หวังสุนทรภาพร^{๑๕} ได้กล่าวถึง แหล่งสารสนเทศที่นำมาใช้ในการดำเนินงาน จะได้มาจากแหล่งต่าง ๆ ซึ่งแหล่งสารสนเทศสามารถแบ่งได้หลายวิธีที่ผู้ใช้สารสนเทศได้เสนอนั้นมาใช้เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานองค์การ ได้แก่

๑) แหล่งปฐมภูมิ เป็นสารสนเทศที่ได้มาจากการรวบรวมข้อมูลที่ได้มาจากแหล่งกำเนิดของข้อมูลโดยตรง เช่น การสำรวจการตลาดที่รวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์หรือใช้แบบสอบถามหรือวิธีการอื่นใดที่ได้คำตอบหรือข้อมูลจากผู้ให้สัมภาษณ์หรือผู้ตอบแบบสอบถาม แล้วนำข้อมูลที่ได้นั้นมาประมวลผลเป็นสารสนเทศสำหรับผู้นำไปใช้ประโยชน์ต่อไป

๒) แหล่งทุติยภูมิ เป็นสารสนเทศที่ได้มาจากการรวบรวมข้อมูลและสารสนเทศที่ได้มีการรวบรวมมาแล้วหรือได้จากแหล่งปฐมภูมิ ผู้ใช้ยังใช้ประโยชน์จากข้อมูลและสารสนเทศนั้นไม่ได้จะต้องนำมาประมวลผลใหม่ให้ได้สารสนเทศตามที่ผู้ใช้สารสนเทศต้องการ

ศิริวรรณ เสรีรัตน์^{๑๖} ได้กล่าวถึงข้อมูลและสารสนเทศไว้ว่า ข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นมาจากการดำเนินการซึ่งมีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งที่เกิดขึ้นมูล เช่น ข้อมูลสั่งซื้อสินค้าจากลูกค้าที่จุดสั่งซื้อ (Point data of sale) ข้อมูลส่วนนี้ยังไม่สามารถนำมาใช้วางแผนได้ เนื่องจากว่ายังเป็นข้อมูลดิบ (Raw data) สำนักงานต้องรีบเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกิดขึ้นแล้วนำมาประมวลผล (Processing) โดยผ่านกระบวนการทางคอมพิวเตอร์หรือการคำนวณ เพื่อให้ได้สารสนเทศออกมา สารสนเทศจึงเป็นข้อมูลที่ผ่านกระบวนการประมวลผลแล้ว สารสนเทศเป็นสิ่งที่ผู้บริหารสามารถที่จะนำไปใช้ตัดสินใจวางแผน และกำหนดกลยุทธ์ขององค์การได้

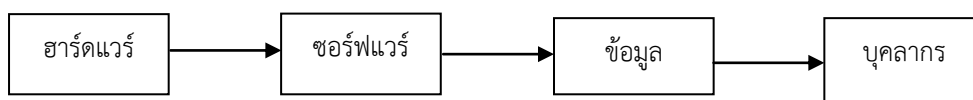
สรุปได้ว่า แหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาประกอบด้วย แหล่งข้อมูล ๒ แหล่ง คือ แหล่งข้อมูลข่าวสารภายในโรงเรียนและแหล่งข้อมูลข่าวสารภายนอกโรงเรียน

๒.๑.๔ องค์ประกอบของระบบสารสนเทศ

กลุ่มพัฒนาวิชาการ ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของระบบสารสนเทศไว้ว่า เป็นระบบสนับสนุนการบริหารงาน การจัดการ และการปฏิบัติงานของบุคคล ไม่ว่าจะเป็นระดับบุคคล ระดับกลุ่ม หรือระดับองค์การ ไม่ใช่มีเพียงเครื่องคอมพิวเตอร์เท่านั้น ยังมีองค์ประกอบอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จของระบบโดยรวมทั้ง ๕ องค์ประกอบ ซึ่งจะขาดไม่ได้ รูป แสดงองค์ประกอบของระบบสารสนเทศ คือ ฮาร์ดแวร์ หรือเครื่องคอมพิวเตอร์ ซอฟต์แวร์ หรือชุดคำสั่ง บุคลากรและขั้นตอนการปฏิบัติงาน ดังแสดงแผนภูมิที่ ๒.๓

^{๑๕} นาริรัตน์ หวังสุนทรภาพร, ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารทรัพยากรมนุษย์, พิมพ์ครั้งที่ ๕ (กรุงเทพมหานคร: ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, ๒๕๔๘), หน้า ๒๙.

^{๑๖} ศิริวรรณ เสรีรัตน์, การบริหารสำนักงานแบบใหม่ (ฉบับปรับปรุงใหม่), (กรุงเทพมหานคร: บริษัทธีระฟิล์ม และโซเท็กซ์, ๒๕๔๙), หน้า ๑๑๖.

ภาพที่ ๒.๒ องค์ประกอบของระบบสารสนเทศ

ที่มา :กลุ่มพัฒนาวิชาการ, ๒๕๕๒

๑) ฮาร์ดแวร์ (Hard Ware) เป็นองค์ประกอบสำคัญของระบบสารสนเทศ หมายถึง เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์รวมทั้งอุปกรณ์สื่อสารสำหรับเชื่อมโยงคอมพิวเตอร์เข้าเป็นเครือข่าย เช่น เครื่องพิมพ์

๒) ซอฟต์แวร์ (Soft Ware) หรือโปรแกรมคอมพิวเตอร์เป็นองค์ประกอบสำคัญประการที่สอง คือ ลำดับขั้นตอนคำสั่งที่จะสร้างงานให้ฮาร์ดแวร์ทำงาน เพื่อประมวลข้อมูลให้ได้ผลลัพธ์ตามความต้องการของการใช้งาน ในปัจจุบันซอฟต์แวร์ระบบปฏิบัติงาน ซอฟต์แวร์ควบคุมระบบ ซอฟต์แวร์สำเร็จและซอฟต์แวร์ประยุกต์สำหรับงานต่าง ๆ ลักษณะการใช้งานของซอฟต์แวร์ก่อนหน้านี้ ผู้ใช้จะต้องติดต่อใช้งานโดยใช้ความเป็นหลัก แต่ปัจจุบันซอฟต์แวร์มีลักษณะการใช้งานที่ง่ายขึ้นโดยรูปแบบการติดต่อสื่อความหมายให้เข้าใจง่าย เช่น มีส่วนประสานงานกราฟิกกับผู้ใช้ว่า กุย (Graphical User Interface: GUI) ส่วนซอฟต์แวร์สำเร็จที่ไม่ใช้ ในท้องตลาดทำให้ใช้งานคอมพิวเตอร์ในระดับบุคคลเป็นไปอย่างกว้างขวางและมีลักษณะส่งเสริมการทำงานของกลุ่มมากขึ้น ส่วนงานในระดับองค์การส่วนใหญ่มักจะมีการพัฒนาระบบตามความต้องการโดยการจ้างหรือโดยนักคอมพิวเตอร์ที่อยู่ในฝ่ายคอมพิวเตอร์ขององค์การ

๓) ข้อมูลเป็นองค์ประกอบที่สำคัญประการที่หนึ่งของระบบสารสนเทศอาจจะเป็นตัวชี้ความสำเร็จหรือความล้มเหลวของระบบได้ เนื่องจากจะต้องมีการเก็บข้อมูลจากแหล่งกำเนิดข้อมูลจะต้องมีความถูกต้องมีการกลั่นกรองและตรวจสอบแล้วเท่านั้นจึงจะมีประโยชน์ ข้อมูลจำเป็นต้องมีมาตรฐาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อใช้งานในระดับกลุ่มหรือระดับองค์การ ข้อมูลต้องมีโครงสร้างในการจัดเก็บที่เป็นระบบระเบียบเพื่อการสืบค้นที่รวดเร็วมีประสิทธิภาพ

๔) บุคลากรในระดับผู้ใช้ ผู้บริหาร ผู้พัฒนาระบบ นักวิเคราะห์ระบบ และนักเขียนโปรแกรมเป็นองค์ประกอบสำคัญในความสำเร็จของระบบสารสนเทศ บุคลากรมีความรู้ความสามารถทางคอมพิวเตอร์มากเท่าใด โอกาสที่จะใช้ระบบสารสนเทศและคอมพิวเตอร์ได้เต็มศักยภาพและคุ้มค่ายิ่งมากขึ้นเท่านั้น โดยเฉพาะระบบสารสนเทศในระดับบุคคลซึ่งเครื่องคอมพิวเตอร์มีขีดความต้องการสำหรับระบบสารสนเทศในระดับกลุ่มและองค์การที่ความซับซ้อนมากอาจจะต้องใช้บุคลากรในสาขาคอมพิวเตอร์ โดยตรงมาพัฒนาและดูแลระบบงาน

๕) ขั้นตอนการปฏิบัติการ ที่ชัดเจนของผู้ใช้หรือของบุคลากรที่เกี่ยวข้องเป็นเรื่องสำคัญประการหนึ่ง เมื่อได้พัฒนาระบบงานแล้วจำเป็นต้องปฏิบัติงานตามลำดับขั้นตอนในขณะที่ใช้งานก็จำเป็นต้องคำนึงถึงขั้นตอนการปฏิบัติของคนและความสัมพันธ์กับเครื่องในกรณีปกติและกรณีฉุกเฉิน เช่น ขั้นตอนการบันทึกข้อมูล ขั้นตอนการประมวลผล ขั้นตอนการปฏิบัติเมื่อเครื่องมือชำรุดหรือข้อมูลสูญหาย และขั้นตอนการทำสำเนาข้อมูลสำรองเพื่อความปลอดภัย เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ต้องมีการซักซ้อมเตรียมการ และการเตรียมเอกสารคู่มือการใช้งานให้ชัดเจน^{๑๗}

ภาสกร เกิดอ่อน ได้กล่าวถึง องค์ประกอบที่สำคัญของระบบสารสนเทศ (Component of Information Systems) ซึ่งมีส่วนประกอบด้วยกัน ๕ ส่วน ไว้ดังนี้^{๑๘}

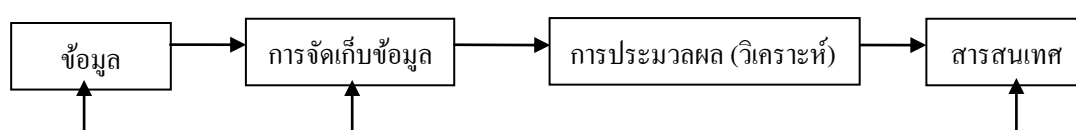
๑) ฮาร์ดแวร์ (Hardware) ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์หรือส่วนต่าง ๆ ที่มีตัวตนสามารถมองเห็นได้ จับต้องได้ เช่น หน่วยประมวลผลกลาง (ซีพียู) จอภาพ เมาส์ แป้นพิมพ์ เครื่องพิมพ์ ซึ่งส่วนต่าง ๆ เหล่านี้ในแต่ละส่วนทำหน้าที่แตกต่างกันแต่ประสานงานกัน

๒) ซอฟต์แวร์ (Software) ได้แก่ ชุดคำสั่งที่ทำให้เครื่องคอมพิวเตอร์ทำงานได้ตามต้องการ และเป็นส่วนที่เป็นนามธรรม

๓) ข้อมูล (Data) ได้แก่ ข้อเท็จจริงที่ได้จากการรวบรวม

๔) ผู้ใช้ (User) ได้แก่ ผู้ใช้งานระบบสารสนเทศ เช่น บรรณารักษ์ พนักงานบัญชี

๕) กระบวนการทำงาน (Procedure) ได้แก่ ขั้นตอนการทำงานเพื่อให้ได้สารสนเทศตามต้องการ เช่น ในระบบการยืม – คืนหนังสือของห้องสมุด และมีขั้นตอนในการทำงาน คือ สมัครสมาชิก ทำการยืมที่เคาน์เตอร์ แจ้งวันกำหนดส่งคืนหนังสือ รับหนังสือ คิดค่าปรับ **กรมวิชาการ** ได้กล่าวถึงการจัดระบบสารสนเทศต้องมีองค์ประกอบ ๔ ส่วนต่อไป ดังนี้^{๑๙}

ภาพที่ ๒.๓ แสดงการจัดระบบสารสนเทศ

ที่มา :กรมวิชาการ, ๒๕๔๔.

^{๑๗} กลุ่มพัฒนาวิชาการ, เทคโนโลยีสารสนเทศ, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช, ๒๕๔๗), หน้า ๓๒ – ๓๔.

^{๑๘} ภาสกร เกิดอ่อน, การจัดระบบสารสนเทศ, พิมพ์ครั้งที่ ๑ (กรุงเทพมหานคร: พิมพ์และจำหน่ายโดย บริษัทบุ๊คพอยท์, ๒๕๔๔), หน้า ๖ – ๗.

^{๑๙} กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๔๔, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและวัสดุภัณฑ์, ๒๕๔๑), หน้า ๒๐.

๑) ข้อมูลเป็นข้อเท็จจริงภายในโรงเรียนและในบริบทของโรงเรียนแต่ละแห่งเป็นปัจจัยนำเข้าระบบสารสนเทศ

๒) การจัดเก็บข้อมูล เป็นการรวบรวมและจัดเก็บรักษาข้อมูลและสารสนเทศที่มีอยู่อย่างมีระเบียบ สะดวกต่อการประมวลผล หรือการมาใช้ประโยชน์และปรับปรุงให้เป็นปัจจุบันได้

๓) การประเมินผลหรือการวิเคราะห์ เป็นการกำหนดความสัมพันธ์ของข้อมูล จัดกระทำข้อมูลเพื่อให้เหมาะต่อการนำไปใช้ ซึ่งวิธีการประมวลผลข้อมูลเพื่อให้ได้สารสนเทศมีอยู่อย่างมากมาย เช่น การจัดหมวดหมู่ การเรียงลำดับ การแจกแจง การทำตารางแจกแจงข้อมูล ตลอดจนการใช้สูตรทางคณิตศาสตร์ต่าง ๆ

๔) สารสนเทศ เป็นข้อมูลที่ผ่านการประเมินผลหรือการวิเคราะห์แล้ว เป็นผลผลิตของระบบที่จะนำไปใช้ประโยชน์

วรรัตน์ อภินันท์ ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของสารสนเทศ ประกอบด้วย ความเข้าใจ และความสามารถส่วนบุคคลในการตระหนักถึงความจำเป็นของสารสนเทศ ต้องประกอบที่สำคัญในทางด้านความสามารถ ไว้ดังนี้^{๒๐}

๑) ความสามารถในการเข้าถึงสารสนเทศ ประกอบด้วย ความสามารถทางกายภาพ (Physical) และสติปัญญา (Intellectual) ในการเข้าถึงสารสนเทศในสภาพแวดล้อมที่เต็มไปด้วยเทคโนโลยี สามารถระบุแหล่งสารสนเทศ และสืบค้น ด้วยการใช้ความรู้และกลยุทธ์เพื่อคัดสรร แก้ไข วิเคราะห์ สังเคราะห์สร้างสรรค์ และสื่อสารกับฐานข้อมูลทั่วไป และข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ เช่น ซีดีรอม อินเทอร์เน็ต

๒) ความสามารถในการประเมินสารสนเทศประกอบด้วย ความสามารถในการสังเคราะห์หรือตีความ สามารถตัดสินใจได้ว่าแหล่งสารสนเทศใดมีความน่าเชื่อถือโดยอาศัยข้อเท็จจริงและความเที่ยงตรง เป็นพื้นฐานสำคัญในการประเมินสารสนเทศ

๓) การใช้สารสนเทศ ประกอบด้วย ความเข้าใจประเด็นทางเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรม กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสารสนเทศ รวมทั้งมารยาทในการใช้สารสนเทศ และประสิทธิภาพในการจัดการสารสนเทศที่สืบค้นได้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่วางได้ ได้แก่

(๑) ตระหนักถึงความจำเป็นของสารสนเทศ

(๒) สามารถกำหนดขอบเขตของสารสนเทศที่จำเป็น

(๓) เข้าถึงสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๔) ประเมินสารสนเทศ และแหล่งสารสนเทศ

(๕) นำสารสนเทศที่คัดสรรแล้วเข้าสู่พื้นฐานความรู้เดิม

^{๒๐} วรรัตน์ อภินันท์, แนวคิดทฤษฎีความรู้ทางการศึกษานอกระบบ, หน้า ๔๐ – ๔๒.

- (๖) มีประสิทธิภาพในการใช้สารสนเทศได้ตรงตามวัตถุประสงค์
- (๗) เข้าใจประเด็นทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และกฎหมายสารสนเทศ
- (๘) เข้าถึงและใช้สารสนเทศได้อย่างมีจริยธรรมและถูกกฎหมาย
- (๙) แบ่งประเภท จัดเก็บ และสร้างความเหมาะสมให้สารสนเทศที่ได้รวบรวมได้
- (๑๐) ตระหนักว่าการรู้สารสนเทศเป็นสิ่งที่ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต

๒.๑.๕ ประโยชน์ของระบบสารสนเทศ

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้กล่าวถึง ประโยชน์ของระบบสารสนเทศต่อการบริหาร ไว้ดังนี้^{๒๑}

- ๑) การวางแผนทุกหน่วยงานจะต้องมีการวางแผนล่วงหน้า
- ๒) การตัดสินใจในการบริหารงานไม่ว่าจะเป็นระดับสูง ต่ำเพียงใด
- ๓) การปรับปรุงหน่วยงาน
- ๔) การควบคุมงานในหน่วยงานให้เป็นไปตามมาตรฐานและวัตถุประสงค์

อำนาจ เดชชัยศรี ได้กล่าวถึง ประโยชน์ของข้อมูลสารสนเทศ ไว้ดังนี้^{๒๒}

- ๑) ให้ความชัดเจนมากกว่าข้อมูลเดิม
- ๒) ให้เข้าสภาพปัญหาปัจจุบันและการเปลี่ยนแปลง
- ๓) ช่วยให้การบริหารงานและสามารถกำหนดแนวทางอนาคตในการวางแผน
- ๔) ปฏิบัติงานอย่างมีระบบ ลดความซับซ้อนในการทำงาน
- ๕) ใช้ในการตรวจสอบประเมินผลการปฏิบัติงาน
- ๖) ใช้ในการเผยแพร่กิจการของโรงเรียนต่อสาธารณชน

๒.๑.๖ โครงสร้างระบบสารสนเทศ

เดชา อัครสิทธิถาวร ได้กล่าวถึง โครงสร้างของระบบสารสนเทศ ไว้ว่าระบบสารสนเทศนั้นจัดทำขึ้นเพื่อช่วยผู้บริหารในการบริหาร ระบบสารสนเทศจะต่างกัน แต่โครงสร้างโดยส่วนรวมจะเหมือนกัน การแบ่งโครงสร้างของระบบสารสนเทศโดยทั่วไปมี ๒ แนวทาง ดังนี้^{๒๓}

^{๒๑} เพลินพิศ หยาตมกา, “การจัดระบบสารสนเทศของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต ๑”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย สาขาวิชา การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา), ๒๕๔๘, หน้า ๑๕.

^{๒๒} อำนาจ เดชชัยศรี, เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา, (คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, ๒๕๔๗), หน้า ๓.

^{๒๓} เดชา อัครสิทธิถาวร, เทคโนโลยีสารสนเทศเบื้องต้น, หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง คณะกรรมการอาชีวศึกษา, พิมพ์ครั้งที่ ๑ (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วังอักษร, ๒๕๔๗), หน้า ๘๖.

๑) โครงสร้างระบบสารสนเทศและแบ่งตามระดับการบริหาร ได้แก่ การบริหารระดับสูง การบริหารระดับกลาง และการบริหารล่าง

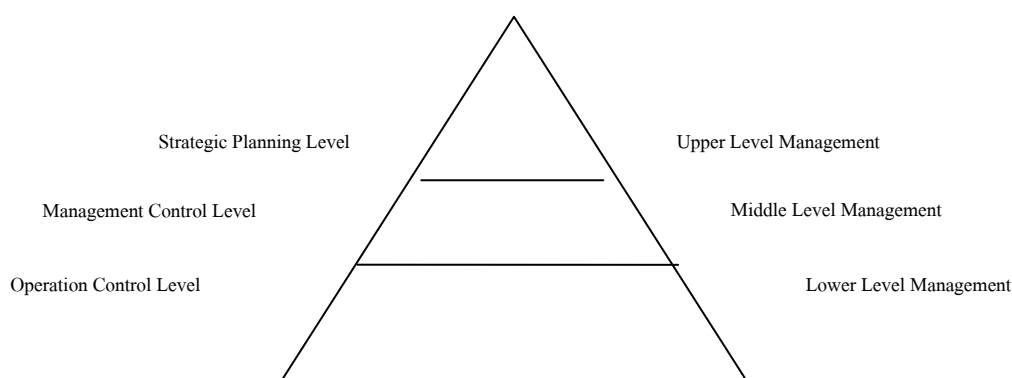
๒) โครงสร้างระบบสารสนเทศ แบ่งตามแหล่งที่มาของข้อมูล ข้อมูลที่นำมาประมวลเป็นสารสนเทศในระบบสารสนเทศมี ได้แก่

- (๑) ข้อมูลการดำเนินธุรกิจเป็นข้อมูลในการสั่งสินค้าการรับใบสั่งสินค้า
- (๒) ข้อมูลการดำเนินงาน ว่าเป็นข้อมูลการดำเนินการได้ผลอย่างไร
- (๓) ข้อมูลภายนอก ได้แก่ ข้อมูลภาวะการณ์ตลาด เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

เศรษฐชัย ชัยสนธิ ได้กล่าวถึงโครงสร้างระบบสารสนเทศจะมีลักษณะคล้ายรูปพีระมิดฐานกว้างและยอดเป็นมุมแหลม ซึ่งหมายถึง ขอบเขตความกว้างของข้อมูลที่มีมากในระบบล่างและลดหลั่นน้อยลงไปเมื่อถึงยอด มีการจัดแบ่งระดับออกเป็น ๓ ชั้น ดังนี้

- ๑) Operation Control Level หมายถึง ระดับการควบคุมการปฏิบัติงาน
- ๒) Management Control Level หมายถึง ระดับการควบคุมการบริหาร
- ๓) Strategic Planning Level หมายถึง ระดับการวางแผนกลยุทธ์ จะเป็นสารสนเทศสำหรับผู้บริหารระดับสูงขององค์กร และใช้วางแผนระยะยาวหรือแผนในระดับกลยุทธ์

เศรษฐชัย ชัยสนธิ^{๒๔} ได้กล่าวถึง การจัดโครงสร้างทั้งสามระดับไม่ได้หมายความว่ามีการใช้สารสนเทศแยกกันโดยเด็ดขาดแต่เพื่อสะดวกแก่การพิจารณาว่า ผู้บริหารแต่ละระดับมีความต้องการข้อมูลที่ต่างกันในแต่ละระดับอาจต้องใช้สารสนเทศที่จัดเตรียมขึ้นจากระดับที่ต่ำกว่าหรืออาจต้องใช้ข้อมูลใหม่ ๆ ดังแสดงแผนภูมิที่ ๕

ภาพที่ ๒.๔ โครงสร้างพีระมิดของระบบสารสนเทศ

ที่มา :เศรษฐชัย ชัยสนธิ, ๒๕๔๗

^{๒๔}เศรษฐชัย ชัยสนธิ, ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ, พิมพ์ครั้งที่ ๑ (หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง, ๒๕๔๗), หน้า ๕๐ – ๕๑.

๒.๑.๗ การทำข้อมูลให้เป็นสารสนเทศ

การทำข้อมูลให้เป็นระบบสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการใช้งาน จำเป็นต้องอาศัยเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการดำเนินการ เริ่มตั้งแต่การรวบรวมและตรวจสอบข้อมูล การดำเนินการประมวลผลข้อมูลให้กลายเป็นสารสนเทศ และการดูแลรักษาสารสนเทศเพื่อการใช้งานและการรวบรวมและตรวจสอบข้อมูล ประกอบด้วย^{๒๕}

๑) การเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นเรื่องของการรวบรวมข้อมูลซึ่งมีจำนวนมาก และต้องเก็บให้ได้อย่างทันเวลา เช่น ข้อมูลการลงทะเบียนเรียนของนักเรียน ข้อมูลประวัติบุคลากร ปัจจุบันมีเทคโนโลยีช่วยในการจัดเก็บอยู่เป็นจำนวนมาก คือ การป้อนข้อมูลเข้าคอมพิวเตอร์ การอ่านข้อมูลจากรหัสแท่ง การตรวจใบลงทะเบียนที่มีการผดดินสอดำในตำแหน่งต่าง ๆ เป็นวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลเช่นกัน

๒) การตรวจสอบข้อมูล เมื่อมีการเก็บข้อมูลแล้วจำเป็นต้องมีการตรวจสอบข้อมูลเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ข้อมูลที่เก็บเข้าในระบบต้องมีความเชื่อถือได้

๓) การดำเนินการประมวลผลข้อมูลให้กลายเป็นสารสนเทศ ได้แก่

(๑) การจัดแบ่งกลุ่มข้อมูล ข้อมูลที่เก็บจะต้องมีการแบ่งกลุ่ม เพื่อเตรียมไว้สำหรับใช้งาน การแบ่งแยกกลุ่มมีวิธีที่ชัดเจน เช่น ข้อมูลในโรงเรียนมีการแบ่งเป็นแฟ้มประวัตินักเรียน แฟ้มลงทะเบียน สมุดโทรศัพท์หน้าเหลือง มีการแบ่งหมวดสินค้าและบริการเพื่อสะดวกในการค้นหา

(๒) การจัดเรียงข้อมูล เมื่อจัดแบ่งข้อมูลเป็นแฟ้มแล้ว ควรมีการจัดเรียงข้อมูลตามลำดับ ตัวเลข หรือตัวอักษร เพื่อให้เรียกใช้งานได้ง่ายประหยัดเวลา

(๓) การสรุปผลบางครั้งข้อมูลที่จัดเก็บเป็นจำนวนมาก จำเป็นต้องมีการสรุปผลหรือสร้างรายงานย่อ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ ข้อมูลที่สรุปได้นี้อาจสื่อความหมายได้ดีกว่า เช่น สถิติจำนวนนักเรียน แยกตามชั้นเรียนแต่ละชั้น

(๔) การคำนวณ ข้อมูลที่เก็บไว้มีเป็นจำนวนมาก ข้อมูลบางส่วนเป็นข้อมูลตัวเลขที่สามารถนำไปใช้คำนวณเพื่อหาผลลัพธ์บางอย่างได้ ดังนั้นการสร้างข้อมูลสารสนเทศจากข้อมูลจึงอาศัยการคำนวณข้อมูลที่เก็บไว้ด้วย

๔) การดูแลรักษาสารสนเทศเพื่อการใช้งาน ซึ่งประกอบด้วย

(๑) การเก็บรักษาดูแลข้อมูล หมายถึง การนำข้อมูลมาบันทึกเก็บไว้ในสื่อบันทึกต่าง ๆ เช่น แผ่นบันทึกข้อมูลรวมถึงการดูแล และนำเสนอข้อมูลเพื่อให้ใช้งานต่อไป

(๒) การค้นหาข้อมูล ข้อมูลที่จัดเก็บไว้มีจุดประสงค์ที่จะเรียกใช้งานได้ต่อไป การค้นหาข้อมูลจะต้องค้นได้อย่างถูกต้องแม่นยำ รวดเร็ว จึงมีการนำคอมพิวเตอร์เข้ามามีส่วนช่วยในการทำงาน ทำให้การเรียกค้นกระทำ得快ทันเวลา

^{๒๕} เสรษฐชัย ชัยสนิท, ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ, หน้า ๖.

(๓) การทำสำเนาข้อมูล การทำสำเนาข้อมูลเก็บรักษาไว้ หรือนำไปแจกจ่ายในภายหลัง ควรจัดเก็บข้อมูลให้ง่ายต่อการทำสำเนา หรือนำสำเนาไปใช้อีกครั้งได้ง่าย

(๔) การสื่อสาร ข้อมูลต้องกระจายไปยังผู้ใช้งานที่ห่างไกลได้ง่าย การสื่อสารข้อมูลจึงเป็นเรื่องสำคัญและมีบทบาทที่สำคัญยิ่งในการส่งข่าวสารไปยังผู้ใช้ได้อย่างรวดเร็ว

สรุปได้ว่า การทำข้อมูลให้เป็นสารสนเทศ คือ ผู้บริหารสามารถปฏิบัติงานได้รวดเร็วขึ้น เพื่อตอบสนองต่อการแข่งขันและผลักดันของสังคมที่มีการใช้ระบบสารสนเทศสื่อสารข้อมูลที่มีความทันสมัย และการจัดสรรข้อมูลเพื่อการตัดสินใจได้ถูกต้องรวดเร็ว

๒.๑.๘ คุณสมบัติของข้อมูลระบบสารสนเทศ

คุณสมบัติของข้อมูลสารสนเทศ มีดังนี้^{๒๖}

๑) ความถูกต้อง หากมีการเก็บรวบรวมข้อมูลแล้วข้อมูลเหล่านี้เชื่อถือไม่ได้ จะทำให้เกิดผลเสีย ผู้ใช้จะไม่กล้าใช้อ้างอิงหรือนำเอาไปใช้ประโยชน์ ซึ่งเป็นเหตุให้การตัดสินใจของผู้บริหารขาดความแม่นยำและมีโอกาสผิดพลาดได้ โครงสร้างข้อมูลที่ออกแบบต้องคำนึงถึงกรรมวิธีดำเนินงาน เพื่อให้ได้ความถูกต้องแม่นยำที่สุด

๒) ความรวดเร็วและเป็นปัจจุบัน การได้มาของข้อมูลจำเป็นต้องทันต่อความต้องการของผู้ใช้มีการตอบสนองต่อผู้ใช้ได้รวดเร็วตีความหมายสารสนเทศได้ทันต่อเหตุการณ์หรือความต้องการ มีการออกแบบระบบเรียกค้นและตามความต้องการของผู้ใช้

๓) ความสมบูรณ์ ความสมบูรณ์ของข้อมูลสารสนเทศขึ้นอยู่กับกรรวบรวมข้อมูลและวิธีการปฏิบัติด้วย ในการดำเนินการจัดสารสนเทศต้องสำรวจและสอบถามความต้องการใช้ข้อมูลเพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความสมบูรณ์ในระดับหนึ่งที่เหมาะสม

๔) ความชัดเจนและกะทัดรัด การจัดเก็บข้อมูลจำนวนมากจะต้องใช้พื้นที่ในการจัดเก็บเป็นข้อมูลมากจึงจำเป็นต้องออกแบบโครงสร้างข้อมูลให้กะทัดรัดสื่อความหมายได้ มีการใช้รหัสข้อมูลให้เหมาะสมเพื่อที่จะจัดเก็บเข้าไว้ในระบบคอมพิวเตอร์

๕) ความสอดคล้องกับความต้องการเป็นเรื่องสำคัญจึงต้องมีการสำรวจเพื่อหาความต้องการของหน่วยงานและองค์การความลึกหรือความกว้างของขอบเขตข้อมูลที่ต้องการ

สุภาพร พิศาลบุตร^{๒๗} ได้กล่าวถึงสารสนเทศที่ผู้บริหารในการบริหารปกครององค์การที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ผู้บริหารจะต้องได้ใช้ระบบสารสนเทศที่ดี จะทำให้ผู้บริหารกล้าตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพและลักษณะของระบบสารสนเทศที่ดีต้องมียุทธศาสตร์ประกอบสำคัญ ดังนี้

๑) มีความถูกต้องเชื่อถือได้

๒) สามารถตรวจสอบได้

^{๒๖} กลุ่มพัฒนาวิชาการ, เทคโนโลยีสารสนเทศ, หน้า ๔๙ - ๕๐.

^{๒๗} สุภาพร พิศาลบุตร, ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารทรัพยากรมนุษย์, หน้า ๒๕.

- ๓) ความสมบูรณ์
- ๔) มีความกระชับรัด
- ๕) ตรงประเด็นหรือตรงตามความต้องการ
- ๖) ทนต่อการใช้งานหรือทนเวลา
- ๗) ความชัดเจน ผู้ใช้จะต้องสามารถทำความเข้าใจได้ง่าย
- ๘) ความไม่ลำเอียง ต้องไม่เป็นสารสนเทศที่เกิดจากความต้องการบิดเบือนหรือปกปิดความเป็นจริงโดยมุ่งหวังให้ผู้ใช้งานสารสนเทศเกิดความเข้าใจผิด
- ๙) ความพอใจของผู้ใช้ เป็นสารสนเทศที่ผู้ใช้พอใจและยอมรับได้
- ๑๐) การใช้งานง่าย ได้แก่ สารสนเทศที่นำไปใช้ได้ง่ายและสะดวกรวดเร็ว
- ๑๑) ความยืดหยุ่นของระบบสารสนเทศที่ดีควรยืดหยุ่น และปรับเปลี่ยนให้ตรงกับความต้องการใช้งานได้อย่างง่าย

ประทีป เมธาคณวุฒ^{๒๘} ได้กล่าวถึง คุณสมบัติของระบบว่าเพื่อการเชื่อมโยงกับส่วนประกอบของซอฟต์แวร์ด้านอื่น ๆ สามารถการเชื่อมโยงระบบประกอบด้วย

- ๑) คุณสมบัติการทำการเชื่อมโยงระบบ
 - (๑) การเชื่อมโยงกับผู้ใช้ (User Interface)
 - (๒) การเชื่อมโยงการค้นหาและอ่านข้อมูลที่ต้องการ
 - (๓) การเชื่อมโยงกับการประมวลผลเพื่อสร้างฐานความรู้
 - (๔) การเชื่อมโยงกับการทำการสร้างคลังข้อมูล
 - (๕) คุณสมบัติการเชื่อมโยงส่วนอื่น
- ๒) คุณสมบัติการค้นหาและอ่านข้อมูลที่ต้องการ
 - (๑) การรับข้อมูลจากการเชื่อมโยงระบบ
 - (๒) การส่งข้อมูลให้กับระบบประมวลผลเพื่อสร้างฐานความรู้
 - (๓) การกำหนดการทำการสร้างคลังข้อมูล
- ๓) คุณสมบัติการประมวลผลเพื่อสร้างฐานความรู้
 - (๑) การรับรูปแบบเพื่อกำหนดการตัดสินใจประมวลผลจากการเชื่อมระบบ
 - (๒) การประมวลผลและแสดงผลลัพธ์
 - (๓) การเก็บรวบรวมโปรแกรมและการค้นหา
 - (๔) การบันทึกและอ่านฐานข้อมูลในคลังข้อมูล
- ๔) การสร้างคลังข้อมูลเพื่อการบริหารฐานข้อมูลเก็บข้อมูลใช้การตัดสินใจ

^{๒๘} ประทีป เมธาคณวุฒิ, เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถาบันอุดมศึกษา, พิมพ์ครั้งที่ ๑ (สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๔), หน้า ๒๔๘ – ๒๕๑.

สรุปได้ว่า ระบบสารสนเทศ หมายถึง สิ่งที่ได้จากการนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมไว้มาประมวลผล เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ ข้อมูลที่ผ่านการเลือกสรรเหมาะสมกับการใช้งาน และอยู่ในรูปแบบที่ใช้ได้ ระบบสารสนเทศที่ดีต้องมาจากข้อมูลที่ดี การจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศจะต้องมีการควบคุมดูแลเป็นอย่างดี เช่น ควรมีการกำหนดวงตัวบุคคลกว่าผู้ใดบ้างเป็นผู้มีสิทธิใช้ข้อมูลได้ ข้อมูลที่เป็นความลับจะต้องมีขั้นตอนการควบคุม กำหนดสิทธิ์ในการกระทำกับข้อมูลว่าจะกระทำได้โดยใครข้อมูลที่เก็บไว้แล้วต้องไม่เกิดการสูญหายหรือถูกทำลายโดยไม่ได้ตั้งใจ

๒.๒ ทฤษฎีระบบ (Theory System)

๒.๒.๑ หลักการและแนวคิดทฤษฎีระบบ

จันทรานี สงวนนาม ได้กล่าวว่า ระบบเป็นกลุ่มหนึ่งขององค์ประกอบต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์กันระหว่างกันและมีความเกี่ยวข้องกันในลักษณะที่ทำให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันเพื่อกระทำกิจกรรมให้ได้ผลสำเร็จตามความต้องการตามหลักการทฤษฎีระบบ ดังนี้^{๒๙}

๑) ทฤษฎีระบบมีความเชื่อว่า ระบบต้องเป็นระบบเปิด (Open System) กล่าวว่าต้องมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมโดยได้รับอิทธิพลหรือผลกระทบตลอดเวลาจากสภาพแวดล้อม

๒) มีรูปแบบของการจัดลำดับ (The Hierarchical Model) ในลักษณะของระบบใหญ่และระบบย่อยที่มีความสัมพันธ์

๓) มีรูปแบบของปัจจัยป้อนเข้าและผลผลิต (Input output Model) ซึ่งแสดงให้เห็นถึงผลของปฏิสัมพันธ์ที่มีกับสิ่งแวดล้อม โดยเริ่มต้นจากปัจจัย กระบวนการและผลผลิตตามลำดับเป็นองค์ประกอบของระบบ

๔) แต่ละองค์ประกอบของระบบต้องมีส่วนสัมพันธ์กัน และมีผลกระทบต่อกันหากองค์ประกอบตัวใดตัวหนึ่งเปลี่ยนไปก็จะมีผลการปรับเปลี่ยนขององค์ประกอบตัวอื่นด้วย

๕) ทฤษฎีระบบเชื่อในหลักการของความมีเหตุผลและผลของสิ่งต่าง ๆ (Cause and Effect) ซึ่งเป็นหลักการของวิทยาศาสตร์ที่สามารถพิสูจน์ได้ ทฤษฎีระบบเชื่อว่าปัญหาทางการบริหารที่เกิดขึ้นมากกว่าสาเหตุหนึ่ง

๖) ทฤษฎีระบบจะมองทุก ๆ อย่างในภาพรวมของทุกองค์ประกอบมากกว่าที่จะมองเพียงส่วนใดส่วนหนึ่งของระบบ

^{๒๙}จันทรานี สงวนนาม, *ทฤษฎีและปฏิบัติในการบริหารการศึกษา*, พิมพ์ครั้งที่ ๑ (กรุงเทพมหานคร: บริษัทดึกขุคพอยท์ จำกัด, ๒๕๔๕), หน้า ๘๕ – ๘๗.

๗) ทฤษฎีระบบคำนึงผลของการปฏิบัติที่จะเป็น “Output” หรือ “Product” มากกว่า “Process” ซึ่งผลสุดท้ายของงานที่ได้รับ อาจมีมากกว่าหลายสิ่ง ซึ่งก็คือผลกระทบ (Outcome or Impact) ที่เกิดขึ้นตามมาในภายหลังนั่นเอง

๘) ทฤษฎีระบบจะมีกระบวนการในการเปลี่ยนแปลง และเป็นตัวป้อนข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) เพื่อบอกให้รู้วาระบบมีการเบี่ยงเบนอย่างไร ควรจะแก้ไขที่องค์ประกอบใดของระบบ ซึ่งก็คือ การวิเคราะห์ระบบ (System Analysis) นั่นเอง

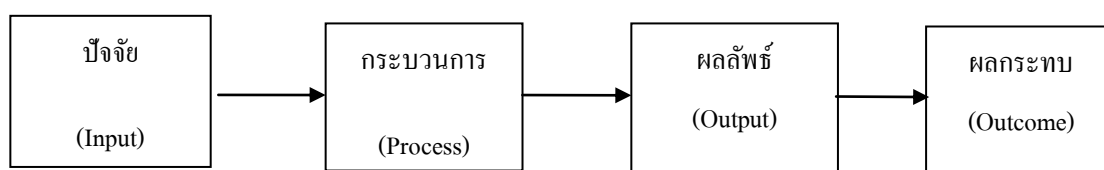
๒.๒.๒ รูปแบบของวิธีระบบ (System Approach Model)

๑) ปัจจัยนำเข้า (Input) หมายถึง ทรัพยากรทางการบริหารทุก ๆ ด้าน ได้แก่ บุคลากร (Man) งบประมาณ (Money) วัสดุอุปกรณ์ (Materials) การบริหารจัดการ (Management) และแรงจูงใจ (Motivation) ที่เป็นส่วนเริ่มต้นและเป็นปัจจัยสำคัญในการปฏิบัติงานขององค์การ

๒) กระบวนการ (Process) คือ การนำเอาปัจจัยหรือทรัพยากรทางการบริหาร ทุกประเภทมาใช้ในการดำเนินงานร่วมมือกันอย่างเป็นระบบ เนื่องจากในกระบวนการจะมีระบบย่อย ๆ รวมกันอยู่หลายระบบครบวงจร ตั้งแต่การบริหาร การจัดการ การนิเทศ การวัดและประเมินผล การติดตาม ตรวจสอบเพื่อให้ปัจจัยทั้งหลายเข้าสู่กระบวนการทุกกระบวนการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓) ผลลัพธ์ (Product of Output) เป็นผลที่เกิดจากกระบวนการของการนำเอาปัจจัยมาปฏิบัติ เพื่อให้เกิดประสิทธิผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

๔) ผลกระทบ (Outcome of Impact) เป็นผลที่เกิดขึ้นภายหลังจากผลลัพธ์ที่ได้ ซึ่งอาจเป็นสิ่งที่คาดไว้หรือไม่เคยคาดคิดมาก่อนว่าจะเกิดขึ้น ดังรูปของ (Model) ของวิธีระบบ^{๓๐}

ภาพที่ ๒.๕ แสดงองค์ประกอบ (Model) ของทฤษฎีวิธีระบบ

ที่มา : จันทราณี สงวนนาม, ๒๕๔๕.

^{๓๐} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๘๖ – ๘๗.

สรุปได้ว่า ทฤษฎีระบบ คือ ระบบเป็นกลุ่มขององค์ประกอบต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์ระหว่างกัน และมีความเกี่ยวข้องกันในลักษณะที่ทำให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันเพื่อกระทำการกิจกรรมให้ได้ผลสำเร็จตามความต้องการขององค์การ

๒.๓ การบริหาร

การบริหารพัฒนาการมาจากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่แสดงให้เห็นถึงคนในยุคก่อนประวัติศาสตร์ได้บริหารงาน โดยทำหน้าที่ทางการบริหารที่เหมือนในยุคปัจจุบัน คือ การวางแผนการ จัดองค์การ การจูงใจและการควบคุมเป็นต้น ๆ ปี หลักฐานที่ชัดเจนได้แก่ การก่อสร้างพีระมิดใน อียิปต์ เช่น การก่อสร้างคือต้องใช้คนจำนวนนับหมื่นแสน และต้องใช้เวลาก่อสร้าง ๒๐ ปี จึงสำเร็จ การก่อสร้างกำแพงเมืองจีนที่ต้องใช้จำนวนคนเป็นแสน ๆ คน เช่นกัน การก่อสร้างวัดถ้ำวาร์ทั้งสอง อย่างทำให้เราเข้าใจว่าแนวคิดทางการบริหารพัฒนาการมาเป็นเวลาพัน ๆ ปี^{๓๑}

๒.๓.๑ ความหมายของการบริหาร

ธงชัย สันติวงษ์^{๓๒} ให้ความหมาย ของการบริหาร ไว้ว่า หมายถึง กระบวนการวางแผน การจัดองค์การ การสั่งการ และการควบคุมกำลังความพยายามของสมาชิกองค์การและการใช้ ทรัพยากรอื่น ๆ เพื่อความสำเร็จในเป้าหมายขององค์การที่กำหนดไว้

พิทยา บวรวัฒนา^{๓๓} ให้ความหมายของการบริหาร ไว้ว่า หมายถึง การนำเอากฎหมาย และนโยบายต่าง ๆ ไปปฏิบัติให้เกิดผลซึ่งเป็นหน้าที่ของราชการที่จะทำงานด้วยความเต็มใจด้วยความ เทียบธรรมและมีประสิทธิภาพตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด

ทองหล่อ เดชไชย^{๓๔} ให้ความหมายของการบริหาร ไว้ว่า หมายถึง การบริหาร (Administration) เป็นการจัดการ (Management) อย่างมีระเบียบแบบแผนเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด และ ทำให้ดำเนินไปอย่างราบรื่น บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ด้วยความร่วมมือของกลุ่มบุคคล การบริหารและ จัดการนั้นบางครั้งใช้แทนกันได้ เพราะทั้งสองคำนี้เป็นกิจกรรมที่หวังผลขึ้นสุดท้ายอย่างเดียวกัน คือ ความสำเร็จของงาน

^{๓๑} เสนาะ ดิยาว, **หลักการบริหาร**, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๔๔), หน้า ๔.

^{๓๒} ธงชัย สันติวงษ์, **การบริหารสู่ศตวรรษที่ ๒๑**, (กรุงเทพมหานคร: บริษัทประชุมช่าง จำกัด, ๒๕๔๖), หน้า ๗๕.

^{๓๓} พิทยา บวรวัฒนา, **รัฐประศาสนศาสตร์: ทฤษฎีและแนวการศึกษา**, (กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๓), หน้า ๑๑.

^{๓๔} ทองหล่อ เดชไชย, **การบริหารคุณภาพสู่ความเป็นเลิศ**, (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช, ๒๕๔๔), หน้า ๑๓ – ๑๔.

ซิมมอน (Simon)^{๓๕} ให้ความหมายของการบริหาร ไว้ว่า หมายถึง กิจกรรมที่บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป ร่วมมือกันดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างร่วมกัน

Draft^{๓๖} ให้ความหมาย ของการบริหาร ไว้ว่า หมายถึง การทำงานให้เป้าหมายขององค์กร บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลโดยผ่านการวางแผน การจัดองค์กร การสั่งการและการควบคุมทรัพยากรขององค์กร

Luther Gulick^{๓๗} ให้ความหมาย ของการบริหาร ไว้ว่า หมายถึง สาขาวิชาความรู้อย่างหนึ่งที่แสวงหาความเข้าใจอย่างมีระบบว่าทำไมและอย่างไรคนจึงทำงานร่วมกันอย่างมีระเบียบเพื่อความสำเร็จของเป้าหมาย

๒.๓.๒ หลักการบริหาร

การบริหารเป็นหลักและวิธีการหรือกระบวนการบริหารการศึกษา (Process of Educational Administration) และในแต่ละระดับหัวหน้าหน่วยงานได้กำหนดหลักการทั่วไปของการบริหารไว้ซึ่งเรียกว่า “A general approach to Administration” ต่อมาได้มีกระบวนการบริหารอย่างกว้างขวางและถือว่าเป็นกระบวนการบริหารแม่บททั่วไปได้นำมาใช้เป็นกระบวนการศึกษาด้วย ซึ่งกระบวนการบริหารประกอบด้วย “POSDCORB” ดังนี้^{๓๘}

๑) การวางแผน (Planning) คือ การวางแผนโครงการอย่างกว้าง ๆ ว่ามีงานอะไรบ้างที่ต้องปฏิบัติตามลำดับ พร้อมแนวทางปฏิบัติ วัตถุประสงค์ประสงค์ของการปฏิบัติงานการลงมือปฏิบัติการ

๒) การจัดรูปแบบ (Organizing) คือ การจัดรูปแบบโครงสร้างหรือเค้าโครงสร้างการบริหาร โดยกำหนดอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานย่อย หรือของตำแหน่งต่าง ๆ ของหน่วยงานให้มีความชัดเจนพร้อมกำหนดลักษณะและวิธีการประสานงานสัมพันธ์ตามลำดับชั้นแห่งอำนาจหน้าที่สูงต่ำลดหลั่นกันลงไป

๓) การจัดวางตัวบุคคล (Staffing) คือ การบริหารบุคคลในหน่วยงานตั้งแต่การแสวงหาการบรรจุ แต่งตั้ง การฝึกอบรมและพัฒนา การบำรุงขวัญ การเลื่อนขั้น เลื่อนตำแหน่ง การพิจารณาให้พ้นจากตำแหน่งงาน รวมทั้งการบำรุงรักษาสภาพการทำงานที่ดีให้มีอยู่ตลอดไป

๔) การวินิจฉัยสั่งการ (Directing) คือ การวินิจฉัยสั่งการหลังได้รับการวิเคราะห์พิจารณาโดยรอบคอบแล้ว รวมทั้งการติดตามและให้มีการปฏิบัติตามคำสั่งนั้น ๆ ในฐานะที่เป็นผู้บริหารเป็นผู้นำหรือผู้บังคับบัญชาของหน่วยงาน

^{๓๕} Simon, Herberds A. *Administrative Behavior*, r(3rd). (New York: The Free, 1976), p 58.

^{๓๖} Daft Edwards, *Management*.(3rd) (America: The Dryden. 1976), p 8.

^{๓๗} Luther Gulick, “Management is a Science” (Academy of Management Journal, Vol 8, No.1 march. 1965), P 7 – 13.

^{๓๘} ไพฑูรย์ เจริญพันธุ์วงศ์, *การบริหารการศึกษา*, (ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยครูบุรีรัมย์, ๒๕๒๗), หน้า ๕๑ – ๖๐.

๕) การประสานงาน (Co-ordination) คือ การประสานงานหรือสื่อสารสัมพันธ์หน่วยงานย่อยหรือตำแหน่งต่าง ๆ ภายในองค์กรให้เข้ากันได้ เพื่อให้งานเดินและประสิทธิภาพไม่มีการทำงานซ้ำซ้อนหรือขัดแย้งทำให้ทุกฝ่ายประสานงานกลมเกลียวกันเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร

๖) การเสนอรายงาน (Reapportion) คือ การเสนอรายงานให้ผู้บริหารที่รับผิดชอบต่าง ๆ ทราบความเคลื่อนไหวความเป็นไปอย่างเป็นระยะ ๆ ทั้งผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชาให้ทราบความก้าวหน้าของงานของตนอยู่เสมอ การเสนอรายงานต้องมีการบันทึกไว้เป็นหลักฐาน มีการวินิจฉัย การประเมิน และมีการตรวจสอบเป็นระยะ ๆ เพื่อปรับปรุงให้ทันที่หรือปรับปรุงในอนาคต

๗) การจัดงบประมาณ (Budgeting) คือ การจัดทำงบประมาณการเงิน การวางแผนโครงการในการใช้จ่ายเงิน การบัญชี และการควบคุมดูแลการใช้เงินหรือการตรวจสอบบัญชีโดยรอบคอบและรัดกุม

สมศักดิ์ สินธุระเวช ได้กล่าวถึง วงจรควบคุมการบริหารแบบมีคุณภาพ PDCA มีภารกิจหลักของการควบคุมอยู่ ๔ ขั้น ดังนี้^{๓๙}

๑) การวางแผน (Plan) คือ การวางแผนช่วยพัฒนาความคิดต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่รูปแบบที่เป็นจริงขึ้นมาเริ่มลงมือปฏิบัติ (do) ในแผนงานที่ดีมี ได้แก่

(๑) กำหนดขอบเขตของปัญหาให้ชัดเจน

(๒) กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมาย

(๓) กำหนดวิธีการที่จะบรรลุถึงวัตถุประสงค์ และเป้าหมายให้ชัดเจนและถูกต้องแม่นยำที่สุดเท่าที่เป็นไปได้

๒) การปฏิบัติตามแผน (do) ประกอบด้วยการทำงาน ๓ ลักษณะ ดังนี้

(๑) การวางแผนกำหนดการ ได้แก่ การแยกกิจกรรมต่าง ๆ ที่ต้องกระทำการ กำหนดเวลาที่คาดว่าจะต้องใช้ในกิจกรรมแต่ละอย่าง

(๒) การจัดทำแบบเมทริกซ์ การจัดแบบนี้สามารถช่วยดึงเอาผู้เชี่ยวชาญหลายแขนงแหล่งต่าง ๆ มาได้เพื่อช่วยประสานงานระหว่างฝ่ายต่าง ๆ

(๓) การพัฒนาขีดความสามารถในการทำงานของผู้ร่วมงาน

๓) การตรวจสอบ (check) การตรวจสอบ ทำให้รับรู้สภาพการณ์ของงานที่เป็นอยู่เปรียบเทียบกับสิ่งที่วางแผน ซึ่งมีกระบวนการ ดังนี้

(๑) กำหนดวัตถุประสงค์ของการตรวจสอบ

(๒) การรวบรวมข้อมูล

(๓) การพิจารณากระบวนการทำงาน

^{๓๙} สมศักดิ์ สินธุระเวช, **มุ่งสู่คุณภาพการศึกษา**, พิมพ์ครั้งที่ ๑ (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช สำนักรายสาร, ๒๕๔๗), หน้า ๑๘๘ – ๑๙๐.

(๔) การรายงาน เสนอผลการประเมินทั้งมาตรการการป้องกันความผิดพลาดหรือความล้มเหลว เช่น รายงานเป็นทางการแบบสมบูรณ์และแบบไม่เป็นทางการ

๕) การแก้ปัญหา (ACT) ผลของการตรวจสอบหากพบว่าเกิดข้อผิดพลาดขึ้นจะทำงานได้ไม่ตรงเป้าหมายหรือผลงานไม่ได้มาตรฐาน ให้ปฏิบัติการแก้ไขปัญหาลักษณะปัญหาที่คำพบ เช่น ผลงานเบี่ยงเบนไปจากเป้าหมาย ต้องแก้ที่ต้นเหตุ ดังแสดงภาพวงจรการควบคุมสรุปได้ การบริหาร คือ การใช้บุคลากรหรือทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการบริหารและให้การบริหารดำเนินไปอย่างมีความราบรื่นบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

๒.๔ แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารระบบสารสนเทศ

การบริหารระบบสารสนเทศต้องมียุทธศาสตร์ประกอบในการพัฒนาระบบสารสนเทศ จะต้องสอดคล้องกับการบริหารงานของสถานศึกษาและต้องมีคุณภาพ คือ มีความถูกต้องครบถ้วน ตรงตามความต้องการใช้งานมีความทันสมัยหรือเป็นปัจจุบันและทันต่อการใช้งาน ผู้บริหารต้องเห็นความสำคัญของระบบสารสนเทศและใช้สารสนเทศเป็นข้อมูลสำคัญในการกำหนดนโยบายและการตัดสินใจ การวางแผนและการดำเนินงานจะต้องเข้าใจง่าย สะดวก งานสารสนเทศเป็นงานที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกองค์การ มีข้อมูลสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพย่อมเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจอย่างไรก็ตามข้อมูลข่าวสารสารสนเทศทำให้การจัดเก็บทุกอย่างอาจทำให้มีประสิทธิภาพลดลงและต้องใช้งบประมาณมาก จึงควรพัฒนาให้มีสารสนเทศที่เหมาะสมกับหน่วยงานและเป็นระบบสารสนเทศที่มีคุณภาพและการพัฒนาระบบสารสนเทศโรงเรียนเริ่มต้นตั้งแต่การปฏิรูปความคิดของผู้รับผิดชอบในการดำเนินการให้เกิดเอกภาพทางความคิดที่จะพัฒนาร่วมกันในด้านต่าง ๆ ดังนี้^{๔๐}

๒.๔.๑ ระบบสารสนเทศพื้นฐานโรงเรียน

ข้อมูลสารสนเทศมีความจำเป็นและสอดคล้องกับกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา มาตรฐานการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับระบบการประกันคุณภาพภายในและภายนอกสถานศึกษา ระบบสารสนเทศมีความจำเป็นต้องแสดงข้อมูลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา **เอกรินทร์ สีมหาศาล** ได้กล่าวถึง ระบบสารสนเทศพื้นฐานโรงเรียนไว้ว่า คือ สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษาจำเป็นต้องจัดเตรียมข้อมูลและสารสนเทศเพื่อตอบคำถามจากการประเมินภายนอกให้ชัดเจนและที่สำคัญจำเป็นต้องแสดงข้อมูลเกี่ยวกับสถานศึกษา ดังนี้^{๔๑}

^{๔๐} ทัศนีย์ สิงห์สุพรรณ, “ปัญหาการจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสกลนคร”, **วิทยานิพนธ์** (กศ.ม มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม), ๒๕๔๖, หน้า ๑๒๓.

^{๔๑} เอกรินทร์ สีมหาศาล, **กระบวนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาแนวคิดสู่การปฏิบัติ**, พิมพ์ครั้งที่ ๓ (กรุงเทพมหานคร: บริษัท บุ๊คพอยท์ จำกัด เขตจตุจักร, ๒๕๔๖), หน้า ๑๘๖ – ๑๘๗.

๑) ข้อมูลทั่วไปของสถานศึกษาได้แก่

(๑) ประวัติ ที่ตั้ง ขนาดของสถานศึกษา จำนวนพื้นที่ ลักษณะการจัดตั้ง สถานภาพของสถานศึกษา ระดับการศึกษา เปิดสอน จำนวนนักเรียนแยกตามระดับชั้นจำนวนครู/บุคลากรจำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา ความสามารถพิเศษ ระดับการศึกษาที่เปิดสอน จำนวน ห้องเรียนและห้องปฏิบัติการ อัตราการย้ายเข้า - การย้ายออกของนักเรียน

(๒) วิสัยทัศน์/ความเชื่อ/ปรัชญา/ค่านิยม/คติพจน์ของสถานศึกษา

๒) ศักยภาพของสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วย จุดเด่น จุดด้อย โอกาสปัจจัยเอื้อใน การพัฒนาสถานศึกษาและความสำเร็จ ความภาคภูมิใจของสถานศึกษา

๓) ความต้องการของชุมชน ได้แก่ ความต้องการของชุมชนเกี่ยวกับอาชีพ การมีงาน ทำ การศึกษาต่อ ความต้องการของชุมชนเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

๔) แนวโน้มการพัฒนาท้องถิ่น ได้แก่

(๑) สภาพเศรษฐกิจของชุมชนและผู้ปกครอง เช่น รายได้ การมีงานทำ อาชีพ

(๒) สภาพสังคม/วัฒนธรรมของชุมชน เช่น ความเชื่อ ประเพณี การนับถือ

ศาสนา

(๓) สภาพทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ

(๔) จำนวนประชากรในเขตพื้นที่บริการ ก่อนวัยเรียน วัยเรียน วัยทำงานวัยสูงอายุ

๕) แนวทางการจัดการศึกษา ได้แก่

(๑) นโยบายการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การจัดการศึกษาของ

รัฐ

(๒) ข้อความระบುವิสัยทัศน์ เป้าหมายการพัฒนาและภารกิจของสถานศึกษา

(๓) กระบวนการจัดทำวิสัยทัศน์ เป้าหมายและภารกิจของสถานศึกษา

(๔) ความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายของสถานศึกษา

๖) การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาและคณะกรรมการนักเรียน ได้แก่

(๑) จำนวนครั้งของการเข้าร่วมประชุมในรอบปี

(๒) รายชื่อคณะกรรมการที่เข้าร่วมประชุมแต่ละครั้ง

(๓) สาระสำคัญของการประชุม

(๔) โครงสร้างการบริหารคณะกรรมการ

ระบบสารสนเทศพื้นฐานโรงเรียน คือ กระบวนการทำงานหรือการดำเนินงานให้ได้ตรงตาม เป้าหมายและมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารต้องมีความรู้และต้องเข้าใจหลักการ จุดมุ่งหมายทางการศึกษา ซึ่ง

หมายถึงการบริหารระบบสารสนเทศพื้นฐานโรงเรียนด้วยภารกิจหลัก ๖ งานโครงสร้างระบบข้อมูล และสารสนเทศโรงเรียนจึงเป็นข้อมูลตามลักษณะงานภารกิจหลักของโรงเรียน ดังนี้^{๔๒}

๑) ข้อมูลด้านงานวิชาการ

- (๑) ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายชั้น รายกลุ่มประสบการณ์ รายวิชา
- (๒) ระดับคุณภาพในการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตร
- (๓) จำนวนประชากรการศึกษา (Education Population) อายุ ๗ ปี และ ๑๔ ปี ในโรงเรียนทั้งหมด จำนวนชั้นนักเรียนเรียน และนักเรียนก่อนวัยเรียน
- (๔) ยอดรวมแสดงผลการสอบปี จำแนกตามระดับชั้น
- (๕) สื่อการเรียนการสอนประจำห้องเรียน ประจำโรงเรียนสำหรับนักเรียนวัสดุ อุปกรณ์ในการเรียนการสอนและหลักสูตร
- (๖) จำนวน และประเภทสื่อในห้องสมุด ลักษณะการเรียนการสอนเลือกลักษณะ และประเภทของการสอนซ่อมเสริม ลักษณะและประเภทของการนิเทศภายใน และโครงการประเภทต่าง ๆ ที่เสริมทางวิชาการ
- (๗) โครงการด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในโรงเรียนและอื่น ๆ

๒) ข้อมูลด้านกิจการนักเรียน

- (๑) ข้อมูลโรงเรียนด้านกิจการนักเรียน ได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับเขตบริการข้อมูลเกี่ยวกับสำมะโนครัวนักเรียน
 - (๒) ข้อมูลเกี่ยวกับการบริการนักเรียนที่ขาดแคลน เช่น เครื่องเขียน แบบเรียน เครื่องแบบ อาหารกลางวันอาหารเสริม (นม) และอื่น ๆ
 - (๓) ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนและประเภทการบริหารด้านสุขภาพอนามัย
 - (๔) ข้อมูลเกี่ยวกับการบริการแนะแนว
 - (๕) ข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมเสริมหลักสูตรและพัฒนาการเรียนการสอน
 - (๖) ข้อมูลเกี่ยวกับทุนการศึกษา
 - (๗) ข้อมูลเกี่ยวกับโครงการเสริมความเสมอภาคทางการศึกษา
 - (๘) ข้อมูลเกี่ยวกับสถิติการมาเรียนของนักเรียน
 - (๙) ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนและอัตราการเรียนซ้ำชั้นของนักเรียน
- ๓) ข้อมูลด้านบุคลากร

^{๔๒}เฟลิซ พิศ หยาตผกา, “การจัดระบบสารสนเทศของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต ๑”, หน้า ๓๒.

(๑) ข้อมูลตามรายละเอียดที่เกี่ยวกับคุณลักษณะเชิงคุณภาพทางการศึกษา ได้แก่ วิชาเอก ความถนัด ระดับวุฒิการศึกษา ระยะเวลาเดินทางมาโรงเรียนของครู และประสบการณ์พิเศษสถานภาพทางครอบครัว

(๒) ข้อมูลตามรายละเอียดด้านพื้นฐานของบุคลากร และการบริหารงาน บุคลากรได้แก่ ที่อยู่ปัจจุบัน ภูมิลำเนา ระดับชั้น ระดับเงินเดือนขั้นสูงสุด อายุราชการ ความดี ความชอบ เครื่องราชอิสริยาภรณ์ เงินเพิ่มพิเศษ และการประชุม

๔) ข้อมูลพื้นฐานด้านอาคารสถานที่ ได้แก่ บัญชีอาคารสถานที่ ค่าบำรุงรักษาอาคาร ห้อง และการเก็บกุญแจ การจัดตารางการใช้อาคาร การบำรุงรักษาอุปกรณ์

๕) ข้อมูลด้านธุรกิจและการเงิน

(๑) ยอดเงินงบประมาณแผ่นดินตามหมวดเงินงบประมาณและตามแผนงาน วงเงินงบประมาณในปีที่ผ่านมา

(๒) เงินนอกงบประมาณ จำนวนและแหล่งเงิน และทรัพย์สินของโรงเรียน

(๓) จำนวนหนังสือเข้า – หนังสือออก – หนังสือรับ – และหนังสือส่ง

(๔) งานบัญชีต่าง ๆ และเงินสวัสดิการ จำแนกตามประเภท และจำนวน

(๕) ระบบทะเบียนและสถิติต่าง ๆ ที่จัดกระทำในโรงเรียน

(๖) แบบฟอร์มที่ใช้ จำแนกตามประเภท

(๗) วัสดุอุปกรณ์ และแหล่งการบริจาคจำนวน / มูลค่า

(๘) จำนวนครูที่ได้รับการอบรมงานสารบรรณ ทะเบียนสถิติ พัสดุครุภัณฑ์

(๙) ข้อมูลการอยู่เวร รักษาการณ์

(๑๐) จำนวนชั่วโมงที่หัวหน้าสถานศึกษา โรงเรียนไปติดต่อราชการ

๖) ข้อมูลพื้นฐานด้านการพัฒนาการเรียนรู้

(๑) สภาพเศรษฐกิจและสังคมในท้องถิ่น ได้แก่ จำนวนประชากรแยกเพศ กลุ่มอายุ ลักษณะอาชีพของประชากร ความเป็นอยู่ ลักษณะทางภูมิศาสตร์ การคมนาคม ภูมิอากาศ ปัญหาด้าน เศรษฐกิจและสังคม ตลาดแรงงาน ทักษะเทคโนโลยีที่ตลาดแรงงานใช้อยู่ และคุณสมบัติของผู้เรียนที่ ตลาดแรงงานต้องการ

(๒) ทรัพยากรการเรียนรู้ทางธรรมชาติ ได้แก่ แหล่งน้ำ ป่าไม้ พืช แร่ธาตุต่าง ๆ

(๓) ทรัพยากรบุคคล ได้แก่ หน่วยงาน แหล่งวิทยากร สถานที่ประกอบอาชีพ อิสระ ผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปวัฒนธรรม ศาสนา วิทยาการต่างๆ

(๔) สภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ได้แก่ ข้อมูลที่เกี่ยวกับกระบวนการ บริหาร กระบวนการการเรียนรู้ การจัดกิจกรรม จำแนกห้องเรียน ช่วงชั้น การแนะแนว การนิเทศ ติดตาม ประเมินผล และสถานประกอบการ

(๕) ผลการดำเนินงานตามแผนโครงการ ได้แก่ รายงานโครงการ กิจกรรมต่าง

(๖) ระเบียบกฎหมายและนโยบายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับข้อบังคับ นโยบายของสถานศึกษา ธรรมนูญสถานศึกษา นโยบายของกระทรวง ทบวง กรม และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

อำนวย เดชชัยศรี ได้กล่าวถึง ข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียนไว้ดังนี้^{๔๓}

๑) นักเรียน ได้แก่ จำนวนนักเรียนแยกตามชั้น เพศ ภูมิฐานะ อาชีพของผู้ปกครอง จำนวนนักเรียนเข้าชั้น แยกตามชั้น จำนวนนักเรียนที่ออกกลางคันแยกตามชั้น จำนวนนักเรียนที่จบ การศึกษาแยกตามเพศ ข้อมูลด้านสุขภาพ ข้อมูลแนะแนวการศึกษา อาชีพและปัญหาส่วนตัวนักเรียน

๒) พื้นที่อาคารเรียน ห้องเรียน ห้องพิเศษและอาคารประกอบ ได้แก่ จำนวนพื้นที่ และการใช้ประโยชน์ จำนวนอาคารเรียนและอาคารประกอบที่ใช้งานได้ดีและชำรุด ประวัติเกี่ยวกับการสร้างและการซ่อมแซมปรับปรุงจำนวนห้องเรียน แยกตามชั้นทั้งห้องที่ใช้การได้ดีและห้องที่ชำรุด จำนวนห้องพิเศษ เช่น ห้องพยาบาล ห้องแนะแนว ห้องสื่อเนกประสงค์

๓) วัสดุและครุภัณฑ์ ได้แก่ วัสดุการสอน วัสดุสำนักงาน จำแนกตามประเภท

๔) บุคลากรในโรงเรียน ได้แก่ จำนวนครู ตามเพศ วุฒิการศึกษา วิชาเอก ระดับ ตำแหน่ง ระดับชั้นสอน จำนวนคาบสอน ความสามารถพิเศษ จำนวนผู้สนับสนุนการสอนแยกตาม ประเภทงานที่ปฏิบัติ เช่น เจ้าหน้าที่ธุรการการเงิน บุคลากรอื่น ๆ นักการภารโรง ผู้รักษาความปลอดภัย

สรุปได้ว่า ระบบสารสนเทศพื้นฐานของโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลและสารสนเทศ ที่เกี่ยวข้องกับภาพรวมของโรงเรียนสภาพเศรษฐกิจ การเมือง สังคม ความต้องการของ ชุมชน สภาพการบริหารและการจัดการตามโครงสร้างและภารกิจ โดยมีตัวอย่างรายงานในระบบสารสนเทศ เช่น ข้อมูลทั่วไปของโรงเรียนศักยภาพของโรงเรียนความต้องการของชุมชน แนวโน้มการพัฒนาท้องถิ่น แนวทางการจัดการศึกษา และการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการของโรงเรียน/คณะกรรมการนักเรียน

๒.๔.๒ ระบบสารสนเทศเกี่ยวกับตัวผู้เรียน

การจัดระบบสารสนเทศเกี่ยวกับผู้เรียนเป็นขั้นตอนระบบสารสนเทศที่รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียน ทั้งหมด โดยมีตัวอย่างรายงานของระบบสารสนเทศ เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน คุณลักษณะที่พึง ประสงค์ของผู้เรียน ผลงานและการแสดงออกของผู้เรียนด้วยรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียน ดังนี้^{๔๔}

๑) ข้อมูลพื้นฐานของผู้เรียน ได้แก่ ข้อมูลของผู้เรียนเช่น ด้านร่างกาย สุขภาพ สุขนิสัย

๒) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ได้แก่ ความรู้และทักษะพื้นฐาน

^{๔๓} อำนวย เดชชัยศรี, เทคโนโลยีทางการศึกษา, หน้า ๑.

^{๔๔} เอกรินทร์ สีมหาศาล, กระบวนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาแนวคิดสู่การปฏิบัติ, หน้า ๓๐๖.

๓) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ได้แก่ ความสามารถในการแสวงหาความรู้และมีนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียน และความสามารถในการปฏิบัติงานในชีวิตประจำวัน หรืองานอาชีพและความสามารถในการใช้เทคโนโลยี การมีจิตสำนึกและเห็นคุณค่าของการอนุรักษ์ภูมิปัญญาไทย ศิลปวัฒนธรรมไทย ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

ประทีป เมธาคณวุฒิ ได้กล่าวถึงข้อมูลเกี่ยวกับตัวผู้เรียนไว้ ดังนี้^{๔๕}

(๑) การรับนักเรียน และผลการทดสอบการเรียนรู้

(๒) การเพิ่ม / ลดรายวิชา การจัดตารางสอน

(๓) การเปิดรายวิชา การวางแผนหลักสูตร

(๔) การลงทะเบียนและผลการเรียน

สารสนเทศที่เกี่ยวกับผู้เรียนไว้ว่า สถานศึกษาจำเป็นต้องจัดเตรียมข้อมูลและสารสนเทศเพื่อตอบคำถามจากการประเมินภายนอกให้ชัดเจน สถานศึกษาควรจัดทำสารสนเทศที่จำเป็นและสอดคล้องกับกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา การจัดการศึกษาตามกรอบแนวคิดหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและมาตรฐานการจัดการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับระบบคุณภาพภายในสถานศึกษาตามตัวอย่างสารสนเทศที่สำคัญและจำเป็นต้องแสดงข้อมูลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาดังสารสนเทศที่เกี่ยวกับผู้เรียนดังนี้^{๔๖}

๑) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่เป็นระดับค่าเฉลี่ย ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนแต่ละกลุ่มวิชาตามชั้นเรียน / ช่วงชั้น เช่น จำนวนผู้เรียนทั้งหมดที่สอบผ่านแต่ละกลุ่มวิชาแยกตามชั้นการเรียนช่วงชั้น คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแต่ละกลุ่มวิชาแยกตามชั้นการเรียนช่วงชั้นและจำนวนผู้เรียนทั้งหมด / ช่วงชั้น ร้อยละของผู้เรียนที่ได้รับผลการเรียนในแต่ละระดับ ร้อยละของผู้เรียนที่ผ่านการประเมินคุณภาพจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ จำนวนนักเรียนที่ผ่าน / ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและจำนวนนักเรียนที่ได้รับการประเมินทั้งหมด ร้อยละของผู้เรียนที่จบการศึกษาตามหลักสูตร ได้แก่ จำนวนนักเรียนที่จบการศึกษาขั้นพื้นฐานและจำนวนนักเรียนที่จบในชั้นนั้น ๆ

๒) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน ได้แก่ ร้อยละของผู้เรียนที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามเกณฑ์มาตรฐานของหลักสูตร เช่น จำนวนนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามเกณฑ์ และจำนวนนักเรียนที่ได้รับการประเมินทั้งหมด

๓) ผลงานและการแสดงออกของผู้เรียน ได้แก่ กระบวนการทำงาน / ทักษะการจัดการของผู้เรียน คุณภาพปริมาณงานของผู้เรียน การพัฒนาการทำงานของผู้เรียนบรรยากาศภายในชั้นเรียน / ขณะเรียน ปฏิสัมพันธ์ของระหว่างครูกับผู้เรียน / นักเรียนกับนักเรียนต่อเพื่อร่วมชั้น

^{๔๕} ประทีป เมธาคณวุฒิ, เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถาบันอุดมศึกษา, หน้า ๒๖.

^{๔๖} เอกกรินทร์ สีมหาศาล, กระบวนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาแนวคิดสู่การปฏิบัติ, หน้า ๑๘๗.

หลักฐานการศึกษาเป็นเอกสารสำคัญที่บันทึกผลการเรียนที่เป็นข้อมูลระบบสารสนเทศ เกี่ยวกับการพัฒนาการของผู้เรียนในต่างต่าง ๆ แบ่งออกเป็น ๓ ประเภท ดังนี้^{๔๗}

๑) เอกสารหลักฐานการศึกษาที่กระทรวงกำหนด ได้แก่ ระเบียบแสดงผลการเรียน เป็นเอกสารแสดงผลการเรียนและรับรองผลการเรียนของผู้เรียนตามวิชาที่เรียน ประกาศนียบัตรเป็น เอกสารแสดงวุฒิการศึกษาเพื่อรับรองศักดิ์และสิทธิ์ของผู้จบการศึกษา ที่สถานศึกษาให้ไว้แก่ผู้จบการศึกษา ภาคบังคับ และผู้จบการศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และแบบ รายงานผู้สำเร็จการศึกษา เป็นเอกสารอนุมัติการจบหลักสูตร โดยบันทึกรายชื่อและข้อมูลของผู้จบ การศึกษาทั้งระดับประถมศึกษาและระดับชั้นมัธยมศึกษา

๒) เอกสารหลักฐานการศึกษาที่กระทรวงศึกษากำหนด เป็นเอกสารที่สถานศึกษา จัดทำขึ้นเพื่อบันทึกพัฒนาการ ผลการเรียนรู้ และข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียน เช่น แบบรายงานประจำตัว นักเรียน แบบบันทึกผลการเรียนประจำรายวิชา ระเบียบสะสม ใบรับรองผลการเรียน

๓) การเทียบโอนผลการเรียน เป็นการเทียบโอนผลการเรียนควรดำเนินการในช่วง ก่อนเปิดภาคเรียนแรก หรือต้นภาคเรียนแรกที่สถานศึกษารับผู้ขอเทียบโอนเป็นผู้เรียน ทั้งนี้ ผู้เรียนที่ ได้รับการเทียบโอนผลการเรียนต้องศึกษาต่อเนื่องในสถานศึกษาที่รับเทียบโอนอย่างน้อย ๑ ภาค เรียนโดยสถานศึกษาที่รับผู้เรียนจาก

๒.๔.๓ ระบบสารสนเทศการบริหารงานวิชาการโรงเรียน

การบริหารงานวิชาการเป็นงานสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องจากการบริหารงาน วิชาการที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา โดยเฉพาะเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพการ เรียนการสอน ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษาและเป็นเครื่องชี้วัดความสำเร็จของผู้บริหาร

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ^{๔๘} ได้อธิบายความหมาย ของการบริหารงานวิชาการไว้ว่า การบริหาร งาน วิชาการ หมายถึง กระบวนการบริหารกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น ตั้งแต่การกำหนดนโยบาย การวางแผน การปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนตลอดจนการประเมินผล การสอน เพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและจุดมุ่งหมายของการศึกษาเพื่อให้เกิดประโยชน์ สูงสุดกับผู้เรียน

^{๔๗} กระทรวงศึกษาธิการ, **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน**, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สหกรณ์ชน การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, ๒๕๕๑), หน้า ๒๗ – ๒๘.

^{๔๘} รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ, **การบริหารงานวิชาการ สถาบันการศึกษาขั้นพื้นฐาน**, พิมพ์ครั้งที่ ๒ (ภาค วิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ, ๒๕๕๑), หน้า ๒๙.

กรมสามัญศึกษา^{๔๙} ได้อธิบายความหมาย ของการบริหารงานวิชาการไว้ว่า บริหารงานวิชาการ หมายถึง งานบริหารเป็นงานสำคัญที่มีความเกี่ยวข้องกับการให้บริการนักเรียน ครู บุคลากรต่าง ๆ ในโรงเรียนเป็นงานที่โรงเรียนเป็นผู้ดำเนินการ ซึ่งผู้บริหารควรจัดให้มีขึ้นและได้รับความร่วมมือจากบุคลากรทุกฝ่ายเพราะเป็นงานบริการมีส่วนสนับสนุนในการพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพและสนับสนุนการบริหารงานในด้านอื่น ๆ ให้มีประสิทธิภาพ

ภิญโญ สาร^{๕๐} ได้อธิบายความหมาย ของการบริหารงานวิชาการไว้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง ในการบริหารงานวิชาการผู้บริหารควรกระจายอำนาจความรับผิดชอบให้ครูทุกคน ความเป็นผู้นำของผู้บริหารการศึกษาอยู่ที่ความสามารถที่จะใช้คนอื่นให้ทำงานโดยไม่ต้องใช้วิธีการบังคับอยู่ที่เทคนิคในการกระตุ้นให้ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนนักเรียนเกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนนักเรียนเกี่ยวข้องกับการเรียนทุกคนขยันแข่งกันทำงานอย่างเต็มที่และอดทนอย่างไรก็ตามผู้บริหารการศึกษาทุกคนพึงระลึกเสมอว่าตนเองไม่ใช่ครูและไม่รอบรู้ในงานวิชาการไปเสียหมดทุกวิชา การบริหารงานด้านวิชาการจึงอาศัยเทคนิคในการรู้จักใช้คนมากกว่าการสอนคนอื่นว่าเข้าทำอย่างไร ความจริงการที่ครูจะทำอะไรเป็นหน้าที่ของครูไม่ใช่หน้าที่ของผู้บริหาร ผู้บริหารเพียงแต่คอยดูแลให้ครูทำงานที่ดีที่สุด

๒.๔.๓.๑ ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการตามกระบวนการปฏิรูปการเรียนรู้ครอบคลุมใน ๔ ด้าน คือ หลักสูตรกระบวนการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การรับเข้าศึกษาต่อรวมทั้งการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการเรียนรู้ (ICT) พบว่าการส่งเสริมสนับสนุนดำเนินการปฏิรูปการเรียนรู้ในด้านต่าง ๆ หลายโครงการ ดังนี้^{๕๑}

- (๑) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- (๒) การวัดประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน
- (๓) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- (๔) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
- (๕) การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้
- (๖) การนิเทศการศึกษา และการแนะแนวการศึกษา
- (๗) การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
- (๘) การส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน

^{๔๙} กรมสามัญศึกษา, การบริหารการศึกษา, หน้า ๕๑.

^{๕๐} ภิญโญ สาร, การบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ปรีณเซส, ๒๕๓๙) ฐ หน้า ๑๗.

^{๕๑} รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ, การบริหารงานวิชาการขั้นพื้นฐาน, หน้า ๓๐.

(๙) ประสานความร่วมมือการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษากับองค์กรอื่น

(๑๐) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคลและสถาบันอื่น ๆ

กรมสามัญศึกษา ได้กล่าวถึง ขอบเขตการดำเนินงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัด กรมสามัญศึกษาไว้ ดังนี้^{๕๒}

๑) การวางแผนงานวิชาการ ได้แก่ การรวบรวมข้อมูลและจัดทำระเบียบปฏิบัติที่ เกี่ยวข้องกับงานวิชาการ การทำแผนงานวิชาการ

๒) การบริหารงานวิชาการ ได้แก่ การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ การจัดกลุ่มการ เรียน การจัดการการสอน การจัดครูเข้าสอนตามตาราง การจัดครูสอนแทน การนำนวัตกรรม และ เทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินงานวิชาการ

๓) การจัดการเรียนการสอน ได้แก่ การจัดทำการใช้ การปรับปรุงแผนการสอน รายวิชา การจัดหา จัดทำ บำรุงรักษา และส่งเสริมการผลิตสื่อการเรียนการสอน

๔) การพัฒนาและการส่งเสริมด้านวิชาการ ได้แก่ การพัฒนาระบบการเรียนการ สอน การจัดซ่อมเสริม การจัดกิจกรรมเพื่อการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมนักเรียนตามหลักสูตร การพัฒนาครูทางด้านวิชาการ การอบรมหรือฝึกอบรมทางด้านวิชาการ การสร้างบรรยากาศทางด้าน วิชาการโรงเรียน การส่งเสริม การวิเคราะห์วิจัยพัฒนาการเรียนการสอน

๕) การประเมินผลการจัดการ ได้แก่ การประเมินผลด้านคุณภาพการเรียนการสอน

๖) การวัดและประเมินผลการเรียนและงานทะเบียนนักเรียน ได้แก่ การดำเนินการ วัดผลและประเมินผลการเรียน การสร้างและปรับปรุงเครื่องมือการวัดผลการเรียน การจัดให้มี เอกสารแบบฟอร์มเกี่ยวกับวัดและประเมินผลการเรียน การดำเนินการเกี่ยวกับหลักฐานการวัดผลและการ ประเมินผลการเรียน งานทะเบียน

๒.๔.๓.๒ ขั้นตอนการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักของสถานศึกษาที่ต้องมีขอบข่ายหลักการบริหาร วิชาการมีขั้นตอนของกระบวนการ^{๕๓} ดังนี้

๑) ขั้นตอนดำเนินการ เป็นการกำหนดนโยบายวางแผนงานวิชาการดังนี้

(๑) จัดทำแผนงานวิชาการให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

(๒) จัดสภาพงานวิชาการและวิธีการทำงาน

(๓) จัดครูอาจารย์เข้าสอนและจัดทำโครงการสอน

^{๕๒} กรมสามัญศึกษา, หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน, (กรุงเทพมหานคร: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุ ภัณฑ์, ๒๕๔๕), หน้า ๕.

^{๕๓} รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ, การบริหารงานวิชาการขั้นพื้นฐาน, หน้า ๓๑.

(๔) จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานและจัดตารางสอน

(๕) ปฐมนิเทศนักเรียน และการลงทะเบียนเรียน

๒) ขั้นตอนการดำเนินการ

(๑) การดำเนินการสอนตามหลักสูตร โดยการดูแลให้การสอนเป็นไปตามโครงการสอนในแต่ละวิชาเป็นการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ

(๒) การดำเนินงานเกี่ยวกับกิจกรรมเสริมหลักสูตรทางวิชาการ

(๓) งานเกี่ยวกับการบริการ การส่งเสริมให้มีการบริการเกี่ยวกับสื่อการสอนเพื่อช่วยเหลือครูในด้านการสอนและอุปกรณ์ต่าง ๆ รวมทั้งสิ่งอำนวยความสะดวก

๓) ขั้นการส่งเสริมและติดตามผลในด้านวิชาการ เพื่อให้ได้มาตรฐานของงานวิชาการผู้บริหารควรมีการส่งเสริม ปรับปรุง พัฒนาและประเมินผลงานด้านวิชาการ ได้แก่

(๑) ส่งเสริมให้ครูอาจารย์ได้ปรับปรุงตนเองด้านวิชาการ

(๒) สนับสนุนให้มีการปฏิบัติตามมาตรฐานทางวิชาการ ได้แก่ การกำหนดนโยบายที่เหมาะสมกับโรงเรียนและสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้

(๓) ริเริ่มและสร้างสรรค์ในการปรับปรุงงานด้านวิชาการ

(๔) จัดบรรยากาศทางวิชาการในสถานศึกษา

(๕) จัดให้มีคณะกรรมการที่ปรึกษาทางวิชาการ

(๖) จัดตั้งคณะกรรมการทำงานทางวิชาการนั้น

(๗) ส่งเสริมให้ชุมชนจัดตั้งชมรมทางวิชาการเพื่อจัดกิจกรรมเผยงานด้านวิชาการ

(๘) ส่งเสริมให้มีการเข้าร่วมประชุมสัมมนาฝึกอบรม เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และเพิ่มพูนความรู้ด้านวิชาการและส่งเสริมให้ศึกษาต่อเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ

๒.๔.๓.๓ บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารงานวิชาการ

หน้าที่ของผู้บริหารต้องนำเทคนิควิธีและกระบวนการบริหารที่เหมาะสมมาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพและเป้าหมายของสถานศึกษา ผู้บริหารควรคำนึงถึงหลักการบริหาร ดังนี้^{๕๔}

๑) กำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาให้ชัดเจน ผู้บริหารต้องเข้าใจถึงเป้าหมายของสถานศึกษาว่าเป็นไปในทิศใด

๒) ต้องมีเทคนิควิธีการในการบริหารงาน การบริหารงานทุกประเภทย่อมต้องมีเทคนิควิธีการ ขั้นตอน และกระบวนการที่เป็นระบบ

๓) มีการประเมินผล เมื่อได้ดำเนินการกิจการใดควรจะได้มีการประเมินผลและติดตามผลเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงให้ดีขึ้น

^{๕๔} รุ่งชัชดา เวหะชาติ, การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน, หน้า ๓๔.

๒.๔.๓.๔ การวางแผนระบบการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษาของสถานศึกษาและเป็นส่วนที่ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญ ส่งเสริมสนับสนุนให้งานวิชาการดำเนินการไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุจุดมุ่งของหลักสูตรโดยมีการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน ผู้บริหารมีความสำคัญอย่างยิ่งในบทบาทหน้าที่และโครงสร้างการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ผู้บริหารเป็นผู้นำครูในด้านวิชาการทำงานร่วมกับครู กระตุ้น กระตุ้นให้คำแนะนำและประสานให้ครูทุกคนทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพมอบหมายความรับผิดชอบให้ครูทุกคนที่หาแนวทางหรือวิธีการที่จะทำให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ การดำเนินการหรือการจัดกิจกรรมทุกชนิดที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนในโรงเรียนหรือสถานศึกษา เพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพและในการจัดการศึกษาในปัจจุบันจำเป็นต้องมีการวางแผนงานวิชาการเนื่องจากว่ามีองค์ประกอบสำคัญ ดังนี้^{๕๕}

๑) องค์ประกอบจากภายนอก ได้แก่ การแลกเปลี่ยนความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทำให้เกิดนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ การเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมจำเป็นต้องเพิ่มเติมเกี่ยวกับการรักษาสภาพแวดล้อม และการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม การใช้พลังงานที่เพิ่มเติมย่อมมีผลต่อการดำเนินชีวิต และการเรียนการสอนจึงต้องให้ผู้เรียนได้รู้จักการใช้พลังงานที่ถูกต้อง และการเปลี่ยนแปลงจากสังคมเกษตรสู่สังคมอุตสาหกรรมไปสู่สังคมข่าวสาร

๒) การวางแผนงานวิชาการ ได้แก่ การกำหนดจุดมุ่งหมาย และเป้าหมายงานในการทำงาน ความร่วมมือในการทำงาน

๓) การระบุนการวางแผนระบบงานวิชาการ ได้แก่ การกำหนดเป้าหมายในการทำงานโดยครูและคณะกรรมการสถานศึกษาเป็นผู้กำหนดเป้าหมาย การค้นหาโอกาสและการพิจารณาถึงปัญหาที่จะเกิดขึ้น เป็นการหาแนวทางที่จะช่วยให้แผนที่วางไว้สามารถนำไปปฏิบัติได้

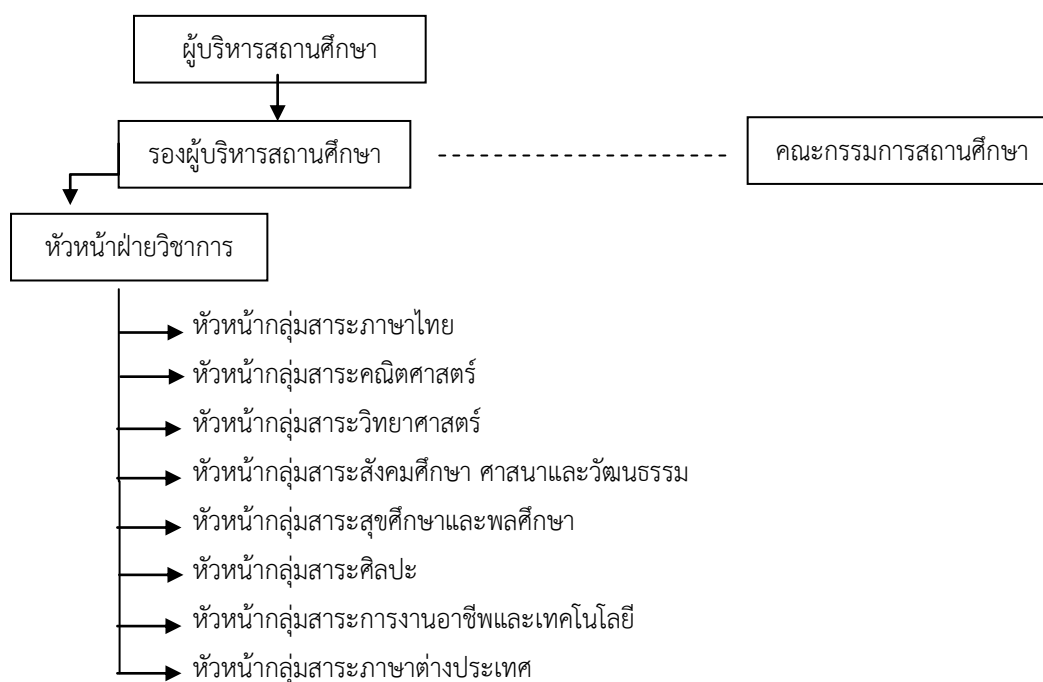
๔) การเลือกแนวทางที่ดีที่สุดและการกำหนดจุดมุ่งหมายเป็นการกำหนดจุดมุ่งหมายเฉพาะงาน แบ่งงานตามหน้าที่รับผิดชอบ

๕) การตรวจสอบแบบทบทวนเป็นการประเมินผลงานที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานตามแผน คือ การประเมินผลระหว่างการทำงานและการประเมินผลรวบยอด

^{๕๕} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๓๖.

๒.๔.๔.๕ โครงสร้างการบริหารระบบงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการอยู่ในความรับผิดชอบของผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ดังแสดงแผนภูมิที่ ๗^{๕๖}

ภาพที่ ๒.๖ โครงสร้างการบริหารงานวิชาการ

ที่มา: รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ, ๒๕๕๑.

สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการ คือ การจัดระบบสารสนเทศเกี่ยวกับหลักสูตรและการเรียนการสอน การวัดและการประเมิน ผลการพัฒนากิจกรรมแนะแนวและการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยมีตัวอย่างรายงานของระบบสารสนเทศ เช่น หลักสูตรและการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผลการเรียน การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน / กิจกรรมแนะแนวและการวิจัยในชั้นเรียน

คณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้กล่าวถึง แนวทางในการปฏิบัติไว้ว่า ในการจัดการระบบสารสนเทศทางการศึกษาของหน่วยงานในระดับโรงเรียนควรดำเนินการตามกระบวนการบริหาร และจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษาทั้ง ๖ ขั้นตอนที่ครอบคลุมองค์ประกอบ ๓ ส่วนของระบบสารสนเทศในแต่ละขั้นตอนจะมีหลักการ การปฏิบัติให้แก่สถานศึกษาทำตามขั้นตอน

^{๕๖} อ้างแล้ว, หน้า ๓๖

เพื่อให้สถานศึกษามีและได้ใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษาตามภารกิจของโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้^{๕๗}

๑) การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ที่มีอยู่ทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน มีแนวทางในการนำไปปฏิบัติ

๒) กำหนดเวลาหรือปฏิทินงานในการจัดเก็บข้อมูลสถานศึกษาให้ชัดเจน และตรวจสอบข้อมูลทุกครั้งที่เก็บ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีคุณภาพ

๒.๔.๔.๑ ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียน

กรมวิชาการ สำนักงานทดสอบทางการศึกษา ได้กล่าวถึง ระบบสารสนเทศที่จำเป็นในการบริหารต้องสอดคล้องกับการบริหารงานของสถานศึกษาจะต้องมีคุณภาพคือ มีความถูกต้อง ครบถ้วน ตรงตามความต้องการใช้งาน มีความทันสมัยหรือเป็นปัจจุบันและทันต่อการใช้งาน ผู้บริหารต้องเห็นความสำคัญของระบบสารสนเทศและใช้สารสนเทศเป็นข้อมูลสำคัญในการกำหนดนโยบาย และการตัดสินใจ การวางแผนและการดำเนินงานจะต้องเข้าใจง่าย สะดวกทั้งภายในและภายนอกองค์กร มีประสิทธิภาพต่อการตัดสินใจ ข้อมูลสารสนเทศหากทำการจัดเก็บทุกอย่างอาจทำให้มีประสิทธิผลลดลงและต้องใช้งบประมาณมาก ควรพัฒนาให้มีสารสนเทศที่เหมาะสมกับหน่วยงาน และคุณภาพโดยเน้นให้เกิดเอกภาพทางความคิดที่จะพัฒนาร่วมกันในด้านต่าง ๆ ดังนี้^{๕๘}

๑) สภาพการบริหารและการจัด

(๑) ความสอดคล้องระหว่างวิสัยทัศน์ ภารกิจ และเป้าหมายการพัฒนาได้แก่ เอกสาร / ข้อความที่ปรากฏ วิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายการพัฒนา และความคิดเห็น / ความเข้าใจเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย รายงานกระบวนการพัฒนาวิสัยทัศน์ การกำหนดภารกิจและการกำหนดเป้าหมาย

(๒) ความสัมพันธ์ระหว่างแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษากับวิสัยทัศน์และภารกิจ ได้แก่ เอกสาร / ข้อความที่ปรากฏ วิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายการพัฒนา แผนพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา และการรายงานผลความสำเร็จของการดำเนินงานตามแผน

(๓) การจัดโครงสร้างองค์กร ได้แก่ ข้อมูลการจัดบุคลากรตามหน้าที่ การยอมรับในหน้าที่ และความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมาย ความคิดเห็นเกี่ยวกับการแบ่งหน้าที่ของบุคลากรในสถานศึกษา

^{๕๗} สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, การบริหารข้อมูลสารสนเทศสถานศึกษา, (กรุงเทพมหานคร: องค์การคุรุสภาพ, ๒๕๓๗), หน้า ๓.

^{๕๘} กรมวิชาการ สำนักงานทดสอบทางการศึกษา, แนวทางการจัดทำระบบสารสนเทศสถานศึกษา, (กรุงเทพมหานคร, ๒๕๕๑), หน้า ๒๓.

๒) สภาพและบรรยากาศการเรียนรู้

(๑) การมาเรียนของนักเรียน แต่ละภาค / ปีการศึกษา จำแนกตามลำดับชั้น ช่วงชั้นและรวมทั้งโรงเรียน ได้แก่ สถิติการมาเรียนแต่ละวัน แต่ละเดือน / ภาค / ปีการศึกษา และจำนวนเวลาเรียนในแต่ละเดือน / ภาค / ปีการศึกษา

(๒) ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการเรียนการสอนของโรงเรียน ได้แก่ จำนวนผู้ปกครองแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอน

(๓) การใช้เทคโนโลยีและสื่อที่เหมาะสมมาประยุกต์ในการจัดการสอน ได้แก่ คอมพิวเตอร์ ที่ใช้ในการบริหารจัดการ

(๔) การจัดแหล่งการเรียนรู้ ได้แก่ ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ อุทยานสถานประกอบการ ป้ายนิเทศ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการเรียนรู้

(๕) การบริการด้านสุขภาพอนามัย ได้แก่ การบริการด้านสุขภาพอนามัย ความปลอดภัย และด้านโภชนาการ

๓) ทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวก

(๑) งบประมาณพัฒนาคุณภาพแต่ละระดับการศึกษา ได้แก่ จำนวนงบประมาณทั้งหมดแต่ละปีและการแยกประเภท

(๒) งบประมาณการศึกษาต่อคนต่อปีและแต่ละระดับการศึกษา ได้แก่ งบประมาณแต่ละระดับต่อคน / ปีการศึกษาและจำนวนผู้เรียนแต่ละระดับ

(๓) ค่าใช้จ่ายในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ได้แก่ จำนวนงบประมาณทั้งหมดที่ใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

(๔) การใช้งบประมาณตามแผนงาน ได้แก่ จำนวนโครงการที่ต้องใช้งบประมาณตามแผนในโครงการทั้งหมด

(๕) การบริหารงบประมาณ ได้แก่ ความสมดุลของรายรับ - รายจ่าย

๔) การพัฒนาอาชีพ

(๑) ครูที่ทำการวิจัย ได้แก่ จำนวนครูที่ทำการวิจัยและผลการวิจัย

(๒) จุดเน้นการพัฒนาบุคลากรโรงเรียนในรอบปี ได้แก่ จำนวนโครงการพัฒนาบุคลากรของผู้เรียนและแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา

(๓) บุคลากรที่ได้รับเข้าฝึกอบรม วิชาชีพในรอบปี ได้แก่ จำนวนบุคลากรที่ได้รับการประชุม อบรม วิชาชีพในรอบปี

(๔) ผลงาน / เกียรติบัตร / รางวัลที่ครู / ผู้เรียนได้รับในรอบปี

(๕) บุคลากรที่จัดทำแฟ้มพัฒนางานจำนวนบุคลากรที่จัดทำแฟ้มพัฒนา

(๖) ครูที่ได้รับการนิเทศแยกตามกลุ่มวิชา

๕) ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครองและชุมชน

- (๑) การเปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการ ได้แก่ จำนวนบุคคลภายนอกที่เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรม
- (๒) การให้บริการชุมชนด้านการศึกษาจากหน่วยงานอื่น
- (๓) การจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน

สารสนเทศส่วนช่วยให้การบริหารการศึกษามีประสิทธิภาพ ลดความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงานขององค์กรด้วยการให้ข้อมูลที่เป็นระบบ ทำให้ผู้บริหารสามารถวางแผน ตัดสินใจ กำกับ ติดตามและควบคุมการปฏิบัติงานอย่างใกล้ชิด สามารถรู้ถึงการเปลี่ยนแปลง ความซ้ำซ้อนและปัญหาที่เกิดขึ้นในองค์กรจะสามารถปรับปรุงได้ทันที่ การตัดสินใจอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลที่ไม่ถูกต้อง จะทำให้การตัดสินใจที่ผิดพลาดไม่เกิดผลตามความต้องการข้อมูลที่ดีควรมีคุณสมบัติดังนี้^{๕๙}

๑) สภาพการบริหารจัดการ

- (๑) ความสอดคล้องระหว่างวิสัยทัศน์ ภารกิจและเป้าหมายการพัฒนา
- (๒) ความสัมพันธ์ระหว่างแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษากับวิสัยทัศน์
- (๓) ภาวะผู้นำและการบริหาร
- (๔) การจัดโครงสร้างองค์กร
- (๕) การบริหารงานและการจัดการอย่างมีระบบ

๒) สภาพและบรรยากาศการเรียนรู้

- (๑) การมาเรียนของนักเรียนในแต่ละภาคเรียน ประจำปี ลำดับช่วงชั้นการเรียน
- (๒) ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการเรียนการสอนของโรงเรียน
- (๓) การใช้เทคโนโลยีและสื่อที่เหมาะสมมาประยุกต์ในการจัดการสอน
- (๔) สภาพการจัดแหล่งการเรียนรู้และการให้บริการแนะแนวแก่ผู้เรียน
- (๕) การบริการด้านสุขภาพอนามัย ความปลอดภัยในโรงเรียนแก่ผู้เรียน

๓) ทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวก

- (๑) สัดส่วนของงบประมาณพัฒนาคุณภาพแต่ละระดับการศึกษา
- (๒) งบประมาณการศึกษาต่อคน ต่อปี และแต่ละระดับชั้นการศึกษา
- (๓) ค่าใช้จ่ายในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- (๔) การใช้งบประมาณตามแผน และการบริหารงบประมาณ

๔) การพัฒนาวิชาชีพบุคลากร

- (๑) การพัฒนาผลงานวิชาการของครู
- (๒) จุดเน้นการพัฒนาครูและบุคลากรของโรงเรียนในรอบปี
- (๓) ความภาคภูมิใจของครูและบุคลากรของโรงเรียน

^{๕๙} อำนวย เดชชัยศรี, เทคโนโลยีทางการศึกษา, หน้า ๒๗ – ๒๘.

- ๕) ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครองและชุมชน
- (๑) การเปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการ
- (๒) การให้บริการชุมชนด้านต่าง ๆ
- (๓) การจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน
- (๔) ได้รับการสนับสนุนด้านทรัพยากรเพื่อพัฒนาการศึกษาจากหน่วยงานอื่น ๆ

ข้อมูลระบบสารสนเทศเกี่ยวกับการบริหารเป็นสารสนเทศที่เกี่ยวกับสถานศึกษา จำเป็นต้องจัดเตรียมข้อมูลสารสนเทศเพื่อเตรียมพร้อมใช้ในการดำเนินการบริการดั่งระบบสารสนเทศ เพื่อการบริหารต่อไป ดังนี้^{๖๐}

๑) สภาพการบริหารและจัดการ ได้แก่ ข้อความ / เอกสารที่ปรากฏ วิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมายการพัฒนาและรายงานกระบวนการพัฒนาวิสัยทัศน์ ภารกิจเป้าหมายของการพัฒนาแผนการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาและความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงาน

๒) สภาพและบรรยากาศการเรียนรู้ ได้แก่ สถิติการมาเรียนแต่ละวันของผู้เรียนแต่ละเดือน / ภาค / ปี และจำนวนเวลาเรียนในแต่ละเดือน / ภาค / ปีการศึกษาและการให้บริการด้านสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยในโรงเรียนแก่ผู้เรียน

๓) ทรัพยากรและสิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ สัดส่วนของงบประมาณพัฒนาคุณภาพการศึกษางบประมาณการศึกษาต่อคนต่อปีแต่ละระดับการศึกษาค่าใช้จ่ายในการพัฒนาและคุณภาพทางการศึกษาของผู้เรียน

๔) การพัฒนาอาชีพ ได้แก่ จำนวนชื่อโครงการที่ต้องใช้งบประมาณตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา จำนวนบุคลากรที่ได้รับการอบรมลาศึกษาต่อ บุคลากรที่จัดทำแฟ้มพัฒนางานและครูที่ได้รับการนิเทศตามกลุ่มวิชา

๕) ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครอง ได้แก่ โครงการของโรงเรียนที่เปิดโอกาสให้บุคลากรนอกเข้ามามีส่วนร่วมสนับสนุนด้านการศึกษาจากหน่วยงานและจำนวนเอกสารในเผยแพร่ข่าวสารประชาสัมพันธ์ในแต่ละภาคเรียน / ปีการศึกษา

๒.๔.๔.๒ การจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียน

การจัดระบบสารสนเทศจะต้องการประกอบด้วยกิจกรรมของกลุ่มบุคคลที่ร่วมมือกัน ดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้โดยใช้กระบวนการและทรัพยากรอย่างเหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุดภายในองค์การ ๓ ระดับ ดังนี้^{๖๑}

^{๖๐} เอกรินทร์ สีมหาศาล, กระบวนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาแนวคิดสู่การปฏิบัติ, หน้า ๑๙๑.

^{๖๑} อำนวย เดชชัยศรี, แหล่งทรัพยากรการเรียนรู้, (กรุงเทพมหานคร: องค์กรคุรุสภาลาดพร้าว, ๒๕๕๔), หน้า ๓๔.

๑) การจัดการข้อมูลสารสนเทศระดับสูง โดยผู้บริหารระดับสูงเป็นผู้กำหนด วิสัยทัศน์ นโยบาย เป้าหมาย วัตถุประสงค์ รวมถึงวางแผนกลยุทธ์ และแผนระยะยาวขององค์กร จึงมีความต้องการสารสนเทศที่มีขอบเขตกว้างขวางและสารสนเทศเกี่ยวกับแนวโน้มต่าง ๆ จากภายในองค์กร และภายนอก สาสนเทศภายในองค์กรจะแสดงผลสรุปในการดำเนินงานในแต่ละขอบเขตของงานในองค์กร สำหรับสารสนเทศจากสิ่งแวดล้อมภายนอกองค์กรที่อาจมีผลต่อการดำเนินงานจะถูกนำมาเป็นปัจจัยร่วมในการบริหารงาน

๒) การจัดการข้อมูลสารสนเทศระดับกลาง ผู้บริหารระดับกลางมีหน้าที่วางแผน ยุทธวิธี (นโยบายการศึกษาหรือหลักสูตร) และประสานงานระหว่างผู้บริหารระดับสูงและผู้บริหารระดับต้น เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างราบรื่นและสามารถปฏิบัติตามนโยบายหรือแผนงานที่กำหนดโดยผู้บริหารระดับสูง ข้อสรุปและสารสนเทศต่าง ๆ ของการปฏิบัติงานจะถูกรวบรวมมาทำการวิเคราะห์และวางแผนงานในการดำเนินงาน การควบคุมหรือปรับปรุงการดำเนินงานเพื่อให้สามารถบรรลุตามเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓) การจัดการข้อมูลสารสนเทศระดับต้น ผู้บริหารงานระดับต้นหรือหัวหน้างานมีหน้าที่ควบคุม ดูแลการปฏิบัติงานประจำวัน ซึ่งขั้นตอนการทำงานมีรูปแบบที่แน่นอนและทำงานใกล้ชิดกับผู้ปฏิบัติงาน เพื่อให้การทำงานเป็นไปตามแผนที่กำหนดโดยผู้บริหารระดับกลาง การจัดการในระดับนี้ต้องอาศัยข้อมูลจากการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องอย่างละเอียดนำมาวิเคราะห์เพื่อสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงานและควบคุมให้สามารถดำเนินงานตามแผนระยะสั้นที่วางไว้ ตัวอย่างของผู้บริหารระดับ

สรุปได้ว่าระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารเป็นระบบสารสนเทศที่ต้องมีการประมวลผลรวม มีการเปรียบเทียบข้อมูลอย่างถูกต้องและทันสมัยจึงมีความหมายต่อการจัดการและการบริหารงานอย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพ โดยมีตัวอย่างรายงานของระบบสารสนเทศ เช่น สภาพการบริหารและการจัดการ ความสอดคล้องระหว่างวิสัยทัศน์ ภารกิจและเป้าหมายการพัฒนา สภาพและบรรยากาศการเรียนรู้ และความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครองและชุมชน

๒.๔.๕ ระบบสารสนเทศเพื่อการรายงานผลงานโรงเรียน

การรายงานผลงานหรือประชาสัมพันธ์ผลงานโรงเรียนเพราะโรงเรียนเป็นหน่วยงานหนึ่งของสังคมให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชน จึงจำเป็นที่จะต้องได้รับความร่วมมือจากชุมชนและสังคม การประชาสัมพันธ์โรงเรียนจะเป็นเครื่องช่วยให้โรงเรียนและชุมชนเข้าใจซึ่งกันและกันอันจะเป็นแนวทางให้เกิดการสนับสนุนร่วมมือต่อไป^{๖๒}

^{๖๒} ภิญโญ สาร, การบริหารการศึกษา, หน้า ๑๔๘.

๒.๔.๕.๑ ความหมายและความสำคัญของการรายงานผลงานโรงเรียน

นพพงษ์ บุญจิตราดุล ได้กล่าวถึง การรายงานผลงานโรงเรียน คือ การสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างกลุ่มบุคคลใดบุคคลหนึ่งกับประชาชน วิธีการรายงานของมีแบบแผนและการกระทำที่ต่อเนื่องกันในอนาคตที่จะสร้างหรือยังให้เกิดความสัมพันธ์อันดีต่อกลุ่มประชาชน เพื่อให้โรงเรียนและให้สถาบันกลุ่มชนที่เกี่ยวข้องมีความเข้าใจและให้ความสนับสนุนร่วมมือซึ่งกันและกัน อันจะก่อให้เกิดประโยชน์แก่โรงเรียนหรือสถาบันนั้นให้ดำเนินงานได้ตามจุดมุ่งหมายโดยมีประชาชนเป็นแนวบรรทัดฐานสำคัญและการรายงานผลหรือการประชาสัมพันธ์ผลงานโรงเรียน คือ กระบวนการสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างโรงเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องโดยมีลักษณะที่สำคัญ ดังนี้^{๖๓}

- ๑) เป็นการเผยแพร่ข่าวสารให้ประชาชนได้รับรู้
- ๒) เป็นการชักชวนให้ประชาชนสนับสนุนจุดมุ่งหมายและการดำเนินงานของโรงเรียนหรือหน่วยงานและสถาบัน
- ๓) เป็นเครื่องช่วยให้ความคิดเห็นของประชาชนกับสถาบันโรงเรียนหรือสถาบันมีส่วนสอดคล้องในทิศทางเดียวกัน

๒.๔.๕.๒ จุดมุ่งหมายของการรายงานผลงานโรงเรียน

อนันต์ธนา อังกินันท์ ได้กล่าวถึง จุดมุ่งหมายการรายงานผลหรือการประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานที่ผ่านมาเพื่อนำเสนอข้อเท็จจริงให้ประชาชนทราบโดยมีจุดมุ่งหมาย ดังนี้^{๖๔}

- ๑) เพื่อเสนอรายงานผลให้ประชาชนทราบความเคลื่อนไหวและการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับกิจกรรมของโรงเรียนและการจัดการศึกษา
- ๒) ส่งเสริมให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษา ให้รู้สึกเป็นเจ้าของและเป็นหน้าที่ของประชาชน ที่ต้องให้ความร่วมมือในการจัดการศึกษา
- ๓) ส่งเสริมให้ครูและนักเรียน ผู้ปกครองมีความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกัน ร่วมมือกันในการแก้ปัญหาของเด็กทั้งทางโรงเรียนและที่บ้าน
- ๔) สร้างความเชื่อถือ ศรัทธา ความเชื่อมั่น ความนิยมของประชาชนที่มีต่อโรงเรียน
- ๕) ประเมินความต้องการของผู้ปกครองและประชาชนในท้องถิ่นที่มีการศึกษา เพื่อโรงเรียนจะได้หาแนวทางสนองตอบต่อความต้องการอย่างแท้จริง
- ๖) ช่วยแก้ไข ขจัดปิดเป่า ความขัดแย้ง บรรดาข้อข้องใจทั้งหลายในแง่ต่าง ๆ ที่นักเรียน ผู้ปกครอง ครู ประชาชนที่มีต่อโรงเรียนให้หมดไป ให้หันมามองโรงเรียนด้วยความชื่นชม

^{๖๓} นพพงษ์ บุญจิตราดุล, **หลักการบริหารการศึกษา**, (กรุงเทพมหานคร: บริษัท เอส, เอ็ม, เอ็ม จำกัด, ๒๕๒๕), หน้า ๒๘.

^{๖๔} อนันต์ธนา อังกินันท์, **สื่อสารมวลชนและการประชาสัมพันธ์การศึกษา**, (กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๒๓), หน้า ๗๗ – ๗๘.

๗) เพื่อเปิดโอกาสให้ฝ่ายต่าง ๆ ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเสนอแนะ เพื่อปรับปรุงให้แนวความคิด มีใช้เป็นแต่เพียงความต้องการของครูหรือโรงเรียนเท่านั้น

๘) เพื่อให้นักเรียน ครู ผู้ปกครองเข้าใจระเบียบกฎเกณฑ์และเหตุผลความจำเป็นที่จะต้องมีกฎระเบียบ ให้เข้าใจตรงกัน เพื่อร่วมมือกันในการปฏิบัติ

๙) เพื่อเชิญชวนให้ประชาชนสนับสนุนช่วยเหลือโรงเรียน ทางด้านกำลังกาย จิตใจ ปัญญา ความคิด วัสดุ แรงงาน ตลอดจนด้านการเงินที่ขาดแคลน

๑๐) สร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันระหว่างบ้าน โรงเรียนและชุมชนที่อยู่ใกล้ชิด โดยมีโรงเรียนเป็นทั้งศูนย์ประชาคม ศูนย์การศึกษาและศูนย์วัฒนธรรมของชุมชน

๒.๔.๕.๓ หลักการรายงานผลงานโรงเรียน

หลักการรายงานหรือประชาสัมพันธ์ผลงานของโรงเรียน ในการจัดโครงสร้างการรายงาน หรือประชาสัมพันธ์โรงเรียนควรมีการดำเนินการเป็นขั้น ๆ ดังนี้^{๖๕}

๑) กำหนดวัตถุประสงค์ที่จะพึงได้จากการรายงานหรือประชาสัมพันธ์

๒) พิจารณาว่าข่าวสารที่จะแพร่ออกไปนั้น ต้องการให้ใครเป็นผู้รับฟัง ลักษณะของกลุ่มที่รับฟังเป็นอย่างไรเขาจะเข้าใจได้ถูกต้องหรือไม่

๓) พิจารณาว่าควรเน้นสิ่งใดก่อนและหลัง สิ่งที่สำคัญอันดับแรกต้องเด่น

๔) เลือกหาวิธีการหรือเครื่องมือสำหรับแพร่ข่าว เช่น หนังสือพิมพ์ ป้ายประกาศ จดหมายถึงผู้ปกครอง การแสดงของนักเรียนและการเข้าไปร่วมในกิจกรรมหรืองานของประชาชน

๕) ตรวจสอบผลงานที่ดำเนินการไปแล้วว่า ได้ผลตรงตามจุดประสงค์เพียงใด และในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนนั้น ควรคำนึงถึงสิ่งสำคัญคือ

(๑) ดำเนินงานด้วยความบริสุทธิ์ใจ ตรงไปตรงมา

(๒) การติดต่อทุกชนิด ให้เป็นไปทางบวก คือ แต่มุ่งสร้างแต่ข่าวดีเป็นประจำ

(๓) ดำเนินการต่อเนื่องกันไปตลอดเวลาและตลอดปีโดยไม่หยุดยั้ง

(๔) พยายามสร้างความเข้าใจให้เกิดขึ้นโดยทั่วไป ไม่จำกัดเฉพาะวงกลุ่มนั้นกลุ่มนี้ เพราะถือว่าโรงเรียนเป็นของประชาชน ดำเนินงานโดยประชาชนและเพื่อประโยชน์ประชาชน

(๕) ใช้วิธีการง่ายเป็นกันเองในการดำเนินประชาสัมพันธ์ คือ ไม่มีการถ้อยศ ถ้อยคักกับผู้ใด บรรดาเรื่องราวที่นำเสนอต่อประชาชนก็เป็นไปอย่างง่าย ๆ ไม่มีพิธีการใด ๆ

^{๖๕} ภิญโญ สาร, การบริหารการศึกษา, หน้า ๑๕๐.

๒.๔.๕.๔ ข้อมูลสารสนเทศโรงเรียนที่นำเสนอ

ข้อมูลสารสนเทศโรงเรียนที่นำเสนอหรือประชาสัมพันธ์ คือ เป็นการรายงานข้อสรุปและนำผลเสนอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ เพื่อพิจารณาหาทางช่วยเหลือและสนับสนุนการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและข้อมูลนำเสนอ^{๖๖} ดังนี้

๑) ข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่ เอกสารต่าง ๆ เช่น การผลิต การให้บริการ บันทึกกิจกรรมประจำวัน บันทึกการตรวจเยี่ยม นิเทศติดตามผลการดำเนินงานและควรตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลให้เป็นไปตามสภาพความจริง

๒) ผลการดำเนินงานและกิจกรรมในทุก ๆ ด้านเช่น มีสาเหตุปัญหาอุปสรรคหรือปัจจัยสนับสนุนอะไรที่ก่อให้เกิดผลเช่นนั้น

๓) เสนอแนะให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบในลักษณะที่เป็นไปได้แก่ปัญหาอุปสรรค หรือส่งเสริมให้การดำเนินงานมีความเจริญก้าวหน้า โดยเรียงลำดับความสำคัญ ความจำเป็นและเร่งด่วนด้วย

สารสนเทศเพื่อรายงานผลการปฏิบัติงานเป็นการนำเสนอข้อมูลอย่างเป็นขั้นตอนที่โรงเรียนจัดทำรายงานให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย รูปแบบรายงานเค้าโครงการรายงานลักษณะของข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผล เพื่อเสนอต่อผู้บริหารพิจารณาก่อนเผยแพร่สู่กลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ เช่น ครู ผู้เรียน กรรมการสถานศึกษา ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพอสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้^{๖๗}

๑) ข้อมูลทั่วไปของโรงเรียน ได้แก่ ประวัติและความเป็นมาของสถานศึกษา สถานที่ตั้ง หลักสูตรการจัดการเรียนการสอนโครงสร้างการบริหารงาน ข้อมูลผู้บริหาร / บุคลากร / ข้อมูลนักเรียน และข้อมูลสภาพชุมชนและงบประมาณ

๒) วิสัยทัศน์ ได้แก่ เป้าหมาย มาตรฐาน และแผนดำเนินงาน

๓) ผลการประเมิน ได้แก่ ผลการประเมินตามตัวบ่งชี้ของมาตรฐานและจุดเด่น (เงื่อนไขของความสำเร็จ) จุดด้อย (สาเหตุและแนวทางการปรับปรุง)

๔) ผลงานด้านการส่งเสริมงานวิชาการ

(๑) ด้านการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรครู

(๒) ด้านการบริหารจัดการหลักสูตรโรงเรียน

(๓) ด้านนวัตกรรมการเรียนการสอน

(๔) ด้านการเทียบโอนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

(๕) ด้านการจัดสอนซ่อมเสริมผลการเรียน

(๖) คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ

(๗) ด้านการกำกับ ติดตามประเมินและการรายงานผลงานในรอบปี

(๘) การรายงานการประเมินผลการเรียน

^{๖๖} อำนวย เด่นชัยศรี, แหล่งทรัพยากรการเรียนรู้, หน้า ๗๖ – ๗๘.

^{๖๗} มนต์ ธาตุทอง, เทคนิคการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา, หน้า ๑๐๓.

๕) ผลงานด้านคุณภาพของผู้เรียน / การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ได้แก่ การประเมินระดับชั้นเรียน การประเมินระดับสถานศึกษา การประเมินระดับเขตพื้นที่การศึกษา และการประเมินระดับชาติ

๖) การรายงานผลการปฏิบัติงาน ได้แก่ กำหนดเป้าหมายการรายงาน และในการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนในการสื่อสารระหว่างสถานศึกษากับชุมชนกลุ่มเป้าหมาย

(๑) กำหนดรูปแบบของการรายงาน ให้กลุ่มเป้าหมายทราบถึงสถานภาพและผลการดำเนินงานตามภารกิจของสถานศึกษา ซึ่งมีความหลากหลายจำเป็นต้องคำนึงถึงความเหมาะสมด้านการสื่อสาร ต้องพิจารณาในการจัดทำเป็นอย่างยิ่ง โดยรูปแบบการรายงานควรมีลักษณะรายงานที่ให้ข้อมูลสารสนเทศด้านแผนงาน / โครงการที่สรุปถึงภูมิหลังของโครงการลักษณะการประเมินผลการประเมิน การสรุปและข้อเสนอแนะ

(๒) คำโครงการรายงาน ต้องนำเสนอภาพและผลการดำเนินงานตามภารกิจที่กำหนดในธรรมนูญ เรื่องนโยบาย เป้าหมาย มาตรการ ยุทธศาสตร์ แผนงาน งาน / และโครงการ

(๓) การรวบรวมข้อมูลผลการดำเนินงาน สถานศึกษาควรดำเนินการรวบรวมข้อมูลตามเค้าโครงของรายงานซึ่งประกอบด้วยข้อมูลทั่วไป ได้แก่ ข้อมูลบรรยากาศของสถานศึกษาด้านภูมิศาสตร์สภาพชุมชน ด้านเศรษฐกิจ ศาสนา วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นและการดำเนินงานของสถานศึกษา บริบทของสถานศึกษาตามแนวทางที่กำหนดในธรรมนูญ แผน / ยุทธศาสตร์ แผนปฏิบัติการประจำปี

๗) การนำเสนอข้อมูลเป็นขั้นตอนที่สถานศึกษาจัดทำรายงานให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย รูปแบบการรายงาน คำโครงการรายงาน ลักษณะของข้อมูล การวิเคราะห์และแปลผลเพื่อนำเสนอต่อผู้บริหารพิจารณาก่อนเผยแพร่สู่กลุ่มเป้าหมาย

๒.๔.๕.๕ รูปแบบการนำเสนอผลงานโรงเรียน

รูปแบบการนำเสนอผลงานหรือประชาสัมพันธ์กับกลุ่มเป้าหมายทราบถึงสถานภาพและผลการดำเนินงานตามภารกิจของสถานศึกษา ซึ่งมีความหลากหลายจำเป็นต้องคำนึงถึงความเหมาะสมด้านการสื่อสาร โดยรูปแบบการรายงานควรมีลักษณะ โดยทำกิจกรรมเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์โรงเรียน ส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดมีการประชาสัมพันธ์โรงเรียนซึ่งมีหน้าที่กำหนดรูปแบบต่าง ๆ อย่างมีความหลากหลาย ดังนี้^{๖๘}

การเขียนบทความหรือส่งข่าวผ่านสื่อมวลชน

การไปบรรยายพิเศษในสถานที่ต่าง ๆ

การไปติดต่อเยี่ยมเยียนบุคคลทั่วไปในท้องถิ่นหรือผู้ปกครองนักเรียน

^{๖๘} ภิญญา สาธร, การบริหารการศึกษา, หน้า ๑๕๑.

การบันทึกรูปภาพและเหตุการณ์ของโรงเรียนในแต่ละปี

การปฐมนิเทศครู นักเรียน ผู้ปกครอง ในต้นปีการศึกษา

การจัดทำรายงานประจำปีของโรงเรียน

การออกสารหรือข่าวสารของโรงเรียน

การเป็นตัวแทนของโรงเรียนในกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน

วิจิตร อวະกุล ได้กล่าวถึงกุญแจสำคัญของการประชาสัมพันธ์หรือการรายงานผลของหน่วยงานและสถาบันต่าง ๆ ใช้ประชาสัมพันธ์มากและใช้ผสมผสานตามลักษณะและความเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน ดังนี้^{๖๙}

หนังสือพิมพ์ นิตยสาร

วิทยุ โทรทัศน์ วีดิทัศน์

เสียงตามสาย การใช้รถโฆษณา

โปสเตอร์ สติกเกอร์

แผ่นพับ แผ่นป้ายผ้า แผ่นปลิว ใช้รูปภาพ

สื่อบุคคล การประชุม

เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ

เขียนจดหมายและการออกเอกสารเผยแพร่แนะนำ

ออกข่าวเกี่ยวกับหน่วยงานต่าง ๆ

ฉายสไลด์ตามสถานที่ต่าง ๆ

โฆษณาบนรถเมล์ ยานพาหนะต่าง ๆ ด้านข้างด้านหลัง

ป้ายโฆษณาริมทางหลวง

โทรศัพท์ถึงตัว

การพบและจัดงานเลี้ยงพบปะสร้างสรรค์

๒.๔.๕.๗ ประโยชน์ของการนำเสนอผลงานโรงเรียน

ในการรายงานผลงานหรือการประชาสัมพันธ์ผลงานของโรงเรียนที่ได้ผลและก่อให้เกิดประโยชน์แก่โรงเรียนดังนี้

เผยแพร่ชื่อเสียงของโรงเรียนให้เป็นที่รู้จักทั่วไป

เป็นการเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างครู ผู้ปกครอง หน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ก่อให้เกิดความร่วมมือความสามัคคีในการปฏิบัติงาน

กระตุ้นให้บุคลากรในโรงเรียนได้กระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน

^{๖๙}วิจิตร อวະกุล ศ., เทคนิคการประชาสัมพันธ์, พิมพ์ครั้งที่ ๒, (กรุงเทพมหานคร: ศูนย์หนังสือแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๐), หน้า ๑๔๐.

ทำให้บุคคลภายนอกมีเจตคติที่ดีต่อโรงเรียน

เป็นการส่งเสริมประชาธิปไตย โดยให้โอกาสแก่บุคคลภายนอกในการเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมของโรงเรียน

สรุปได้ว่า ระบบสารสนเทศ หมายถึง การจัดทำสารสนเทศ การเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศ การรายงานข้อมูลสารสนเทศในหน่วยเหนือ ประกอบระยะเวลาดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการและที่สำคัญข้อมูลสารสนเทศนั้นจะต้องตรงกับปัญหาหรือความต้องการของผู้ใช้ มีความถูกต้องแม่นยำ ครบถ้วนกะทัดรัดและทันต่อเวลาใช้งาน และรายงานผลงานหรือประชาสัมพันธ์ผลงานของโรงเรียน การติดต่อชักนำและการอธิบายผลงานด้วยข่าวสารความรู้ความสามารถในการดำเนินการโรงเรียนไปสู่กลุ่มเป้าหมายให้รับรู้เรื่องการบริหารเพื่อการปรับปรุงโรงเรียนหรือสถาบันให้ดียิ่งขึ้น

๒.๕ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๒.๕.๑ งานวิจัยในประเทศ

ทิพวัลย์นันทเกศ^{๗๐} ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต ๓” ผลการศึกษาพบว่า ๑) สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมากที่สุดคือด้านการบริหารงานบุคคลอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือด้านการบริหารงบประมาณและด้านการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมากน้อยที่สุดคือด้านการบริหารทั่วไปอยู่ในระดับมาก ๒) ปัญหาในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาพบว่าปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมากที่สุดคือด้านการบริหารทั่วไปอยู่ในระดับน้อย รองลงมาคือด้านการบริหารงานบุคคลและด้านการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อยน้อยที่สุดคือด้านการบริหารงบประมาณอยู่ในระดับน้อย ๓) ผลการเปรียบเทียบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต ๓ จำแนกตามสถานภาพของบุคลากรโดยภาพรวมพบว่าไม่แตกต่างกันเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการบริหารงบประมาณและด้านการบริหารบุคคลมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

^{๗๐}ทิพวัลย์นันทเกศ, “การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต ๓”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, (วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๑ มกราคม – มิถุนายน), ๒๕๕๙, หน้า ๔๗-๕๖.

สุพรรณิการ์ พงศ์ผาสกุล^{๗๑} ได้ทำการวิจัยเรื่อง “กระบวนการจัดทำระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี” ผลการศึกษาพบว่า ๑) สถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี เพื่อการบริหารของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านการนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้อยู่ในระดับปานกลาง ๒) ผลการเปรียบเทียบกระบวนการจัดทำระบบสารสนเทศเพื่อจัดทำระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดนนทบุรี โดยจำแนกตำแหน่งผู้บริหารมีการจัดทำระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในด้านการเก็บรวบรวมข้อมูลแตกต่างกันกับครูผู้สอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ส่วนด้านที่เหลือไม่แตกต่างกัน ๓) ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีกระบวนการจัดทำระบบสารสนเทศเพื่อบริหารสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ และครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีกระบวนการจัดทำระบบสารสนเทศเพื่อบริหารโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน (๔) ปัญหาจัดทำระบบสารสนเทศในสถานศึกษาส่วนใหญ่ คือ การจัดเก็บรวบรวมข้อมูลไม่ชัดเจนและไม่เป็นปัจจุบัน บุคลากรเฉพาะด้านตำแหน่งไม่เพียงพอ ขาดบุคลากรที่มีความสามารถในการจัดทำข้อมูลบุคลากรมีภาระงานหลายด้านทำให้ดำเนินการไม่ทันตามเวลา

อนงค์ หอมทวนลม^{๗๒} ได้ทำการวิจัย เรื่อง “การบริหารระบบข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน” ผลการศึกษาพบว่า (๑) การบริการระบบสารสนเทศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยภาพรวมและทุกขั้นตอนอยู่ในระดับปานกลางเรียงลำดับเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ขั้นตอนการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ ขั้นตอนประมวลสารสนเทศ ขั้นตอนตรวจสอบข้อมูล ขั้นตอนนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศ ขั้นตอนรวบรวมข้อมูล (๒) ปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาบริหารระบบข้อมูลสารสนเทศ ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่าขั้นตอนการรวบรวมข้อมูล ขาดความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลไม่มีการสำรวจความต้องการการใช้ข้อมูลสารสนเทศควรพัฒนาเรื่องการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศประชุมบุคลากรเพื่อวางแผนการจัดการระบบสารสนเทศให้ตรงกับความต้องการใช้ข้อมูล ขั้นตอนตรวจสอบข้อมูลพบว่า ไม่มีตรวจสอบความถูกต้องก่อนนำไปประมวลการขาดแคลนบุคลากรและบุคลากรข้อมูลมีภาระงานมากจึงควรแต่งตั้งบุคลากรเป็นคณะกรรมการร่วมกันตรวจสอบข้อมูล จัดสิ่งอำนวยความสะดวก จัดสวัสดิการให้แก่บุคลากร มอบหมายงานให้ปฏิบัติงานนอกเวลาทำการ ขึ้น

^{๗๑}สุพรรณิการ์ พงศ์ผาสกุล, “กระบวนการจัดทำระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี”, **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย: สาขาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร), ๒๕๕๐, หน้า ก.

^{๗๒}อนงค์ หอมทวนลม, “การบริหารระบบข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน”, **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร), ๒๕๕๐, หน้า ก.

ประเมินผลข้อมูล พบว่า ไม่มีคอมพิวเตอร์ที่มีคุณภาพสูงและไม่มีคอมพิวเตอร์ในการจัดทำข้อมูลสารสนเทศเฉพาะ ไม่มีบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญ ในการประมวลผลข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ ควรจัดสรรงบประมาณประสานงานกับหน่วยงานอื่นภาคเอกชนในการสนับสนุนงบประมาณจัดซื้อคอมพิวเตอร์พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความชำนาญสามารถปฏิบัติงานได้ ขั้นการนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศ พบว่า เป็นการนำเสนอในรูปแบบเดิม ๆ ไม่มีการพัฒนารูปแบบการนำเสนอให้น่าสนใจ ขาดสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยและสิ่งอำนวยความสะดวกในการนำเสนอ จึงควรมีเทคนิค ติดตามประเมินผล จัดทำโครงการระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อนำเสนอของงบประมาณสนับสนุน ขั้นการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศให้เป็นระบบและประชาสัมพันธ์ให้บุคคลทราบ เพื่อการจัดเก็บและสืบค้นง่าย

สมเจตน์ เรืองฉาย^{๗๓} ได้ทำการ เรื่อง “การพัฒนาแนวทางการจัดระบบสารสนเทศการบริหารวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก: กรณีศึกษาโรงเรียนวัดท่าใหม่ โรงเรียนวัดศรีวังค์และโรงเรียนลาดตระโฮง” ผลการศึกษาพบว่า (๑) โรงเรียนขนาดเล็กมีการดำเนินงานระบบสารสนเทศแต่พบว่า ขาดบุคลากรแหล่งข้อมูลการจัดกระจาย ลักษณะงานมีความซ้ำซ้อนกับงานอื่น ซึ่งผู้ที่เกี่ยวข้องต้องการให้พัฒนาแนวทางการจัดระบบสารสนเทศงานวิชาการที่เหมาะสมต่อการบริหารจัดการงานวิชาการ (๒) แนวทางที่พัฒนาพื้นฐานขึ้นประกอบด้วย ๑) การดำเนินตามขอบข่ายงานวิชาการ ๑๒ ด้าน ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัด การประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียนรู้การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การแนะแนวการศึกษา การพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพการ ในสถานศึกษาการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน การประสานร่วมมือในการพัฒนาการกับสถานศึกษาอื่น ๒) มีขั้นตอนการดำเนินงานในแต่ละด้าน ๕ ขั้นตอน ได้แก่ การรวบรวมข้อมูลการประมวลผลข้อมูล การนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศ และการจัดเก็บสารสนเทศ ๓) ระบบแฟ้มข้อมูลสารสนเทศและตัวเลขอารบิกเป็นรหัสจำนวน ๘ หลัก ๔) ผลการพัฒนาระบบสารสนเทศงาน ทำให้คณะครูมีความเข้าใจในขั้นตอนการจัดระบบสารสนเทศดำเนินการสะดวกรวดเร็ว

เพลินพิศ หยาดผกา^{๗๔} ได้ทำการวิจัย เรื่อง การจัดระบบสารสนเทศในการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา ๖ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาจัดระบบ

^{๗๓} สมเจตน์ เรืองฉาย, “การพัฒนาแนวทางการจัดระบบสารสนเทศการบริหารวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก: กรณีศึกษาโรงเรียนวัดท่าใหม่ โรงเรียนวัดศรีวังค์และโรงเรียนลาดตระโฮง”, วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา), ๒๕๕๐, หน้า ก.

^{๗๔} เพลินพิศ หยาดผกา, “การจัดระบบสารสนเทศของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๑”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย สาขาวิชา การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา), ๒๕๔๘, หน้า ก.

สารสนเทศที่ใช้ในโรงเรียนมัธยมศึกษาและปัญหาจัดระบบสารสนเทศในการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา ๖ ส่วนใหญ่มีหน่วยงานและบุคลากรรับผิดชอบการจัดระบบสารสนเทศโดยเฉพาะการเก็บรวบรวมข้อมูลและสารสนเทศตรงตามความต้องการของโรงเรียนและเป็นปัจจุบัน มีการนำข้อมูลและสารสนเทศมาใช้ประโยชน์ในการวางแผนการรายงานผล การกำหนดนโยบาย การประชาสัมพันธ์ และการควบคุม ปัญหาที่พบในการจัดระบบสารสนเทศของโรงเรียน ได้แก่ บุคลากรขาดความรู้ในการวิเคราะห์และประมวลผล ขาดงบประมาณ ขาดวัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินงาน ขาดสถานที่ปฏิบัติงาน ขาดเครื่องมือในการวิเคราะห์ การเก็บรวบรวมข้อมูลไม่สามารถเก็บได้ทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนแปลงขาดการวิเคราะห์ข้อมูล

พนัส ทองภูเบศร์^{๗๕} ได้ศึกษาเรื่อง “การจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชุมพรเขต ๒ ผลการวิจัยพบว่า การจัดระบบสารสนเทศของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนผู้บริหาร ที่มีประสบการณ์ต่างกันและผู้บริหารที่อยู่ในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับการปฏิบัติงานการจัดระบบสารสนเทศดังนี้คือ ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนผู้บริหารที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปี ขึ้นไป มีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กขนาดกลางและขนาดใหญ่มีความคิดเห็นต่อระดับการปฏิบัติงาน การจัดระบบสารสนเทศ โดยภาพรวมแตกต่างกัน โดยผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กมีความคิดเห็น อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการปฏิบัติงานการจัดระบบสารสนเทศของโรงเรียน จำแนกตามประสบการณ์และขนาดโรงเรียน พบว่าผู้บริหารมีประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปีกับผู้บริหารที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อระดับการปฏิบัติงานการจัดระบบสารสนเทศโดยภาพรวมแตกต่างกัน

รุ่งนภา จินตามล และคณะ^{๗๖} ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การศึกษาสภาพและปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3” ผลการวิจัยพบว่า 1) การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยสภาพและปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อ

^{๗๕}พนัส ทองภูเบศร์.. การจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชุมพร เขต ๒.วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี. ๒๕๔๘.

^{๗๖}รุ่งนภา จินตามล และคณะ, “การศึกษาสภาพและปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต ๓”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, (วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม; ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๓: กันยายน - ธันวาคม), ๒๕๔๖, หน้า ๙๘ – ๑๐๗.

การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาครูวิชาการ และครูผู้ปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยี สภาพและปัญหาโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2) โรงเรียนที่มีขนาดของโรงเรียนแตกต่างกัน มีสภาพและปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 3) โรงเรียนควรมีการประชุมวางแผนเพื่อหาแนวทางการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการวางแผนเกี่ยวกับงานวิชาการ และควรนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการมากขึ้น ควรส่งเสริมสนับสนุนและให้ความรู้แก่ครูในการผลิตและการจัดทำสื่อการเรียนการสอนต่างๆ โดยเฉพาะการจัดทำบทเรียนสำเร็จรูป (CAI) หรือบทเรียนออนไลน์ (e-Learning) และควรนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการตัดสินใจและวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพื่อความถูกต้อง

สุนันทา หาผลดี และคณะ^{๗๗} ได้ทำการวิจัยเรื่อง “แนวทางการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓๑” ผลการวิจัยพบว่า ๑. สภาพการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓๑พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชั้นพบว่า ทุกชั้นของการจัดระบบสารสนเทศอยู่ในระดับมาก โดยค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุดคือ การตรวจสอบข้อมูล รองลงมาคือการเก็บรวบรวมข้อมูล การประมวลผลข้อมูล การนำข้อมูลไปใช้การจัดเก็บข้อมูล และค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือการวิเคราะห์ข้อมูล ๒. แนวทางการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓๑แยกตามขนาดโรงเรียน โดยภาพรวมของโรงเรียนทุกขนาด ได้เสนอแนวทางการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารที่เหมือนกัน คือ โรงเรียนได้มีขั้นตอนในการจัดระบบสารสนเทศ มีการกำหนดนโยบายการจัดระบบสารสนเทศในสถานศึกษา มีการประชุมวางแผนการปฏิบัติงาน กำหนดระยะเวลาการดำเนินงาน แต่งตั้งทีมงานหรือผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในแต่ละงานอย่างชัดเจน ใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาช่วยในการจัดระบบสารสนเทศ ดันสังกัดให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ

ยอดชาย กองทอง และคณะ^{๗๘} ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การจัดระบบสารสนเทศของโรงเรียนมัธยมประชานิเวศน์สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร” ผลการศึกษา พบว่า สภาพ

^{๗๗} สุนันทา หาผลดี และคณะ, “แนวทางการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓๑”, *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต*, (วารสารบัณฑิตศึกษา ปีที่ ๑๑ฉบับที่ ๕๔กรกฎาคม – กันยายน), ๒๕๕๗, หน้า ๒๐๑-๒๑๒.

^{๗๘} ยอดชาย กองทอง และคณะ, “การจัดระบบสารสนเทศของโรงเรียนมัธยมประชานิเวศน์สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร”, *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต*, (บัณฑิตวิทยาลัย: สาขาวิชา การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์), ๒๕๕๗, หน้า ก.

การจัดระบบสารสนเทศของโรงเรียนมัธยมประชาชนิเวณสังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยเรียงจากขั้นตอนที่มีค่าเฉลี่ยอันดับสูงสุดลงมาดังนี้ ๑) ขั้นตอนการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ ๒) ขั้นตอนการประมวลผลข้อมูล ๓) ขั้นตอนการนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศ ๔) ขั้นตอนการตรวจสอบข้อมูล และ ๕) ขั้นตอนการรวบรวมข้อมูลตามลำดับ ส่วนปัญหาการจัดระบบสารสนเทศของโรงเรียนมัธยมประชาชนิเวณ สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย โดยเรียงจากขั้นตอนที่มีค่าเฉลี่ยอันดับสูงสุดลงมาดังนี้ ๑) ขั้นตอนการรวบรวมข้อมูล ๒) ขั้นตอนการตรวจสอบข้อมูล ๓) ขั้นตอนการนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศ ๔) ขั้นตอนการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ และ ๕) ขั้นตอนการประมวลผลข้อมูลตามลำดับ

เรณู บัวศรีจันทร์^{๗๙} ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี ศึกษาและเปรียบเทียบปัญหาและแนวทางการพัฒนาการจัดระบบสารสนเทศใน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี จำแนกตามประสบการณ์และขนาดโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า ๑) ปัญหาการจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับจากมากไปน้อย คือ การนำข้อมูลไปใช้ การประมวลผลข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลการจัดคลังข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูล และการตรวจสอบข้อมูล ๒) เปรียบเทียบปัญหาการจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรีจำแนกตามประสบการณ์ของครู และขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ๓) แนวทางการพัฒนาควรจัดอบรมบุคลากรให้มีความรู้ ความเข้าใจวัตถุประสงค์ วิธีการ และวางแผนการจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียนประถมศึกษา ทั้ง ๖ ด้าน

สมชาย เทพแสง^{๘๐} ได้กล่าวถึงอุปสรรคและปัญหาที่ใช้เทคโนโลยีไม่ประสบผลสำเร็จในสถานศึกษา ขาดผู้นำที่เหมาะสมโดยเฉพาะผู้นำยังไม่เปลี่ยนแปลงกระบวนทัศน์ในการบริหารและการจัดการ ไม่มีการกระจายอำนาจ มองเห็นว่าเทคโนโลยีเป็นเรื่องไกลตัว ยุ่งยากในการปฏิบัติ ซึ่งผู้นำยุคใหม่ต้องถือว่าเทคโนโลยีเป็นปัจจัยที่ห้าที่ส่งเสริมให้ชีวิตมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น รวมทั้งช่วยส่งเสริมการจัดการคุณภาพให้ประสบผลสำเร็จ นอกจากนี้ยังขาดการสนับสนุนจากภาครัฐ ธุรกิจ เอกชน ชุมชน และประชาชน จึงต้องมีการวางแผนระยะยาวออกเป็นกฎหมาย ยกเว้นภาษีแก่ผู้บริจาค ให้การยก

^{๗๙}เรณู บัวศรีจันทร์. ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี. งานวิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยบูรพา). ๒๕๕๕.

^{๘๐}สมชาย เทพแสง. ผู้นำยุคใหม่: หัวใจของการปฏิรูป. นนทบุรี: กรทเอดดูเคชั่น. ๒๕๕๙, หน้า ๕๘ - ๕๙.

ยongเซิดชูแก่ผู้สนับสนุนการศึกษาหรือหาผู้สนับสนุนให้สถานศึกษาแต่ละสถานศึกษา โดยเน้นให้สถานศึกษาขนาดเล็กที่ช่วยเหลือตนเองไม่ได้ก่อนเป็นอันดับแรก นอกจากนี้ยังพบว่าขาดบุคลากรที่มีความรู้ในการผลิตสื่อการสอนด้านคอมพิวเตอร์ เนื่องจากขาดผู้แนะนำและนิเทศงานในการใช้เทคโนโลยี ทำให้ไม่สามารถนำมาใช้ได้อย่างเต็มที่ จึงต้องฝึกอบรมครูทุกคนให้สามารถผลิตสื่อการสอนและสามารถใช้คอมพิวเตอร์ได้โดยถือเป็นมาตรฐานของครูคุณภาพด้านหนึ่ง ปัญหาที่นับว่าเป็นปัญหาที่สำคัญมาก คือ ขาดงบประมาณในการสนับสนุน สถานศึกษาส่วนใหญ่มุ่งเน้นการพัฒนาสถานศึกษาด้านอื่นมากกว่าการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน อาจจะเป็นเพราะว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่ไม่ได้มีประสบการณ์มาทางด้านนี้จึงไม่ค่อยสนใจและให้การสนับสนุนเท่าที่ควร ด้านบุคลากรได้เข้ารับการอบรมเทคโนโลยีแต่ไม่ได้นำความรู้มาใช้ ดังนั้นผู้บริหารควรจะต้องมีการติดตาม ประเมินผลหลังการอบรมอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้นักเรียนจะได้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น

๒.๕.๒ งานวิจัยต่างประเทศ

Cassidy^{๘๑} ได้ทำการศึกษา เรื่อง ข้อมูลการตัดสินใจในการพัฒนาระบบการศึกษา วิเคราะห์ระบบการบริหารข้อมูลทางการศึกษา โดยการใช้คอมพิวเตอร์ที่จะส่งผลให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องทั้งหมดได้เป็นประโยชน์ถึงมือผู้บริหาร ผู้เกี่ยวข้องระดับทุกผลการศึกษา ผลการศึกษาพบว่า การพัฒนาระบบคอมพิวเตอร์เพื่อใช้ในการบริหารจัดการข้อมูลนั้นต้องกำหนดเกณฑ์เพื่อการประเมินและการออกแบบระบบ บริหารการจัดการข้อมูลการศึกษาจึงจะสามารถพัฒนาระบบการศึกษาได้

Gwaltney^{๘๒} ได้ทำการศึกษาเรื่อง รูปแบบของสารสนเทศเพื่อการบริหารสำหรับสถาบันอุดมศึกษา เพื่อใช้ในการบริหารและการวางแผนระยะยาว ซึ่งการวิจัยมีจุดมุ่งหมายเพื่อประยุกต์การจัดระบบสารสนเทศด้วยคอมพิวเตอร์เพื่อให้การดำเนินการควบคุมและการวางแผนดียิ่งขึ้นการรวบรวม การนำเสนอข้อมูลใช้เวลาน้อยลง และให้ผู้บริหารทุกระดับสามารถใช้งานสารสนเทศได้ทันเวลา ถูกต้องและสมบูรณ์ ผลการศึกษาพบว่า รูปแบบสารสนเทศในสถาบันอุดมศึกษาประกอบด้วย แฟ้มข้อมูล ๕ แฟ้ม คือ ข้อมูลบุคลากร ข้อมูลนิสิตนักศึกษา ข้อมูลศิษย์เก่า ข้อมูลงบประมาณและอาคารสถานที่ รูปแบบสารสนเทศนี้จะแตกต่างกันในแต่ละสถาบันตามองค์ประกอบและระบวย่อยของสถาบัน ฉะนั้นการจัดสารสนเทศต้องพิจารณาโครงสร้างของสถาบัน และความต้องการสารสนเทศเฉพาะของแต่ละสถาบันด้วย

^{๘๑} Cassidy, Thomas Jame, Jr. Data for Decision in Developing Education System : Analysis of Computer Based Education Management Information System in the Arab Republic of Egypt, (Dissertation Abstracts International, 51 (9) : 2936; A March, 1991), p 34.

^{๘๒} Gwaltney, Robert Alan. A Model Management Information System for an Institution of Higher Education, (Dissertation Abstracts International (5) : 1367 – A ; November, 1982) p 43.

Blustering^{๔๗} ได้ทำการศึกษาเรื่อง “การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร ในหน่วยงานรัฐบาลกลาง” มีจุดมุ่งหมายเพื่อหาวิธีการออกแบบและนำระบบสารสนเทศที่เป็นอัตโนมัติไปใช้ในภาครัฐบาล โดยมีการวิเคราะห์ภาระหน้าที่สำคัญ ๆ ความซับซ้อนของงานตลอดจนปัญหาต่าง ๆ ที่คาดว่า ผู้จัดการระบบสารสนเทศจะต้องเผชิญวิธีการที่ใช้สำหรับการออกแบบ ก็คือการศึกษาทฤษฎีการตัดสินใจแบบต่าง ๆ และความสัมพันธ์ของทฤษฎีเหล่านั้น เพื่อจะปรับไปใช้กับการทำงานของระบบสารสนเทศ การกำหนดเป้าหมายของการวิจัย ได้อาศัยข้อมูลการวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมทางเทคโนโลยี การเมืององค์การ และการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

Karadima^{๔๘} ได้ทำการศึกษาเรื่อง ระบบสารสนเทศอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา การศึกษาเฉพาะกรณีมหาวิทยาลัยซานดิเอโกเดลีซี” และได้กล่าวถึงความสำคัญของสารสนเทศและสารสนเทศอาจารย์ มีความสำคัญต่อการบริหารมหาวิทยาลัยอย่างมาก จุดมุ่งหมายของการศึกษานี้มุ่งไปที่กระบวนการวางแผนทางวิชาการ การใช้เครื่องคอมพิวเตอร์เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้ระบบสารสนเทศ ตรวจสอบค่านิยมอาจารย์และจัดการการสอนของอาจารย์ แบบสอบถามมีจุดมุ่งหมายการศึกษาในองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับส่วนต่าง ๆ ได้แก่ ลักษณะทั่วไปของวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยนโยบายและเกณฑ์ทางวิชาการที่ใช้ และกิจกรรมสำคัญที่จะประเมินผลงานของฝ่ายวิชาการ การสอน การวิจัย งานนันทนาการ งานบริการชุมชน การพัฒนาอาจารย์ และงานบริหารทั่วไป

Cardinal^{๔๙} ได้ทำการศึกษาเรื่อง รูปแบบการจัดระบบข้อมูลทั่วไปกับการนำมาประยุกต์ใช้กับโรงเรียนรัฐบาล มีวัตถุประสงค์ที่จะพัฒนาระบบข้อมูลในการจัดการด้านบุคลากรและการเงินให้เหมาะสมกับทุก ๆ โรงเรียนในเมืองคอมมอนเวลธ ในรัฐแมสซาชูเซตส์ พบว่ามากกว่าร้อยละ ๙๐ ของเขตที่ทำการศึกษานี้ใช้คอมพิวเตอร์อำนวยความสะดวกทางด้านการบริหารโรงเรียนในขนาดใหญ่มีแนวโน้มว่า จะจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์ที่มีประสิทธิภาพสูงมาใช้เกี่ยวกับการบริหารนักเรียน รายงานการเงิน และการวางแผนด้านการเงิน

จากการศึกษาผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศพอสรุปความได้ว่า การบริหารสารสนเทศโรงเรียนทั้งโรงเรียนทั้งโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดเล็ก ในการบริหารจัดการระบบสารสนเทศของโรงเรียนส่วนใหญ่คำนึงถึงประโยชน์ของสารสนเทศช่วยให้ผู้บริหารโรงเรียน

^{๔๗}Bluastein, Eric Barry. Managing Management Information System (MIS) Development in the federal Government, (Dissertation Abstracts International. (5) : 1517 – A ; November, 1984.) p 45.

^{๔๘}Karadima, Oscar. Management Information System for Faculty Allocation in Institution of Higher Education : A Case Study for the Universidad De Santiago De Chile, (Dissertation Abstracts International. 45 : 2412 – A; february, 1985), p 8.

^{๔๙}Cardinale Otto, On a Generic Management Information System Model with Application to School System, (Dissertation Abstracts International. (9) 3820; March, 1982)p 42.

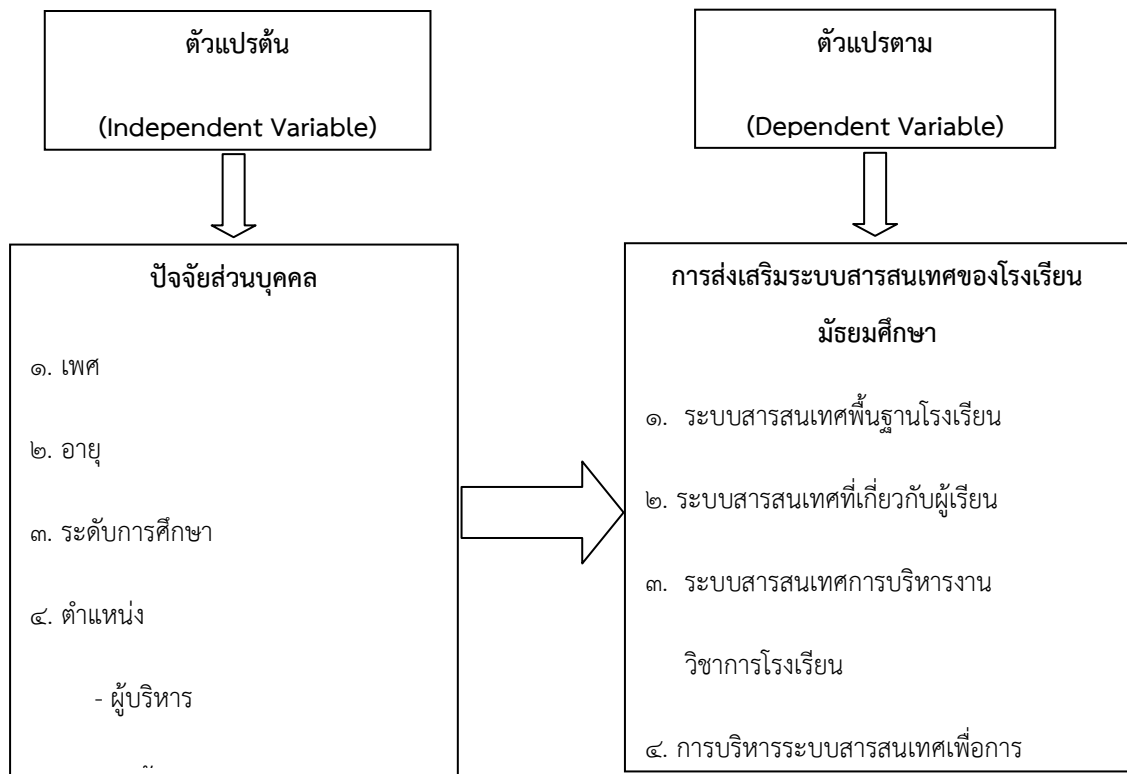
สามารถพัฒนากระบวนการบริหารในด้านต่าง ๆ และการปฏิบัติงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ตรงตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียน แม้ว่าบางครั้งจะประสบปัญหาเรื่องอุปกรณ์ ทุนสนับสนุนในการดำเนินงาน งบประมาณและบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ และมีความเชี่ยวชาญในการจัดการบริหารระบบสารสนเทศโดยตรง แต่ทุกฝ่ายมีความพยายามที่ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อต้องการนำความรู้นั้นมาพัฒนาระบบสารสนเทศโรงเรียนให้เกิดความสมบูรณ์ และเป็นเครื่องมือที่จะใช้ในการพัฒนาโรงเรียนอันจะนำไปสู่การบริหารจัดการต่อไป

๒.๖ กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดในการศึกษาเรื่อง “บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในการส่งเสริมระบบสารสนเทศ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต ๒๘” ผู้วิจัยมุ่งศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในการส่งเสริมระบบสารสนเทศ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต ๒๘ แล้วนำมาประมวลเข้าเป็นกรอบแนวคิดดังนี้

ภาพที่

๒.๗ กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed-Method Research Design) มุ่งศึกษา “แนวทางการพัฒนาบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาและครูในการส่งเสริมระบบสารสนเทศ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาสายใต้ เขต ๒๘” โดยการวิเคราะห์ข้อมูลจาก เอกสาร ตำรา ข้อมูล สถิติ รายงานการวิจัย รายงานของหน่วยงานต่างๆ บทความทางวิชาการ วิทยานิพนธ์ ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) อย่างเป็นทางการ โดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อศึกษาความเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มเป้าหมายที่เป็นกรณีตัวอย่าง (Case Study) ผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางระเบียบวิธีวิจัยซึ่งประกอบด้วย รูปแบบของการวิจัย ประชากร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอนดังนี้

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

๓.๔ การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

๓.๕ การเก็บรวบรวมข้อมูล

๓.๖ การเก็บรวบรวมข้อมูล

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง “บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในการส่งเสริมระบบสารสนเทศ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาสายใต้ เขต ๒๘” ผู้วิจัยได้ศึกษาโดยใช้การวิจัยแบบผสม ผสานวิธี (Mixed Research Method) ศึกษาการวิจัยเชิงปริมาณเป็นงานวิจัยหลัก และศึกษาการวิจัยเชิงคุณภาพเป็นงานวิจัยสนับสนุน

๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๓.๒.๑ ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารและครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสายใต้ เขต ๒๘จำนวน ๑๐ โรงเรียนผู้บริหารและครู ๗๒๓ คน โดยผู้วิจัยเลือกเจาะจงศึกษาโรงเรียนในแต่ละขนาดด้วยวิธีจับฉลาก โรงเรียนแต่ละขนาด แบ่งเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ พิเศษ ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก โดยศึกษาผู้บริหารและครูทั้งหมด จำนวน ๓๐๗ คน

ตารางที่ ๓.๑ แสดงจำนวนประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ที่	โรงเรียน	จำนวนประชากร		ขนาดโรงเรียน
		ครู	ผู้บริหาร	
๑	โรงเรียนยโสธรพิทยาคม	๙๖	๔	ใหญ่พิเศษ
๒	โรงเรียนทรายมูลวิทยา	๖๑	๔	กลาง
๓	โรงเรียนค้อวังพิทยาคม	๔๐	๓	กลาง
๔	โรงเรียนกุดชุมพิทยาคม	๙๖	๓	ใหญ่
๕	โรงเรียนคำเขื่อนแก้วชนูปถัมภ์	๑๐๐	๑	ใหญ่
๖	โรงเรียนป่าดัววิทยา	๘๘	๗	กลาง
๗	โรงเรียนน้ำคำพิทยาคม	๑๒	๑	เล็ก
๘	โรงเรียนคำเตยวิทยา	๒๘	๒	เล็ก
๙	โรงเรียนสอนแก้วว่องไววิทยา	๓๓	๑	กลาง
๑๐	โรงเรียนดงมะไฟวิทยา	๑๖	๑	เล็ก
	รวม	๔๗๔	๒๗	

๓.๒.๒ กลุ่มตัวอย่างโดยผู้วิจัยเลือกศึกษาโรงเรียนในแต่ละขนาดด้วยวิธีจับฉลากโรงเรียนแต่ละขนาด แบ่งเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก โดยศึกษาผู้บริหารและครูทั้งหมด จำนวน ๓๐๗ คน ดังนี้

ตารางที่ ๓.๒ แสดงจำนวนประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ที่	โรงเรียน	จำนวนประชากร		ขนาดโรงเรียน
		ครู	ผู้บริหาร	
๑	โรงเรียนยโสธรพิทยาคม	๙๖	๔	ใหญ่พิเศษ
๒	โรงเรียนกุดชุมพิทยาคม	๙๖	๓	ใหญ่
๓	โรงเรียนป่าดัววิทยา	๘๘	๗	กลาง
๔	โรงเรียนน้ำคำพิทยาคม	๑๒	๑	เล็ก
	รวม	๒๙๒	๑๕	

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยตามระเบียบวิธีวิจัย ได้ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อนำแนวคิดทฤษฎีมาสร้างเครื่องมือในการเก็บข้อมูลภาคสนามดังนี้

๑. แบบสำรวจ (Survey Guide) ข้อมูลเบื้องต้นของสภาพสถานศึกษาในการส่งเสริมบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในการส่งเสริมระบบสารสนเทศ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต ๒๘ เพื่อพิจารณาลักษณะพื้นที่และสถานที่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

๒. แบบสัมภาษณ์ (Interviewing) การสัมภาษณ์อย่างเป็นทางการ (Formal Interview) จากกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๒๘ จำนวน ๑๐ คน

๓.๔ การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

๓.๔.๑ แบบสอบถาม

มีขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

๑. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี จากเอกสาร และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามโดยให้ครอบคลุมเนื้อหากรอบความคิดของการวิจัย

๒. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพสถานศึกษาในการส่งเสริมระบบสารสนเทศโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๒๘

๓. นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมาเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถามเบื้องต้น

๔. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องตามเนื้อหา (Content Validity) และภาษาที่ใช้ จำนวน ๕ รูป/คน^{๘๖} โดยหาค่าความสอดคล้องดัชนีระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Item Objective Congruence Index = IOC) สำหรับพิจารณาเนื้อหาและภาษาของข้อคำถามแต่ละข้อว่า เหมาะสม ไม่แน่ใจ และไม่เหมาะสม ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง ๐.๖๐-๑.๐๐ ถือว่า ข้อคำถามนั้นมีความเหมาะสม

๕. นำความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้ง ๕ ท่านมาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม แล้วนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างทดสอบในการวิจัย จำนวน ๓๐ คน เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability)

^{๘๖} ดูรายละเอียดในภาคผนวก

ของแบบสอบถาม โดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา หรือวิธีของ Cronbach^{๘๗}ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ ๐.๘๗๕

๖. ปรับปรุงแบบสอบถามให้สมบูรณ์ก่อนนำไปแจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง

๓.๕ การเก็บรวบรวมข้อมูล

๓.๕.๑ แบบสอบถาม (Questionnaire) มีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

๑. ผู้วิจัยขอหนังสือจากผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เพื่อขอเชิญคุณอาจารย์เป็น ผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย กลุ่มตัวอย่างทดสอบเครื่องมือวิจัย และกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

๒. นำหนังสือขอความร่วมมือไปยังกลุ่มผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัยและนำ หนังสือขอความร่วมมือไปยังกลุ่มตัวอย่างทดสอบเครื่องมือวิจัย และกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย เพื่อขอ ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลแจกแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยโดยทำการนัด หมาย วัน เวลา ที่จะขอความอนุเคราะห์ช่วยเหลือในแจกแบบสอบถามและเก็บคืน

๓.๖ การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลจากเอกสาร ดังนี้

๑. ศึกษาจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมระบบสารสนเทศโรงเรียน มัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาโยธิน เขต ๒๘

๒. ศึกษาข้อมูลจากเอกสารงานวิจัยเชิงคุณภาพ และเชิงปริมาณ ทฤษฎีเกี่ยวกับการ ส่งเสริมระบบสารสนเทศโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาโยธิน เขต ๒๘

๓. การศึกษาจากภาคสนาม (Field Studies) ผู้วิจัยใช้วิธีการแจกแบบสอบถาม การ สัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม และการเก็บบันทึกด้วยภาพถ่าย เพื่อเก็บข้อมูลตามความเป็นจริงถูกต้อง มากที่สุด

๔. กลุ่มผู้บริหารและครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาโยธิน เขต ๒๘

^{๘๗} Cronbach, Lee J, *Essentials of psychological testing*, 4th ed., (New York : Harper &

Row, 1971), p. 123.

๓.๗ การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการแจกแบบสอบถาม การสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่ม แล้วจัดบันทึกลักษณะการบรรยาย (Descriptive) เพื่อที่จะนำข้อมูลวิเคราะห์ และสร้างองค์ความรู้ใหม่ วิเคราะห์ผลการศึกษานี้จะใช้แบบการวิเคราะห์ตามหลักทฤษฎีซึ่งผู้วิจัยจะใช้กรอบแนวคิดของ สุรางค์ จันทวานิช^{๘๘}

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมเป็นขั้นตอน คือ หลักจากการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว แล้วนำข้อมูลที่ได้มาเปลี่ยนแปลงเป็นรหัสตัวเลขบันทึกลง ในโปรแกรมการวิจัยทางสถิติ ดังนี้

๑. การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้วิธีหาค่าความถี่ แล้วสรุปออกมาเป็นคำร้อยละ

๒. การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นผู้บริหารและครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา ยโสธร เขต ๒๘ ใช้วิธีหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D)การทดสอบค่าที (t-test) และความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance: F-test)

๓. การวิเคราะห์ข้อมูลแบบอุปนัย (Analytic Induction) ซึ่งเป็นวิธีการสรุปข้อมูลตามปรากฏการณ์ที่สัมผัสได้ หรือมองเห็น เป็นต้น

๔. การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการจำแนกข้อมูล (Typological Analysis) ได้แก่การจำแนกข้อมูลออกเป็นต่างๆ (Typological) ในการวิเคราะห์เชิงทฤษฎีและข้อมูลเชิงประจักษ์ของการส่งเสริมระบบสารสนเทศของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ยโสธร เขต ๒๘ จำนวน ๕ ด้าน ประกอบด้วย ๑) ระบบสารสนเทศพื้นฐานโรงเรียน ๒) ระบบสารสนเทศที่เกี่ยวกับผู้เรียน ๓) ระบบสารสนเทศการบริหารงานวิชาการโรงเรียน๔) การบริหารระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียน ๕) ระบบสารสนเทศเพื่อการรายงานผลงานโรงเรียน

^{๘๘} สุรางค์ จันทวานิช, *วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ*, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๐), หน้า ๑๓๑ - ๑๔๔.

บทที่ ๔

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่อง การบริหารระบบสารสนเทศโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๑ จำนวน ๕ โรงเรียน โดยใช้แบบสอบถามรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารและครูสอนของโรงเรียนเกี่ยวกับกระบวนการบริหารระบบสารสนเทศโรงเรียนทั้ง ๕ ด้านได้แก่ ระบบสารสนเทศพื้นฐานของโรงเรียน ระบบสารสนเทศที่เกี่ยวกับผู้เรียน ระบบสารสนเทศการบริหารงานวิชาการโรงเรียน ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนและระบบสารสนเทศเพื่อการรายงานผลงานโรงเรียน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ใช้การวิจัย มีทั้งหมด ๒๔๔ คน เก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามได้รับกลับมาจำนวน ๒๑๐ ชุด คิดเป็นร้อยละ ๘๖.๐๖ ซึ่งนำมาเสนอผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบกับขั้นตอนดังต่อไปนี้

๔.๑ วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

๔.๒ วิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสอนของโรงเรียนเกี่ยวกับการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๑ โดยภาพรวมแต่ละด้าน และพิจารณาเป็นรายข้อ

๔.๓ วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสอนของโรงเรียนเกี่ยวกับระบบสารสนเทศโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๑ จำแนกตำแหน่งรับผิดชอบ โดยการวิเคราะห์แบบแปรปรวนทางเดียว One – Way ANOVA

๔.๔ เสนอแนะแนวทางการส่งเสริมบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในการส่งเสริมระบบสารสนเทศ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาสายใต้ เขต ๒๘

๔.๕ องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

๔.๑ ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ ๑ วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้บริหารและครู จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และตำแหน่งหน้าที่รับผิดชอบ เมื่อพิจารณาหาค่าร้อยละ ดังมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ ๔.๑ แสดงจำนวนค่าร้อยละของผู้บริหารและครูสอนของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต ๑ จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	๔๑	๑๙.๕
หญิง	๑๖๙	๘๐.๕
รวม	๒๑๐	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๔.๑ พบว่า ผู้บริหารและครูส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน ๑๖๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๐.๕ และรองลงมาคือเพศชาย จำนวน ๔๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๕

ตารางที่ ๔.๒ แสดงจำนวนค่าร้อยละของผู้บริหารและครูสอนของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต ๑ จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
๒๐ – ๓๐ ปี	๖๓	๓๐.๐
๓๑ – ๔๐ ปี	๔๒	๒๐.๐
๔๑ – ๕๐ ปี	๑๐๕	๕๐.๐
รวม	๒๑๐	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๔.๒ พบว่า ผู้บริหารและครูส่วนใหญ่มีอายุ ๔๑ – ๕๐ ปี จำนวน ๑๐๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๐ รองลงมา มีอายุ ๒๐ – ๓๐ ปีจำนวน ๖๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๐ และมีอายุ ๓๑ – ๔๐ ปีจำนวน ๔๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๐

ตารางที่ ๔.๓ แสดงจำนวนค่าร้อยละของผู้บริหารและครูสอนของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต ๑ จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าอนุปริญญา	๔	๑.๙
ปริญญาตรี	๑๗๐	๘๑.๑
ปริญญาโท	๒๘	๑๓.๓
ปริญญาเอก	๔	๑.๙
อื่นๆ	๔	๑.๙
รวม	๒๑๐	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๓.๓ พบว่า ผู้บริหารและครูส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน ๑๗๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๑.๑ รองลงมา ปริญญาโท จำนวน ๒๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๓ ปริญญาเอก จำนวน ๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑.๙ และกำลังศึกษาต่อ จำนวน ๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑.๙

ตารางที่ ๔.๔ แสดงจำนวนค่าร้อยละของผู้บริหารและครูสอนของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๑ จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่รับผิดชอบ

ตำแหน่งหน้าที่รับผิดชอบ	จำนวน	ร้อยละ
ผู้อำนวยการโรงเรียน	๘	๓.๘
รองผู้อำนวยการโรงเรียน	๘	๓.๘
ครูสอนในโรงเรียน	๑๘๓	๘๗.๑
ครูรับผิดชอบข้อมูลสารสนเทศ	๔	๑.๙
อื่น ๆ	๗	๓.๓
รวม	๒๑๐	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๔.๔ พบว่า ผู้บริหารและครูส่วนใหญ่เป็นครูสอนประจำ จำนวน ๑๘๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๗.๑ รองลงมา ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน ๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๓.๘ รองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน ๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๓.๘ และอื่น ๆ จำนวน ๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๓.๓

ตารางที่ ๔.๕ แสดงจำนวนค่าร้อยละของผู้บริหารและครูสอนของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๑ จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน

ประสบการณ์ในการสอน	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า ๑ ปี	๕๗	๒๗.๑
๕ – ๑๐ ปี	๔๕	๒๑.๔
๑๑ – ๒๐ ปี	๒๓	๑๑.๐
๒๑ ปี ขึ้นไป	๘๕	๔๐.๕
รวม	๒๑๐	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๔.๕ พบว่า ผู้บริหารและครูส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการสอนระหว่าง ๒๑ ปี ขึ้นไป จำนวน ๘๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๕ และรองลงมา ๕ – ๑๐ ปี จำนวน ๕๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๑ และมีประสบการณ์อยู่ในระหว่าง ๑๑ – ๒๐ ปี จำนวน ๒๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๐

ตารางที่ ๔.๖ แสดงจำนวนค่าร้อยละของผู้บริหารและครูสอนของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต ๑ จำแนกตามประสบการณ์ใช้ระบบสารสนเทศ

ประสบการณ์ใช้ระบบสารสนเทศ	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า ๑ ปี	๙	๔.๓
๑ - ๕ ปี	๙๓	๔๔.๓
๖ - ๑๐ ปี	๕๑	๒๔.๓
๑๐ ปี ขึ้นไป	๕๗	๒๖.๑
รวม	๒๑๐	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๔.๖ พบว่า ผู้บริหารและครูส่วนใหญ่มีประสบการณ์ใช้ระบบสารสนเทศระหว่าง ๑ - ๕ ปี จำนวน ๙๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๓ และรองลงมา ๑๐ ปี จำนวน ๕๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๑ และน้อยกว่า ๑ ปี จำนวน ๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๔.๓

๔.๒ วิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสอนของโรงเรียนที่เกี่ยวกับการบริหารระบบสารสนเทศโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๑ โดยภาพรวมทั้ง ๕ ด้านและแต่ละด้านและพิจารณาเป็นรายข้อ

ตารางที่ ๔.๗ แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหารและครูของโรงเรียน ด้านกระบวนการบริหารระบบสารสนเทศโรงเรียนโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

กระบวนการบริหารระบบสารสนเทศโรงเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
๑. ระบบสารสนเทศพื้นฐานโรงเรียน	๓.๘๒	๐.๖๓๔	มาก
๒. ระบบสารสนเทศเกี่ยวกับผู้เรียน	๓.๗๐	๐.๖๓๕	มาก
๓. ระบบสารสนเทศการบริหารงานวิชาการโรงเรียน	๓.๙๑	๐.๖๕๖	มาก
๔. ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียน	๓.๘๔	๐.๖๖๑	มาก
๕. ระบบสารสนเทศเพื่อรายงานผลงานโรงเรียน	๓.๘๐	๐.๗๑๒	มาก
รวม	๓.๘๖	๖๐๓	มาก

จากตารางที่ ๔.๗ พบว่า ผู้บริหารและครูเกี่ยวกับกระบวนการบริหารระบบสารสนเทศโรงเรียน โดยภาพรวมทั้ง ๕ ด้าน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = ๓.๘๖$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้บริหารและครูให้ความสำคัญด้านระบบสารสนเทศการบริหารงานวิชาการโรงเรียน อยู่ในระดับมาก มี

ค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.91$) และรองลงมาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.84$) ระบบสนเทศพื้นฐานโรงเรียน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.82$) ระบบสนเทศเพื่อรายงานผลงานโรงเรียน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.80$) ระบบสารสนเทศเกี่ยวกับผู้เรียน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.70$)

การวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสอนของโรงเรียนที่เกี่ยวกับการบริหารระบบสารสนเทศโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๑ โดยภาพรวมทั้ง ๕ ด้านและแต่ละด้านและพิจารณาเป็นรายข้อดังมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ ๔.๘ แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสอนของโรงเรียน ด้านระบบสนเทศพื้นฐานโรงเรียน รายข้อโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S)

๑. ระบบสารสนเทศพื้นฐานโรงเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
๑ กำหนดโครงสร้างการบริหารระบบสารสนเทศโรงเรียนที่ชัดเจน เช่น ที่ตั้ง พื้นที่ อาคาร ห้องเรียน ห้องพิเศษ และอาคารประกอบ	3.91	0.753	มาก
๒ กำหนดบุคลากรผู้รับผิดชอบจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศโรงเรียนด้านวัสดุ ครุภัณฑ์ เช่น วัสดุการเรียนการสอน วัสดุสำนักงาน	3.90	0.812	มาก
๓ กำหนดรูปแบบระบบการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศให้มีความชัดเจนและสอดคล้องกับปัจจุบัน	3.79	0.773	มาก
๔ มีระบบการจัดเก็บเอกสาร เข้า ออก ของโรงเรียน แร่แยกและจำแนกประเภทเช่น หนังสือเข้า ออก เป็นต้น	4.13	0.730	มาก
๕ จัดระบบแฟ้มข้อมูลเอกสารอย่างเป็นระบบ มีการแยกแฟ้มข้อมูล เช่น จำนวนครู แยกตามเพศ วุฒิ วิชาเอก ระดับตำแหน่ง เป็นต้น	4.05	0.799	มาก
๖ จัดแฟ้มเอกสาร ปฏิทินงานการบริหารอย่างเป็นระบบเช่น ปฏิทินการปฏิบัติงานประจำวัน รายรับ รายจ่าย เป็นต้น	4.00	0.776	มาก
๗ มีห้องเก็บเอกสารต่างๆที่เป็นข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียนอย่างเป็นระบบเช่น ข้อมูลผู้บริหาร ข้อมูลครู ข้อมูลนักเรียน หนังสือเข้า หนังสือออก รายรับ รายจ่าย	3.85	0.883	มาก

๑. ระบบสารสนเทศพื้นฐานโรงเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
๘ มีห้องสำนักงานเทคโนโลยีสารสนเทศโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการและบริหารข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียน	๓.๗๑	๐.๙๐๕	มาก
๙ มีห้องเก็บอุปกรณ์เครื่องมือสื่อการเรียนการสอนของโรงเรียน	๓.๓๐	๐.๙๖๘	มาก
๑๐ จัดสรรงบประมาณจัดซื้ออุปกรณ์ในการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียน	๓.๕๒	๐.๘๘๑	มาก
รวม	๓.๘๒	๐.๖๓๔	มาก

จากตารางที่ ๔.๘ พบว่า ผู้บริหารและครูให้ความสำคัญด้านระบบสารสนเทศพื้นฐานโรงเรียนอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = ๓.๘๒$)

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้บริหารและครูให้ความสำคัญกับระบบการจัดเก็บเอกสารเข้า – ออกของโรงเรียน มีการแยกตามประเภทของหนังสือเข้า – หนังสือออกชัดเจน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = ๔.๑๓$) และรองลงมา คือการจัดระบบแฟ้มข้อมูลเอกสารอย่างเป็นระบบ มีการแยกแฟ้มข้อมูล เช่น จำนวนครู จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา วิชาเอก ระดับตำแหน่ง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = ๔.๐๕$) และมีห้องเก็บอุปกรณ์สื่อการเรียนการสอนของโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = ๓.๓๐$)

ตารางที่ ๔.๙ แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสอนของโรงเรียนด้านระบบสารสนเทศเกี่ยวกับผู้เรียน รายข้อโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S)

๒. ระบบสารสนเทศเกี่ยวกับผู้เรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
๑๑ กำหนดโครงสร้างการบริหารระบบสารสนเทศเกี่ยวกับผู้เรียนที่ชัดเจน เช่น บุคลากรที่รับผิดชอบ เป็นต้น	๓.๘๖	๐.๗๙๔	มาก
๑๒ มีข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียน เช่น จำนวนนักเรียน เพศ อายุ ภูมิฐานะ และการย้ายเข้า – การย้ายออก เป็นต้น	๔.๐๕	๐.๖๙๓	มาก
๑๓ มีข้อมูลที่เป็นผลสัมฤทธิ์ด้านการเรียนของผู้เรียน เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความรู้ความสามารถ เป็นต้น	๔.๐๘	๐.๗๘๘	มาก
๑๔ มีข้อมูลทางคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน เช่น ความสามารถในการแสวงหาความรู้ มีความซื่อสัตย์ เป็นต้น	๓.๙๐	๐.๘๑๓	มาก
๑๕ ข้อมูลผลการประเมินคุณภาพการศึกษาของผู้เรียน เช่น ทะเบียนวัดและประเมินผลการเรียนของผู้เรียน เป็นต้น	๔.๒๐	๐.๖๘๓	มาก

๒. ระบบสารสนเทศเกี่ยวกับผู้เรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
๑๖ มีแฟ้มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในแต่ละช่วงชั้น เช่น ป.๑ – ป.๖ ม.๑ – ม.๓และม.๔ – ม.๖	๔.๑๗	๐.๗๓๑	มาก
๑๗ จัดทำทะเบียนบันทึกรายชื่อข้อมูลความเสียหายของทรัพย์สินส่วนรวมจากการกระทำของผู้เรียน โต๊ะ เก้าอี้ ห้องน้ำ ห้องส้วม อุปกรณ์อื่นๆ	๓.๕๘	๐.๙๙๖	มาก
๑๘ จัดทำทะเบียนบันทึกรายชื่อข้อมูลในการบำเพ็ญประโยชน์และรักษาทรัพย์สินส่วนรวมของผู้เรียน เช่น การซ่อมโต๊ะเก้าอี้ อุปกรณ์อื่นๆ	๓.๔๘	๐.๙๕๔	มาก
๑๙ จัดทำทะเบียนบันทึกรายชื่อข้อมูลในการใช้ห้องสมุดของผู้เรียนแต่ละสัปดาห์ของนักเรียนที่เข้าไปใช้บริการห้องสมุดอย่างมีความชัดเจน เช่น แยกนักเรียนชาย นักเรียนหญิง ชั้นประถมศึกษา และ ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย เป็นต้น	๓.๗๕	๐.๘๕๒	มาก
รวม	๓.๙๐	๐.๖๓๔	มาก

จากตารางที่ ๓.๙ พบว่า ผู้บริหารและครูให้ความสำคัญด้านระบบสารสนเทศเกี่ยวกับผู้เรียนอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = ๓.๙๐$)

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้บริหารและครูให้ความสำคัญกับการวัดและประเมินผลคุณภาพการศึกษา เช่น ทะเบียนวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = ๔.๒๐$) รองลงมา มีแฟ้มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในแต่ละช่วงชั้น เช่น ป.๑ – ป.๖ ม.๑ – ม.๓และม.๔ – ม.๖ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = ๔.๑๗$) และจัดทำทะเบียนบันทึกรายชื่อข้อมูลในการบำเพ็ญประโยชน์และรักษาทรัพย์สินส่วนรวมของผู้เรียน เช่น การซ่อมโต๊ะเก้าอี้ อุปกรณ์อื่นๆ อยู่ในระดับน้อยสุด มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = ๓.๔๘$)

ตารางที่ ๔.๑๐ แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสอนของโรงเรียน
ด้านระบบสารสนเทศการบริหารงานวิชาการโรงเรียน รายข้อโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)
และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S)

๓. ระบบสารสนเทศการบริหาร งานวิชาการโรงเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
๒๐ กำหนดโครงสร้างการบริหารงานวิชาการมีความชัดเจน	๓.๙๓	๐.๗๘๐	มาก
๒๑ มีบุคลากรรับผิดชอบงานวิชาการที่ชัดเจน เช่น กำหนดบุคลากรรับผิดชอบด้านต่างๆ เป็นต้น	๓.๙๙	๐.๗๗๓	มาก
๒๒ มีขั้นตอนในการบริการงานวิชาการที่ชัดเจน เช่น ขั้นตอนการบริหารหลักสูตร การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ เป็นต้น	๓.๙๐	๐.๗๙๔	มาก
๒๓ มีขั้นตอนในการบริการงานวิชาการที่ชัดเจน เช่น การกำหนดเป้าหมาย และกระบวนการตรวจสอบที่แน่นอน	๓.๘๐	๐.๗๖๕	มาก
๒๔ มีเทคนิควิธีการวัด ประเมินผล และเทียบโอนที่ชัดเจน เช่น การวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการเรียนของผู้เรียน เป็นต้น	๓.๘๘	๐.๗๖๖	มาก
๒๕ มีการวิจัยเพื่อการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา เช่น การวิจัยในชั้นเรียนเพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นต้น	๓.๗๐	๐.๘๗๑	มาก
๒๖ มีระบบการประกันคุณภาพภายในและภายนอก	๔.๐๙	๐.๗๙๙	มาก
๒๗ มีการส่งเสริมและสนับสนุนแก่บุคลากรทางวิชาการที่ชัดเจน เช่น การพัฒนาหลักสูตร การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ เป็นต้น	๔.๐๓	๐.๗๗๐	มาก
๒๘ มีการประสานงานร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่นๆ เป็นต้น	๓.๙๓	๐.๘๑๐	มาก
รวม	๓.๙๑	๐.๖๕๗	มาก

จากตารางที่ ๔.๑๐ พบว่า ผู้บริหารและครูให้ความสำคัญด้านระบบสารสนเทศการบริหารงานวิชาการโรงเรียน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.91$) เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า ผู้บริหารและครูให้ความสำคัญระบบการประกันคุณภาพภายในและภายนอก อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.09$) รองลงมา มีการส่งเสริมและสนับสนุนแก่บุคลากรทางวิชาการที่ชัดเจน เช่น การพัฒนาหลักสูตร การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.03$) และมีการวิจัยเพื่อการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.70$)

ตารางที่ ๔.๑๑ แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสอนของโรงเรียนด้านระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียน รายชื่อโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S)

๔. ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
๒๙ มีโครงสร้างการบริหารที่ชัดเจน เช่น บุคลากรรับผิดชอบด้านต่างๆตามความสามารถและความถนัดเป็นต้น	3.91	0.839	มาก
๓๐ มีการจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งผลกระทบการจัดการศึกษาที่ชัดเจน	3.70	0.847	มาก
๓๑ มีนโยบาย วัตถุประสงค์ของแผนที่ชัดเจน	3.72	0.818	มาก
๓๒ มีการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศตามระบบการบริหารที่ชัดเจน เช่น ตรวจสอบ ประมวลข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล เป็นต้น	3.77	0.829	มาก
๓๓ มีการจัดระบบตามกระบวนการ เช่น การวางแผน ข้อมูลการดำเนินงานที่มีข้อมูล เป็นต้น	3.74	0.760	มาก
๓๔ มีการกำกับ ติดตามและประเมินผลที่ชัดเจน เช่นการติดตามบุคลากรที่รับผิดชอบข้อมูล เป็นต้น	3.80	0.765	มาก
๓๕ มีการนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยมาใช้ในการบริหารจัดการ เช่น คอมพิวเตอร์ และเครื่องสื่อสารอื่นๆ เป็นต้น	4.07	0.798	มาก
๓๖ มีโครงการและแผนงานบริหารโรงเรียน ทรัพยากรที่ใช้ในการดำเนินการ ผลการปฏิบัติงานที่ชัดเจน	3.94	0.726	มาก
๓๗ มีแผนพัฒนาการบริหารโรงเรียนที่ชัดเจน เช่น แผนระยะยาว และแผนระยะสั้น	4.00	0.824	มาก
รวม	3.85	0.824	มาก

จากตารางที่ ๔.๑๑ พบว่า ผู้บริหารและครูให้ความสำคัญด้านระบบสารสนเทศการบริหารโรงเรียน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.85$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้บริหารและครูให้ความสำคัญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยมาใช้ในการบริหารจัดการเช่น คอมพิวเตอร์ และเครื่องสื่อสารอื่นๆ เป็นต้น อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย($\bar{X} = 4.07$) รองลงมา มีแผนพัฒนาการบริหารโรงเรียนที่ชัดเจน เช่น แผนระยะยาว และแผนระยะสั้น มีค่าเฉลี่ย($\bar{X} = 4.00$) และมีการจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งผลกระทบการจัดการศึกษาที่ชัดเจนมีค่าเฉลี่ย($\bar{X} = 3.70$)

ตารางที่ ๔.๑๒ แสดงการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสอนของโรงเรียนด้านระบบสารสนเทศเพื่อรายงานผลงานโรงเรียน รายข้อโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S)

๕. ระบบสารสนเทศเพื่อรายงานผลงานโรงเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
๓๘ กำหนดรูปแบบการนำเสนอข้อมูลระบบสารสนเทศชัดเจน เช่น การทำแผ่นพับ การประชาสัมพันธ์ บทความ กราฟิก ตารางและแผนภูมิ เป็นต้น	3.77	0.850	มาก
๓๙ มีบุคลากรรับผิดชอบในการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศ เช่น ระดับผู้อำนวยการโรงเรียน	3.81	0.808	มาก
๔๐ มีบุคลากรรับผิดชอบในการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศ เช่น ระดับรองผู้อำนวยการโรงเรียน	3.71	0.904	มาก
๔๑ บุคลากรรับผิดชอบในการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศ เช่น ระดับครูประจำวิชา	3.85	0.804	มาก
๔๒ มีวัสดุ อุปกรณ์ สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย เช่น บันทึกรูปเป็นแผ่น CD บทความ กราฟิก ตารางและแผนภูมิ	3.87	0.846	มาก
รวม	3.80	0.712	มาก

จากตารางที่ ๔.๑๒ พบว่า ผู้บริหารและครูให้ความสำคัญด้านระบบสารสนเทศเพื่อรายงานผลงานโรงเรียน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.80$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้บริหารและครูให้ความสำคัญด้านวัสดุ อุปกรณ์ สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย เช่น บันทึกรูปเป็นแผ่น CD บทความ กราฟิก ตารางและแผนภูมิ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย($\bar{X} = 3.87$) รองลงมาบุคลากรรับผิดชอบในการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศ เช่น ระดับครูประจำวิชา มีค่าเฉลี่ย($\bar{X} = 3.85$) และมีบุคลากรรับผิดชอบในการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศ เช่น ระดับรองผู้อำนวยการโรงเรียน มีค่าเฉลี่ย($\bar{X} = 3.71$)

๔.๓ วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสอนของโรงเรียนเกี่ยวกับการบริหารระบบสารสนเทศโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๑ จำแนกตำแหน่งหน้าที่รับผิดชอบ โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One – Way ANOVA

การวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลความคิดเห็นผู้บริหารและครูสอนของโรงเรียนตามตำแหน่งหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับกระบวนการบริหารระบบสารสนเทศโรงเรียน จำนวน ๕ โรงเรียน ทั้ง ๕ ด้านได้แก่ ระบบสารสนเทศพื้นฐานของโรงเรียน ระบบสารสนเทศที่เกี่ยวกับผู้เรียน ระบบสารสนเทศการบริหารงานวิชาการโรงเรียน ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนและระบบสารสนเทศเพื่อการรายงานผลงานโรงเรียน ซึ่งวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็น ดังมีรายละเอียดต่อไป

ตารางที่ ๔.๑๓ แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสอนของโรงเรียน จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่รับผิดชอบด้านระบบสารสนเทศพื้นฐานโรงเรียน

๑ . ระบบสารสนเทศพื้นฐานโรงเรียน	N	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
๑ ผู้อำนวยการโรงเรียน	๘	๓.๙๒๕	๐.๗๒๐	มาก
๒ รองผู้อำนวยการโรงเรียน	๘	๔.๐๖๒	๐.๖๖๓	มาก
๓ ครูสอนในโรงเรียน	๑๘๓	๓.๘๐๐	๐.๖๔๐	มาก
๔ ครูรับผิดชอบข้อมูลสารสนเทศ	๔	๓.๗๒๕	๐.๖๕๐	มาก
๕ อื่นๆ	๗	๓.๘๔๒	๐.๓๗๓	มาก
รวม	๒๑๐	๓.๘๑๕	๐.๖๓๔	มาก

จากตารางที่ ๔.๑๓ พบว่า ผลการเปรียบเทียบข้อมูลความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสอนของโรงเรียนตามตำแหน่งหน้าที่รับผิดชอบ ระบบสารสนเทศพื้นฐานของ โดยภาพรวมทั้ง ๕ ตำแหน่ง อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = ๓.๘๑๕) เมื่อพิจารณาและแยกตามตำแหน่งหน้าที่รับผิดชอบระบบสารสนเทศพื้นฐานของโรงเรียนของผู้บริหารและครู พบว่ารองผู้อำนวยการโรงเรียนให้ความสำคัญระบบสารสนเทศพื้นฐานของโรงเรียน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = ๔.๐๖๒) รองลงมาทั้ง ๔ ตำแหน่ง อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = ๓.๙๒๕) ครูสอนในโรงเรียน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = ๓.๘๐๐) ครูรับผิดชอบข้อมูลสารสนเทศ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = ๓.๗๒๕)

ตารางที่ ๑๕ แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลกลุ่มความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสอนของโรงเรียน จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่รับผิดชอบ ด้านระบบสารสนเทศพื้นฐานโรงเรียน

การบริหารระบบ	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	Mum of Squares	F	Sig
ระบบสารสนเทศ พื้นฐานของโรงเรียน	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม	๐.๖๖๓ ๘๓.๔๒๘	๔ ๒๐๕	๐.๑๖๖ ๐.๔๐๗	๐.๔๐๗	๐.๘๐๓
รวม		๘๔.๐๙๑	๒๐๙			

จากตารางที่ ๔.๑๓ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลกลุ่มความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสอนของโรงเรียน จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่รับผิดชอบ ด้านระบบสารสนเทศพื้นฐานโรงเรียน พบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๑๔ แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลกลุ่มความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสอนของโรงเรียน จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่รับผิดชอบ ด้านระบบสารสนเทศเกี่ยวกับผู้เรียน

๒ . ระบบสารสนเทศเกี่ยวกับผู้เรียน	N	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น
๑ ผู้อำนวยการโรงเรียน	๘	๓.๙๒๕	๐.๗๒๐	มาก
๒ รองผู้อำนวยการโรงเรียน	๘	๔.๑๑๑	๐.๗๖๗	มาก
๓ ครูสอนในโรงเรียน	๑๘๓	๓.๘๘๗	๐.๖๓๖	มาก
๔ ครูรับผิดชอบข้อมูลสารสนเทศ	๔	๓.๐๒๗	๐.๘๓๓	มาก
๕ อื่นๆ	๗	๓.๘๘๘	๐.๒๘๖	มาก
รวม	๒๑๐	๓.๘๙๖	.๖๓๗	มาก

จากตารางที่ ๔.๑๔ พบว่า ผลการเปรียบเทียบข้อมูลความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสอนของโรงเรียน ให้ความสำคัญระบบสารสนเทศเกี่ยวกับผู้เรียน โดยภาพรวมทั้ง ๕ ตำแหน่ง อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = ๓.๘๙๖) เมื่อพิจารณาและแยกตามตำแหน่งหน้าที่รับผิดชอบระบบสารสนเทศพื้นฐานของโรงเรียนของผู้บริหารและ ครู พบว่ารองผู้อำนวยการโรงเรียนให้ความสำคัญระบบสารสนเทศเกี่ยวกับผู้เรียน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย($\bar{X}$ = ๔.๑๑) รองลงมาทั้ง ๔ ตำแหน่ง อยู่ในระดับมาก ได้แก่ครูรับผิดชอบข้อมูลสารสนเทศ มีค่าเฉลี่ย($\bar{X}$ = ๔.๐๒๗) ผู้อำนวยการโรงเรียน มีค่าเฉลี่ย($\bar{X}$ = ๓.๙๒๕)และอื่นๆ มีค่าเฉลี่ย($\bar{X}$ = ๓.๘๘๘)

ตารางที่ ๔.๑๕ แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลกลุ่มความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสอนของโรงเรียน จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่รับผิดชอบ ด้านสารสนเทศเกี่ยวกับผู้เรียน

การบริหารระบบ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	Mum of Squares	F	Sig
ระบบสารสนเทศเกี่ยวกับผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม	๐.๔๗๓ ๘๓.๗๒๓	๔ ๒๐๕	๐.๑๑๘ ๐.๔๐๘	๐.๒๙๐	๐.๘๘๔
รวม		๘๔.๑๙๗	๒๐๙			

จากตารางที่ ๔.๑๕ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลกลุ่มความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสอนของโรงเรียน จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่รับผิดชอบ ด้านระบบสารสนเทศเกี่ยวกับผู้เรียนพบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๑๖ แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลกลุ่มความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสอนของโรงเรียน จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่รับผิดชอบ ด้านระบบสารสนเทศการบริหารงานวิชาการโรงเรียน

๒ . ระบบสารสนเทศการบริหารงานวิชาการโรงเรียน	N	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
๑ ผู้อำนวยการโรงเรียน	๘	๔.๒๓๖	๐.๖๓๒	มาก
๒ รองผู้อำนวยการโรงเรียน	๘	๔.๑๘๐	๐.๘๐๗	มาก
๓ ครูสอนในโรงเรียน	๑๘๓	๓.๘๘๔	๐.๖๖๐	มาก
๔ ครูรับผิดชอบข้อมูลสารสนเทศ	๔	๓.๗๕๐	๐.๖๕๐	มาก
๕ อื่นๆ	๗	๔.๑๔๒	๐.๓๓๑	มาก
รวม	๒๑๐	๓.๙๑๔	๐.๖๕๖	มาก

จากตารางที่ ๔.๑๖ พบว่า ผลการเปรียบเทียบข้อมูลความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสอนของโรงเรียน ให้ความสำคัญระบบสารสนเทศการบริหารงานวิชาการโรงเรียน โดยภาพรวมทั้ง ๕ ตำแหน่ง อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = ๓.๙๑๔)เมื่อพิจารณาและแยกตามตำแหน่งหน้าที่รับผิดชอบระบบสารสนเทศพื้นฐานของโรงเรียนของผู้บริหารและครู พบว่า ผู้อำนวยการโรงเรียนให้ความสำคัญระบบสารสนเทศการบริหารงานวิชาการโรงเรียน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย($\bar{X}$ = ๔.๑๘) รองลงมาทั้ง ๔ ตำแหน่ง อยู่ในระดับมาก ได้แก่ รองผู้อำนวยการโรงเรียนมีค่าเฉลี่ย($\bar{X}$ = ๔.๑๘๐)อื่นๆ มีค่าเฉลี่ย($\bar{X}$ = ๔.๑๔๒)ครูสอนในโรงเรียน มีค่าเฉลี่ย($\bar{X}$ = ๓.๘๘๔) และครูรับผิดชอบข้อมูลสารสนเทศ มีค่าเฉลี่ย($\bar{X}$ = ๓.๗๕๐)

ตารางที่ ๔.๑๗ แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลกลุ่มความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสอนของโรงเรียน จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่รับผิดชอบ ด้านการบริหารงานวิชาการโรงเรียน

การบริหารระบบ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	Mum of Squares	F	Sig
ระบบสารสนเทศ การบริหารงาน วิชาการโรงเรียน	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม	๒.๐๓๗ ๘๘.๐๕๗	๔ ๒๐๕	๐.๕๐๙ ๐.๔๓๐	๑.๑๘๕	๐.๓๑๘
รวม		๙๐.๐๙๓	๒๐๙			

จากตารางที่ ๔.๑๗ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลกลุ่มความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสอนของโรงเรียน จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่รับผิดชอบ ด้านระบบสารสนเทศการบริหารงานวิชาการโรงเรียน พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๑๘ แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลกลุ่มความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสอนของโรงเรียน จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่รับผิดชอบ ด้านระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียน

๒ . ระบบสารสนเทศการบริหารงาน วิชาการโรงเรียน	N	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น
๑ ผู้อำนวยการโรงเรียน	๘	๔.๐๐๐	๐.๖๒๐	มาก
๒ รองผู้อำนวยการโรงเรียน	๘	๔.๐๕๕	๐.๗๗๔	มาก
๓ ครูสอนในโรงเรียน	๑๘๓	๓.๘๓๑	๐.๖๖๓	มาก
๔ ครูรับผิดชอบข้อมูลสารสนเทศ	๔	๓.๗๒๒	๐.๙๙๕	มาก
๕ อื่นๆ	๗	๓.๙๖๘	๐.๓๗๒	มาก
รวม	๒๑๐	๓.๘๔๘	๐.๖๖๑	มาก

จากตารางที่ ๔.๑๘ พบว่า ผลการเปรียบเทียบข้อมูลความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสอนของโรงเรียน ให้ความสำคัญระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียน โดยภาพรวมทั้ง ๕ ตำแหน่ง อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$ = ๓.๘๔๘) เมื่อพิจารณาและแยกตามตำแหน่งหน้าที่รับผิดชอบระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารและ ครู พบว่า รองผู้อำนวยการโรงเรียน ให้ความสำคัญระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$ =

๔.๐๕๕) รองลงมาอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน มีค่าเฉลี่ย($\bar{x}$ = ๔.๐๐๐)อื่นๆ มีค่าเฉลี่ย($\bar{x}$ = ๓.๙๖๘)ครูสอนในโรงเรียน มีค่าเฉลี่ย($\bar{x}$ = ๓.๘๓๑) และครูรับผิดชอบข้อมูลสารสนเทศ มีค่าเฉลี่ย($\bar{x}$ = ๓.๗๒๒)

ตารางที่ ๔.๑๙ แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลกลุ่มความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสอนของโรงเรียน จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่รับผิดชอบ ด้านระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียน

การบริหารระบบ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	Mum of Squares	F	Sig
ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียน	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม	๐.๗๔๕ ๙๐.๗๖๗	๔ ๒๐๕	๐.๑๘๖ ๐.๔๔๓	๐.๔๑๒	๐.๗๙๓
รวม		๙๑.๕๑๒	๒๐๙			

จากตารางที่ ๔.๑๙ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลกลุ่มความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสอนของโรงเรียน จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่รับผิดชอบ ด้านระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียน พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๒๐ แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลกลุ่มความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสอนของโรงเรียน จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่รับผิดชอบ ด้านระบบสารสนเทศเพื่อรายงานผลงานโรงเรียน

๕ . ระบบสารสนเทศเพื่อรายงานผลงานโรงเรียน	N	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น
๑ ผู้อำนวยการโรงเรียน	๘	๓.๘๗๕	๐.๕๙๔	มาก
๒ รองผู้อำนวยการโรงเรียน	๘	๓.๖๐๐	๐.๕๖๕	มาก
๓ ครูสอนในโรงเรียน	๑๘๓	๓.๘๑๙	๐.๗๒๙	มาก
๔ ครูรับผิดชอบข้อมูลสารสนเทศ	๔	๓.๑๕๐	๐.๗๓๗	มาก
๕ อื่นๆ	๗	๓.๙๑๔	๐.๓๔๓	มาก
รวม	๒๑๐	๓.๘๐๓	๐.๗๑๒	มาก

จากตารางที่ ๔.๒๐ พบว่า ผลการเปรียบเทียบข้อมูลความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสอนของโรงเรียน ให้ความสำคัญระบบสารสนเทศเพื่อรายงานผลงานโรงเรียน โดยภาพรวมทั้ง ๕ ตำแหน่งอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$ = ๓.๘๐๓) เมื่อพิจารณาและแยกตามตำแหน่งหน้าที่รับผิดชอบ

ระบบสารสนเทศเพื่อรายงานผลงานโรงเรียนของผู้บริหารและ ครู พบว่า ผู้บริหารและครูสอนของโรงเรียนให้ความสำคัญในตำแหน่งอื่นๆ มีค่าเฉลี่ย($\bar{X} = 3.914$)รองลงมาทั้ง ๔ ตำแหน่ง อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน มีค่าเฉลี่ย($\bar{X} = 3.875$)ครูสอนในโรงเรียน มีค่าเฉลี่ย($\bar{X} = 3.819$)รองผู้อำนวยการโรงเรียน มีค่าเฉลี่ย($\bar{X} = 3.600$) และครูรับผิดชอบข้อมูลสารสนเทศ มีค่าเฉลี่ย($\bar{X} = 3.150$)

ตารางที่ ๔.๒๑ แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลกลุ่มความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสอนของโรงเรียน จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่รับผิดชอบ ด้านระบบสารสนเทศเพื่อรายงานผลงานโรงเรียน

การบริหารระบบ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	Mum of Squares	F	Sig
ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียน	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม	๐.๗๔๕ ๙๐.๗๖๗	๔ ๒๐๕	๐.๑๘๖ ๐.๔๔๓	๐.๔๑๒	๐.๗๙๓
รวม		๙๑.๕๑๒	๒๐๙			

จากตารางที่ ๔.๒๑ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลกลุ่มความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสอนของโรงเรียน จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่รับผิดชอบ ด้านระบบสารสนเทศเพื่อรายงานผลงานโรงเรียน พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๒๒ แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลกลุ่มความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสอนของโรงเรียน โดยภาพรวมทั้ง ๕ ด้าน ตามตำแหน่งหน้าที่รับผิดชอบ

๕ . ภาพรวมการบริหารสารสนเทศโรงเรียน ในเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต ๑	N	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความ คิดเห็น
๑ ผู้อำนวยการโรงเรียน	๘	๓.๙๗๖	๐.๕๙๙	มาก
๒ รองผู้อำนวยการโรงเรียน	๘	๔.๐๐๑	๐.๖๙๕	มาก
๓ ครูสอนในโรงเรียน	๑๘๓	๓.๘๔๔	๐.๖๐๙	มาก
๔ ครูรับผิดชอบข้อมูลสารสนเทศ	๔	๓.๖๗๕	๐.๖๗๓	มาก
๕ อื่นๆ	๗	๓.๙๕๑	๐.๒๘๓	มาก
รวม	๒๑๐	๓.๘๕๕	๐.๖๐๒	มาก

จากตารางที่ ๔.๒๒ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลกลุ่มความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสอนของโรงเรียน ตามตำแหน่งหน้าที่รับผิดชอบ กระบวนการบริหารระบบสารสนเทศโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๑ ทั้ง ๕ ตำแหน่ง ในภาพรวมทั้ง ๕ ด้าน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.855$) เมื่อพิจารณาและแยกตามตำแหน่งหน้าที่รับผิดชอบกระบวนการบริหารระบบสารสนเทศโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๑ พบว่า รองผู้อำนวยการโรงเรียนให้ความสำคัญกระบวนการบริหารระบบสารสนเทศโรงเรียน ระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.000$) รองลงมาทั้ง ๔ ตำแหน่ง อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.876$) และอื่นๆ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.851$) ครูสอนในโรงเรียน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.844$) และครูรับผิดชอบข้อมูลสารสนเทศ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.675$)

ตารางที่ ๔.๒๓ แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลกลุ่มความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสอนของโรงเรียน จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่รับผิดชอบ โดยภาพรวมทั้ง ๕ ด้าน

กระบวนการบริหารระบบ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	Mum of Squares	F	Sig
ภาพรวม	ระหว่าง	๐.๕๐๖	๔	๐.๑๒๖	๐.๓๔	๐.๘๔
กระบวนการบริหารระบบสารสนเทศโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๑	กลุ่มภายในกลุ่ม	๗๕.๔๕๔	๒๐๕	๐.๓๖๘	๔	๘
รวม		๗๕.๙๖๐	๒๐๙			

จากตารางที่ ๔.๒๓ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลกลุ่มความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสอนของโรงเรียน จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่รับผิดชอบ กระบวนการบริหารระบบสารสนเทศโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต ๑ โดยภาพรวมทั้ง ๕ ด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕

๔.๔ เสนอแนะแนวทางการส่งเสริมบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในการส่งเสริมระบบสารสนเทศ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาโยธิน เขต ๒๘

๑. ด้านระบบสารสนเทศพื้นฐานโรงเรียน แนวทางการส่งเสริม ได้แก่ ผู้บริหารควรส่งเสริมให้มีห้องสำนักงานเทคโนโลยีสารสนเทศโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการและบริหารข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียน ส่งเสริมให้มีห้องเก็บอุปกรณ์เครื่องมือสื่อการเรียนการสอนของโรงเรียน และจัดสรรงบประมาณจัดซื้ออุปกรณ์ในการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียน

๒. ด้านระบบสารสนเทศเกี่ยวกับผู้เรียน แนวทางการส่งเสริม ได้แก่ ผู้บริหารส่งเสริมให้จัดทำทะเบียนบันทึกข้อมูลความเสียหายของทรัพย์สินส่วนรวมจากการกระทำของผู้เรียน โต๊ะ เก้าอี้ ห้องน้ำ ห้องส้วมอุปกรณ์อื่นๆจัดทำทะเบียนบันทึกข้อมูลในการบำเพ็ญประโยชน์และรักษาทรัพย์สินส่วนรวมของผู้เรียน เช่น การซ่อมโต๊ะเก้าอี้ อุปกรณ์อื่นๆ และ จัดทำทะเบียนบันทึกข้อมูลในการใช้ห้องสมุดของผู้เรียนแต่ละสัปดาห์ของนักเรียนที่เข้าไปใช้บริการห้องสมุดอย่างมีความชัดเจน เช่น แยกนักเรียนชาย นักเรียนหญิง ชั้นประถมศึกษาและชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย เป็นต้น

๓. ด้านระบบสารสนเทศการบริหารงานวิชาการโรงเรียน แนวทางการส่งเสริม ได้แก่ ส่งเสริมให้มีขั้นตอนในการบริหารงานวิชาการที่ชัดเจน เช่น การกำหนดเป้าหมาย และกระบวนการตรวจสอบที่แน่นอนมีเทคนิควิธีการวัด ประเมินผล และเทียบโอน ที่ชัดเจน เช่น การวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการเรียนของผู้เรียน เป็นต้น และมีการวิจัยเพื่อการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา เช่น การวิจัยในชั้นเรียนเพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นต้น

๔. ด้านระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนแนวทางการส่งเสริม ได้แก่ ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งผลกระทบการจัดการศึกษาที่ชัดเจนมีนโยบาย วัตถุประสงค์ของแผนชัดเจน และมีการจัดระบบตามกระบวนการ เช่น การวางแผน ข้อมูลการดำเนินงานที่มีข้อมูล เป็นต้น

๕. ด้านระบบสารสนเทศเพื่อรายงานผลงานโรงเรียน แนวทางการส่งเสริม ได้แก่ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูกำหนดรูปแบบการนำเสนอข้อมูลระบบสารสนเทศชัดเจน เช่น การทำแผ่นพับ การประชาสัมพันธ์ บทความ กราฟิก ตารางและแผนภูมิ เป็นต้น และมีบุคลากรรับผิดชอบในการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศ เช่น ระบุว่ารองผู้อำนวยการโรงเรียน

๔.๕ องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในการส่งเสริมระบบสารสนเทศ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาสโตร์ เขต ๒๘ ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากแสดงให้เห็นถึง ผู้บริหารและครูมีการส่งเสริมด้านระบบสารสนเทศพื้นฐาน โรงเรียน ให้ความสำคัญกับระบบการจัดเก็บเอกสารเข้า - ออกของโรงเรียน มีการแยกตามประเภทของหนังสือเข้า - หนังสือออกชัดเจน และการจัดระบบแฟ้มข้อมูลเอกสารอย่างเป็นระบบ มีการแยกแฟ้มข้อมูล เช่น จำนวนครู จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา วิชาเอก ระดับตำแหน่ง และมีห้องเก็บอุปกรณ์สื่อการเรียนการสอนของโรงเรียน ให้ความสำคัญกับการวัดและประเมินผลคุณภาพการศึกษา เช่น ทะเบียนวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน มีแฟ้มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของผู้เรียนในแต่ละช่วงชั้น เช่น ป.๑ - ป.๖ ม.๑ - ม.๓ และม.๔ - ม.๖ และจัดทำทะเบียนบันทึกข้อมูลในการบำเพ็ญประโยชน์และรักษาทรัพย์สินสมบัติส่วนรวมของผู้เรียน เช่น การซ่อมโต๊ะเก้าอี้ อุปกรณ์อื่นๆ ให้ความสำคัญระบบการประกันคุณภาพภายในและภายนอก มีการส่งเสริมและสนับสนุนแก่บุคลากรทางวิชาการที่ชัดเจน เช่น การพัฒนาหลักสูตร การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และมีการวิจัยเพื่อการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา ให้ความสำคัญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยมาใช้ในการบริหารจัดการเช่น คอมพิวเตอร์ และเครื่องสื่อสารอื่นๆ เป็นต้น มีแผนพัฒนาการบริหารโรงเรียนที่ชัดเจน เช่น แผนระยะยาว และแผนระยะสั้น และมีการจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อการจัดการศึกษาที่ชัดเจนส่งเสริมให้มีความสำคัญด้านวัสดุ อุปกรณ์ สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย เช่น บันทึกเป็นแผ่น cd บทความ กราฟิก ตารางและแผนภูมิ บุคลากรรับผิดชอบในการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศ เช่น ระดับครูประจำวิชา และมีบุคลากรรับผิดชอบในการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศ เช่น ระดับรองผู้อำนวยการโรงเรียน

บทที่ ๕

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาแนวทางการพัฒนาบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาและครูในการส่งเสริมระบบสารสนเทศ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต ๒๘ เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methodology Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพสถานศึกษาในการส่งเสริมระบบสารสนเทศโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต ๒๘ เพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในการส่งเสริมระบบสารสนเทศโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต ๒๘ และเพื่อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในการส่งเสริมระบบสารสนเทศโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต ๒๘ โดยมีการสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

๕.๑.๑ ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครูส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน ๑๖๙ คน เพศชาย จำนวน ๔๑ คน ส่วนใหญ่มีอายุ ๓๑ – ๔๐ ปี จำนวน ๑๐๕ คน มีอายุ ๒๑ – ๓๐ ปี จำนวน ๔๒ คน และมีอายุ ๑๖ – ๒๐ ปี จำนวน ๖๓ คน ผู้บริหารและครูส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน ๑๗๐ คน ปริญญาโท จำนวน ๒๘ คน ปริญญาเอก จำนวน ๔ คน และกำลังศึกษาต่อ จำนวน ๔ คน ส่วนใหญ่เป็นครูสอนประจำ จำนวน ๑๘๓ คน ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน ๘ รองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน ๘ คน และอื่น ๆ จำนวน ๗ คน ผู้บริหารและครูส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการสอนระหว่าง ๒๑ ปีขึ้นไป จำนวน ๘๕ คน รองลงมา ๕ – ๑๐ ปี จำนวน ๕๗ คน และมีประสบการณ์อยู่ในระหว่าง ๑๑ – ๒๐ ปี จำนวน ๒๓ คน มีประสบการณ์ใช้ระบบสารสนเทศระหว่าง ๑ – ๕ ปี จำนวน ๙๓ คน รองลงมา ๑๐ ปี จำนวน ๕๗ คน และน้อยกว่า ๑ ปี จำนวน ๙ คน

๕.๑.๒ สภาพสถานศึกษาในการส่งเสริมระบบสารสนเทศโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๒๘ ของผู้บริหารและครูผู้สอน สรุปรวมทุกด้าน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย (๓.๘๖) เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า ผู้บริหารและครูให้ความสำคัญด้านระบบสารสนเทศการบริหารงานวิชาการโรงเรียน และรองลงมาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร

โรงเรียน ระบบสารสนเทศพื้นฐานโรงเรียน ระบบสนเทศเพื่อรายงานผลงานโรงเรียน ระบบสารสนเทศเกี่ยวกับผู้เรียน ตามลำดับ สามารถสรุปในแต่ละด้าน ดังนี้

๑. ด้านระบบสารสนเทศพื้นฐานโรงเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (๓.๘๒) พบว่า ผู้บริหารและครูให้ความสำคัญกับระบบการจัดเก็บเอกสารเข้า – ออกของโรงเรียน มีการแยกตามประเภทของหนังสือเข้า – หนังสือออกชัดเจน และการจัดระบบแฟ้มข้อมูลเอกสารอย่างเป็นระบบ มีการแยกแฟ้มข้อมูล เช่น จำนวนครู จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา วิชาเอก ระดับตำแหน่ง และมีห้องเก็บอุปกรณ์สื่อการเรียนการสอนของโรงเรียน

๒. ด้านระบบสารสนเทศเกี่ยวกับผู้เรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (๓.๙๐) พบว่า ผู้บริหารและครูให้ความสำคัญกับการวัดและประเมินผลคุณภาพการศึกษา เช่น ทะเบียนวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน มีแฟ้มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของผู้เรียนในแต่ละช่วงชั้น เช่น ป.๑ – ป.๖ ม.๑ – ม.๓ และม.๔ – ม.๖ และจัดทำทะเบียนบันทึกข้อมูลในการบำเพ็ญประโยชน์และรักษาทริพย์สมบัติส่วนรวมของผู้เรียน เช่น การซ่อมโต๊ะเก้าอี้ อุปกรณ์อื่นๆ

๓. ด้านระบบสารสนเทศการบริหารงานวิชาการโรงเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (๓.๙๑) พบว่า ผู้บริหารและครูให้ความสำคัญระบบการประกันคุณภาพภายในและภายนอก มีการส่งเสริมและสนับสนุนแก่บุคลากรทางวิชาการที่ชัดเจน เช่น การพัฒนาหลักสูตร การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และมีการวิจัยเพื่อการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา

๔. ด้านระบบสารสนเทศการบริหารโรงเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (๓.๘๕) พบว่า ผู้บริหารและครูให้ความสำคัญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยสมัยมาใช้ในการบริหารจัดการเช่น คอมพิวเตอร์ และเครื่องสื่อสารอื่นๆ เป็นต้น มีแผนพัฒนาการบริหารโรงเรียนที่ชัดเจน เช่น แผนระยะยาว และแผนระยะสั้น และมีการจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อการจัดการศึกษาที่ชัดเจน

๕. ด้านระบบสารสนเทศเพื่อรายงานผลงานโรงเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (๓.๘๐) พบว่า ผู้บริหารและครูให้ความสำคัญด้านวัสดุ อุปกรณ์ สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย เช่น บันทึกเป็นแผ่น CD บทความ กราฟิก ตารางและแผนภูมิ บุคลากรรับผิดชอบในการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศ เช่น ระดับครูประจำวิชา และมีบุคลากรรับผิดชอบในการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศ เช่น ระดับรองผู้อำนวยการโรงเรียน

๔.๑.๓ เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในการส่งเสริมระบบสารสนเทศโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาโยธิน เขต ๒๔

ผลการเปรียบเทียบข้อมูลกลุ่มความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสอนของโรงเรียน จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่รับผิดชอบ ประสบการณ์ในการสอน และประสบการณ์

ใช้ระบบสารสนเทศด้านสารสนเทศ พบว่าผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕

๕.๑.๔ ข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในการส่งเสริมระบบสารสนเทศ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาโยธิน เขต ๒๘

๑. ด้านระบบสารสนเทศพื้นฐานโรงเรียน แนวทางการส่งเสริม ได้แก่ ผู้บริหารควรส่งเสริมให้มีห้องสำนักงานเทคโนโลยีสารสนเทศโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการและบริหารข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียน ส่งเสริมให้มีห้องเก็บอุปกรณ์เครื่องมือสื่อการเรียนการสอนของโรงเรียน และจัดสรรงบประมาณจัดซื้ออุปกรณ์ในการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียน

๒. ด้านระบบสารสนเทศเกี่ยวกับผู้เรียน แนวทางการส่งเสริม ได้แก่ ผู้บริหารส่งเสริมให้จัดทำทะเบียนบันทึกข้อมูลความเสียหายของทรัพย์สินส่วนรวมจากการกระทำของผู้เรียน โต๊ะ เก้าอี้ ห้องน้ำ ห้องส้วมอุปกรณ์อื่นๆ จัดทำทะเบียนบันทึกข้อมูลในการบำเพ็ญประโยชน์และรักษาทรัพย์สินสมบัติส่วนรวมของผู้เรียน เช่น การซ่อมโต๊ะเก้าอี้ อุปกรณ์อื่นๆ และ จัดทำทะเบียนบันทึกข้อมูลในการใช้ห้องสมุดของผู้เรียนแต่ละสัปดาห์ของนักเรียนที่เข้าไปใช้บริการห้องสมุดอย่างมีความชัดเจน เช่น แยกนักเรียนชาย นักเรียนหญิง ชั้นประถมศึกษาและชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย เป็นต้น

๓. ด้านระบบสารสนเทศการบริหารงานวิชาการโรงเรียน แนวทางการส่งเสริม ได้แก่ ส่งเสริมให้มีขั้นตอนในการบริการงานวิชาการที่ชัดเจน เช่น การกำหนดเป้าหมาย และกระบวนการตรวจสอบที่แน่นอน มีเทคนิควิธีการวัด ประเมินผล และเทียบโอน ที่ชัดเจน เช่น การวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการเรียนของผู้เรียน เป็นต้น และมีการวิจัยเพื่อการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา เช่น การวิจัยในชั้นเรียนเพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นต้น

๔. ด้านระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียน แนวทางการส่งเสริม ได้แก่ ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งผลกระทบการจัดการศึกษาที่ชัดเจน มีนโยบาย วัตถุประสงค์ของแผนชัดเจน และมีการจัดระบบตามกระบวนการ เช่น การวางแผน ข้อมูลการดำเนินงานที่มีข้อมูล เป็นต้น

๕. ด้านระบบสารสนเทศเพื่อรายงานผลงานโรงเรียน แนวทางการส่งเสริม ได้แก่ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูกำหนดรูปแบบการนำเสนอข้อมูลระบบสารสนเทศชัดเจน เช่น การทำแผ่นพับ การประชาสัมพันธ์ บทความ กราฟิก ตารางและแผนภูมิ เป็นต้น และมีบุคลากรรับผิดชอบในการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศ เช่น ระบุรองผู้อำนวยการโรงเรียน

๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย

๕.๒.๑ สภาพสถานศึกษาในการส่งเสริมระบบสารสนเทศโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาโยธิน เขต ๒๘ ของผู้บริหารและครูผู้สอน สรุปรวมทุกด้าน อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า ผู้บริหารและครูให้ความสำคัญด้านระบบสารสนเทศการบริหารงานวิชาการโรงเรียน และรองลงมาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียน ระบบสารสนเทศพื้นฐานโรงเรียน ระบบสารสนเทศเพื่อรายงานผลงานโรงเรียน ระบบสารสนเทศเกี่ยวกับผู้เรียน ได้แก่

๑. ด้านระบบสารสนเทศพื้นฐานโรงเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก พบว่าผู้บริหารและครูให้ความสำคัญกับระบบการจัดเก็บเอกสารเข้า – ออกของโรงเรียน มีการแยกตามประเภทของหนังสือเข้า – หนังสือออกชัดเจน และการจัดระบบแฟ้มข้อมูลเอกสารอย่างเป็นระบบ มีการแยกแฟ้มข้อมูล เช่น จำนวนครู จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา วิชาเอก ระดับตำแหน่ง และมีห้องเก็บอุปกรณ์สื่อการเรียนการสอนของโรงเรียน

๒. ด้านระบบสารสนเทศเกี่ยวกับผู้เรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก พบว่าผู้บริหารและครูให้ความสำคัญกับการวัดและประเมินผลคุณภาพการศึกษา เช่น ทะเบียนวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน มีแฟ้มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของผู้เรียนในแต่ละช่วงชั้น เช่น ป.๑ – ป.๖ ม.๑ – ม.๓ และม.๔ – ม.๖ และจัดทำทะเบียนบันทึกข้อมูลในการบำเพ็ญประโยชน์และรักษาทรัพย์สินสมบัติส่วนรวมของผู้เรียน เช่น การซ่อมโต๊ะเก้าอี้ อุปกรณ์อื่นๆ

๓. ด้านระบบสารสนเทศการบริหารงานวิชาการโรงเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า ผู้บริหารและครูให้ความสำคัญระบบการประกันคุณภาพภายในและภายนอก มีการส่งเสริมและสนับสนุนแก่บุคลากรทางวิชาการที่ชัดเจน เช่น การพัฒนาหลักสูตร การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และมีการวิจัยเพื่อการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา

๔. ด้านระบบสารสนเทศการบริหารโรงเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก พบว่าผู้บริหารและครูให้ความสำคัญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยมาใช้ในการบริหารจัดการเช่น คอมพิวเตอร์ และเครื่องสื่อสารอื่นๆ เป็นต้น มีแผนพัฒนาการบริหารโรงเรียนที่ชัดเจน เช่น แผนระยะยาว และแผนระยะสั้น และมีการจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อการจัดการศึกษาที่ชัดเจน

๕. ด้านระบบสารสนเทศเพื่อรายงานผลงานโรงเรียน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า ผู้บริหารและครูให้ความสำคัญด้านวัสดุ อุปกรณ์ สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย เช่น บันทึกเป็นแผ่น CD บทความ กราฟิก ตารางและแผนภูมิ บุคลากรรับผิดชอบในการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศ เช่น ระดับครูประจำวิชา และมีบุคลากรรับผิดชอบในการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศ เช่น ระดับรองผู้อำนวยการโรงเรียน

สอดคล้องกับงานวิจัยของ **สุพรรณิการ์ พงศ์ผาสกุล**^{๘๙} ได้ทำการวิจัยเรื่อง “กระบวนการจัดทำระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี” ผลการศึกษาพบว่า ๑) สถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี เพื่อการบริหารของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านการนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้อยู่ในระดับปานกลาง ๒) ผลการเปรียบเทียบกระบวนการจัดทำระบบสารสนเทศเพื่อจัดทำระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดนนทบุรี โดยจำแนกตำแหน่งผู้บริหารมีการจัดทำระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในด้านการเก็บรวบรวมข้อมูลแตกต่างกันกับครูผู้สอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ส่วนด้านที่เหลือไม่แตกต่างกัน ๓) ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีกระบวนการจัดทำระบบสารสนเทศเพื่อบริหารสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ และครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีกระบวนการจัดทำระบบสารสนเทศเพื่อบริหารโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน (๔) ปัญหาจัดทำระบบสารสนเทศในสถานศึกษาส่วนใหญ่ คือ การจัดเก็บรวบรวมข้อมูลไม่ชัดเจนและไม่เป็นปัจจุบัน บุคลากรเฉพาะด้านตำแหน่งไม่เพียงพอ ขาดบุคลากรที่มีความสามารถในการจัดทำข้อมูลบุคลากรมีภาระงานหลายด้านทำให้ดำเนินการไม่ทันตามเวลา

อนงค์ หอมทวนลม^{๙๐} ได้ทำการวิจัย เรื่อง “การบริหารระบบข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน” ผลการศึกษาพบว่า (๑) การบริการระบบสารสนเทศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยภาพรวมและทุกขั้นตอนอยู่ในระดับปานกลางเรียงลำดับเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ขั้นตอนการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ ขั้นการประมวลสารสนเทศ ขั้นตรวจสอบข้อมูล ขั้นการนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศ ขั้นการรวบรวมข้อมูล (๒) ปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาบริหารระบบข้อมูลสารสนเทศ ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่าขั้นการรวบรวมข้อมูล ขาดความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลไม่มีการสำรวจความต้องการการใช้ข้อมูลสารสนเทศควรพัฒนาเรื่องการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศประชุมบุคลากรเพื่อวางแผนการจัดการระบบสารสนเทศให้ตรงกับความต้องการใช้ข้อมูล ขั้นการตรวจสอบข้อมูลพบว่า ไม่มีตรวจสอบความถูกต้องก่อนนำไปประมวลการขาดแคลนบุคลากรและบุคลากรข้อมูลมีภาระงานมากจึงควรแต่งตั้งบุคลากรเป็นคณะกรรมการร่วมกันตรวจสอบข้อมูล จัดสิ่งอำนวยความสะดวก จัดสวัสดิการให้แก่บุคลากร มอบหมายงานให้ปฏิบัติงานนอกเวลาทำการ ขึ้นประเมินผลข้อมูล พบว่า ไม่มีคอมพิวเตอร์ที่มีคุณภาพสูงและไม่มีคอมพิวเตอร์ในการจัดทำข้อมูล

^{๘๙} สุพรรณิการ์ พงศ์ผาสกุล, “กระบวนการจัดทำระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี”, **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย สาขาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร), ๒๕๕๐, หน้า ก.

^{๙๐} อนงค์ หอมทวนลม, “การบริหารระบบข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน”, **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร), ๒๕๕๐, หน้า ก.

สารสนเทศเฉพาะ ไม่มีบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญ ในการประมวลผลข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ ควรจัดสรรงบประมาณประสานงานกับหน่วยงานอื่นภาคเอกชนในการสนับสนุนงบประมาณจัดซื้อคอมพิวเตอร์พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความชำนาญสามารถปฏิบัติงานได้ ขั้นการนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศ พบว่า เป็นการนำเสนอในรูปแบบเดิม ๆ ไม่มีการพัฒนารูปแบบการนำเสนอที่น่าสนใจ ขาดสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยและสิ่งอำนวยความสะดวกในการนำเสนอ จึงควรมีเทคนิค ติดตาม ประเมินผล จัดทำโครงการระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อนำเสนอของงบประมาณสนับสนุน ขั้นการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศให้เป็นระบบและประชาสัมพันธ์ให้บุคคลทราบ เพื่อการจัดเก็บและสืบค้นง่าย

๕.๒.๒ เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในการส่งเสริมระบบสารสนเทศโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาสโธร เขต ๒๘

ผลการเปรียบเทียบข้อมูลกลุ่มความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสอนของโรงเรียน จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่รับผิดชอบ ประสบการณ์ในการสอน และประสบการณ์ใช้ระบบสารสนเทศด้านสารสนเทศ พบว่าผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕

สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมเจตน์ เรืองฉาย^{๙๑} ได้ทำการ เรื่อง “การพัฒนาแนวทางการจัดระบบสารสนเทศการบริหารวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก: กรณีศึกษาโรงเรียนวัดท่าใหม่ โรงเรียนวัดศรีภักดิ์และโรงเรียนลาดตระโฮง” ผลการศึกษาพบว่า (๑) โรงเรียนขนาดเล็กมีการดำเนินงานระบบสารสนเทศแต่พบว่า ขาดบุคลากรแหล่งข้อมูลการจัดกระจาย ลักษณะงานมีความซ้ำซ้อนกับงานอื่นซึ่งผู้ที่เกี่ยวข้องต้องการให้พัฒนาแนวทางการจัดระบบสารสนเทศงานวิชาการที่เหมาะสมต่อการบริหารจัดการงานวิชาการ (๒) แนวทางที่พัฒนาพื้นฐานขึ้นประกอบด้วย ๑) การดำเนินการตามขอบข่ายงานวิชาการ ๑๒ ด้าน ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัด การประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียนรู้การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยี การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การแนะแนวการศึกษา การพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพการ ในสถานศึกษาการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน การประสานร่วมมือในการพัฒนาการกับสถานศึกษาอื่น ๒) มีขั้นตอนการดำเนินงานในแต่ละด้าน ๕ ขั้นตอน ได้แก่ การรวบรวมข้อมูลการประมวลผลข้อมูล การนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศ และการ

^{๙๑} สมเจตน์ เรืองฉาย, “การพัฒนาแนวทางการจัดระบบสารสนเทศการบริหารวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก: กรณีศึกษาโรงเรียนวัดท่าใหม่ โรงเรียนวัดศรีภักดิ์และโรงเรียนลาดตระโฮง”, วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา), ๒๕๕๐, หน้า ก.

จัดเก็บสารสนเทศ ๓) ระบบเพิ่มข้อมูลสารสนเทศและตัวเลขอารบิกเป็นรหัสจำนวน ๘ หลัก ๔) ผลการพัฒนาระบบสารสนเทศงาน ทำให้คณะครูมีความเข้าใจในขั้นตอนการจัดระบบสารสนเทศ ดำเนินการสะดวกรวดเร็ว และสอดคล้องกับ **สุพรรณิการ์ พงศ์ผาสกุล**^{๓๒} ได้ทำการวิจัยเรื่อง “กระบวนการจัดทำระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี” ผลการศึกษาพบว่า ๑) สถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี เพื่อการบริหารของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านการนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ อยู่ในระดับปานกลาง ๒) ผลการเปรียบเทียบกระบวนการจัดทำระบบสารสนเทศเพื่อจัดทำระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจังหวัดนนทบุรี โดยจำแนกตำแหน่งผู้บริหารมี การจัดทำระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล แตกต่างกับกับครูผู้สอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ส่วนด้านที่เหลือไม่แตกต่างกัน ๓) ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีกระบวนการจัดทำระบบสารสนเทศเพื่อบริหารสังกัด เทศบาล จังหวัดนนทบุรีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ และครูผู้สอนที่มี ประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีกระบวนการจัดทำระบบสารสนเทศเพื่อบริหารโดยรวมและ รายด้านไม่แตกต่างกัน (๔) ปัญหาจัดทำระบบสารสนเทศในสถานศึกษาส่วนใหญ่ คือ การจัดเก็บ รวบรวมข้อมูลไม่ชัดเจนและไม่เป็นปัจจุบัน บุคลากรเฉพาะด้านตำแหน่งไม่เพียงพอ ขาดบุคลากรที่มี ความสามารถในการจัดทำข้อมูลบุคลากรมีภาระงานหลายด้านทำให้ดำเนินการไม่ทันตามเวลา

๕.๒.๓ แนวทางการส่งเสริมบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในการ ส่งเสริมระบบสารสนเทศ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาสโธร เขต ๒๘

๑. ด้านระบบสารสนเทศพื้นฐานโรงเรียน แนวทางการส่งเสริม ได้แก่ ผู้บริหารควร ส่งเสริมให้มีห้องสำนักงานเทคโนโลยีสารสนเทศโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการและบริหาร ข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียน ส่งเสริมให้มีห้องเก็บอุปกรณ์เครื่องมือสื่อการเรียนการสอนของโรงเรียน และจัดสรรงบประมาณจัดซื้ออุปกรณ์ในการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียน

๒. ด้านระบบสารสนเทศเกี่ยวกับผู้เรียน แนวทางการส่งเสริม ได้แก่ ผู้บริหาร ส่งเสริมให้จัดทำทะเบียนบันทึกข้อมูลความเสียหายของทรัพย์สินส่วนรวมจากการกระทำของผู้เรียน โต๊ะ เก้าอี้ ห้องน้ำ ห้องส้วมอุปกรณ์อื่นๆ จัดทำทะเบียนบันทึกข้อมูลในการบำเพ็ญประโยชน์และ รักษาทรัพย์สินสมบัติส่วนรวมของผู้เรียน เช่น การซ่อมโต๊ะเก้าอี้ อุปกรณ์อื่นๆ และ จัดทำทะเบียนบัน

^{๓๒} สุพรรณิการ์ พงศ์ผาสกุล, “กระบวนการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารของสถานศึกษาขั้น พื้นฐานสังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี”, *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบัณฑิต*, (บัณฑิตวิทยาลัย สาขาการบริหาร การศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร), ๒๕๕๐, หน้า ก.

ข้อมูลในการใช้ห้องสมุดของผู้เรียนแต่ละสัปดาห์ของนักเรียนที่เข้าไปใช้บริการห้องสมุดอย่างมีความชัดเจน เช่น แยกนักเรียนชาย นักเรียนหญิง ชั้นประถมศึกษาและชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย เป็นต้น

๓. ด้านระบบสารสนเทศการบริหารงานวิชาการโรงเรียน แนวทางการส่งเสริม ได้แก่ ส่งเสริมให้มีขั้นตอนในการบริการงานวิชาการที่ชัดเจน เช่น การกำหนดเป้าหมาย และกระบวนการตรวจสอบที่แน่นอน มีเทคนิควิธีการวัด ประเมินผล และเทียบโอน ที่ชัดเจน เช่น การวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการเรียนของผู้เรียน เป็นต้น และมีการวิจัยเพื่อการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา เช่น การวิจัยในชั้นเรียนเพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นต้น

๔. ด้านระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียน แนวทางการส่งเสริม ได้แก่ ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งผลกระทบการจัดการศึกษาที่ชัดเจน มีนโยบายวัตถุประสงค์ของแผนชัดเจน และมีการจัดระบบตามกระบวนการ เช่น การวางแผน ข้อมูลการดำเนินงานที่มีข้อมูล เป็นต้น

๕. ด้านระบบสารสนเทศเพื่อรายงานผลงานโรงเรียน แนวทางการส่งเสริม ได้แก่ ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูกำหนดรูปแบบการนำเสนอข้อมูลระบบสารสนเทศชัดเจน เช่น การทำแผนพับ การประชาสัมพันธ์ บทความ กราฟิก ตารางและแผนภูมิ เป็นต้น และมีบุคลากรรับผิดชอบในการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศ เช่น ระดับรองผู้อำนวยการโรงเรียน

สอดคล้องกับงานวิจัยของ เพลินพิศ หยาตผกา^{๙๓} ได้ทำการวิจัย เรื่อง การจัดระบบสารสนเทศในการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา ๖ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาจัดระบบสารสนเทศที่ใช้ในโรงเรียนมัธยมศึกษาและปัญหาจัดระบบสารสนเทศในการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา ๖ ส่วนใหญ่มีหน่วยงานและบุคลากรรับผิดชอบการจัดระบบสารสนเทศโดยเฉพาะการเก็บรวบรวมข้อมูลและสารสนเทศตรงตามความต้องการของโรงเรียนและเป็นปัจจุบัน มีการนำข้อมูลและสารสนเทศมาใช้ประโยชน์ในการวางแผนการรายงานผล การกำหนดนโยบาย การประชาสัมพันธ์ และการควบคุมปัญหาที่พบในการจัดระบบสารสนเทศของโรงเรียน ได้แก่ บุคลากรขาดความรู้ในการวิเคราะห์และประมวลผล ขาดงบประมาณ ขาดวัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินงาน ขาดสถานที่ปฏิบัติงาน ขาดเครื่องมือในการวิเคราะห์ การเก็บรวบรวมข้อมูลไม่สามารถเก็บได้ทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนแปลงขบวนการวิเคราะห์

^{๙๓} เพลินพิศ หยาตผกา, “การจัดระบบสารสนเทศของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต ๑”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย สาขาวิชา การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา), ๒๕๔๘, หน้า ก.

ข้อมูล และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Cassidy^{๙๔} ได้ทำการศึกษา เรื่อง ข้อมูลการตัดสินใจในการพัฒนาระบบการศึกษา วิเคราะห์ระบบการบริหารข้อมูลทางการศึกษา โดยการใช้คอมพิวเตอร์ที่จะส่งผลให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องทั้งหมดได้เป็นประโยชน์ถึงมือผู้บริหาร ผู้เกี่ยวข้องระดับทุกผลการศึกษา ผลการศึกษาพบว่า การพัฒนาระบบคอมพิวเตอร์เพื่อใช้ในการบริหารจัดการข้อมูลนั้นต้องกำหนดเกณฑ์เพื่อการประเมินและการออกแบบระบบ บริหารการจัดการข้อมูลการศึกษาจึงจะสามารถพัฒนาระบบการศึกษาได้ และ Gwaltney^{๙๕} ได้ทำการศึกษาเรื่อง รูปแบบของสารสนเทศเพื่อการบริหารสำหรับสถาบันอุดมศึกษา เพื่อใช้ในการบริหารและการวางแผนระยะยาว ซึ่งการวิจัยมีจุดมุ่งหมายเพื่อประยุกต์การจัดระบบสารสนเทศด้วยคอมพิวเตอร์เพื่อให้การดำเนินการควบคุมและการวางแผนดียิ่งขึ้น การรวบรวม การนำเสนอข้อมูลใช้เวลาน้อยลง และให้ผู้บริหารทุกระดับสามารถใช้งานสารสนเทศได้ทันเวลา ถูกต้องและสมบูรณ์ ผลการศึกษาพบว่า รูปแบบสารสนเทศในสถาบันอุดมศึกษาประกอบด้วย แฟ้มข้อมูล ๕ แฟ้ม คือ ข้อมูลบุคลากร ข้อมูลนิสิตนักศึกษา ข้อมูลศิษย์เก่า ข้อมูลงบประมาณและอาคารสถานที่ รูปแบบสารสนเทศนี้จะแตกต่างกันในแต่ละสถาบัน ตามองค์ประกอบและระบวย่อยของสถาบัน ฉะนั้นการจัดสารสนเทศต้องพิจารณาโครงสร้างของสถาบัน และความต้องการสารสนเทศเฉพาะของแต่ละสถาบันด้วย

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

๑. ด้านระบบสารสนเทศพื้นฐานโรงเรียน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมให้นโยบายแก่โรงเรียนแต่ละโรงเรียนให้มีห้องสำนักงานเทคโนโลยีสารสนเทศโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการและบริหารข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียน ส่งเสริมให้มีห้องเก็บอุปกรณ์เครื่องมือสื่อการเรียนการสอนของโรงเรียน และจัดสรรงบประมาณจัดซื้ออุปกรณ์ในการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียน

๒. ด้านระบบสารสนเทศเกี่ยวกับผู้เรียน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรสร้างนโยบายให้โรงเรียน จัดทำทะเบียนบันทึกข้อมูลความเสียหายของทรัพย์สินส่วนรวมจากการกระทำของผู้เรียน โต๊ะ เก้าอี้ ห้องน้ำ ห้องส้วมอุปกรณ์อื่นๆ จัดทำทะเบียนบันทึกข้อมูลในการบำเพ็ญประโยชน์และรักษาทรัพย์สินสมบัติส่วนรวมของผู้เรียน เช่น การซ่อมโต๊ะเก้าอี้ อุปกรณ์อื่นๆ และ จัดทำทะเบียนบันทึกข้อมูลในการใช้ห้องสมุดของผู้เรียนแต่ละสัปดาห์ของนักเรียนที่เข้าไปใช้บริการห้องสมุดอย่างมีความ

^{๙๔} Cassidy, Thomas Jame, Jr. Data for Decision in Developing Education System : Analysis of Computer Based Education Management Information System in the Arab Republic of Egypt, (Dissertation Abstracts International, 51 (9) : 2936; A March, 1991), P 34.

^{๙๕} Gwaltney, Robert Alan. A Model Management Information System for an Institution of Higher Education, (Dissertation Abstracts International. (5) : 1367 – A ; November, 1982.) p 43.

ชัดเจน เช่น แยกนักเรียนชาย นักเรียนหญิง ชั้นประถมศึกษาและชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย เป็นต้น

๓. ด้านระบบสารสนเทศการบริหารงานวิชาการโรงเรียน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมให้มีขั้นตอนในการบริการงานวิชาการที่ชัดเจน เช่น การกำหนดเป้าหมาย และกระบวนการตรวจสอบที่แน่นอน มีเทคนิควิธีการวัด ประเมินผล และเทียบโอน ที่ชัดเจน เช่น การวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการเรียนของผู้เรียน เป็นต้น และมีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา เช่น การวิจัยในชั้นเรียนเพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นต้น

๔. ด้านระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมโรงเรียนให้มีการจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งผลกระทบการจัดการศึกษาที่ชัดเจน มีนโยบาย วัตถุประสงค์ของแผนที่ชัดเจน และมีการจัดระบบตามกระบวนการ เช่น การวางแผน ข้อมูลการดำเนินงานที่มีข้อมูล เป็นต้น

๕. ด้านระบบสารสนเทศเพื่อรายงานผลงานโรงเรียน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมให้ผู้บริหารและครูกำหนดรูปแบบการนำเสนอข้อมูลระบบสารสนเทศชัดเจน เช่น การทำแผ่นพับ การประชาสัมพันธ์ บทความ กราฟิก ตารางและแผนภูมิ เป็นต้น และมีบุคลากรรับผิดชอบในการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศ เช่น ระดับรองผู้อำนวยการโรงเรียน

๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ผู้วิจัยขอเสนอแนะเพื่อวิจัยครั้งต่อไปในประเด็นดังต่อไปนี้

๑. ศึกษาวิจัยศึกษาแนวทางการส่งเสริมระบบสารสนเทศโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาสกลนคร เขต ๒๘

๒. ศึกษาวิจัยแนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาสกลนคร เขต ๒๘

บรรณานุกรม

หนังสือ

- กมลรัตน์ หล้าสูงวงศ์. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพมหานคร : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร , ๒๕๒๗.
- กลุ่มพัฒนาวิชาการ.เทคโนโลยีสารสนเทศ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช พระนคร, ๒๕๔๙.
- งามพิศ สัตย์สงวน.สังคมและวัฒนธรรมไทย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , ๒๕๓๘.
- ตุลา มหาพสุชานนท์.หลักการจัดการ. ท่าเรือแหลมฉบัง LAEM CHABANG PORT. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ตำรวจ, ๒๕๔๖.
- ทิตยา สุวรรณชฎ.พัฒนาการ : ความคาดหวังบทบาทของพัฒนากร คณะกรรมการหมู่บ้านและเจ้าหน้าที่ระดับตำบล : ส่วนท้องถิ่น สังคมวิทยา. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๒๗.
- พัทธา สายหู.กลไกของสังคม.พิมพ์ครั้งที่ . กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๘.
- ราชบัณฑิตยสถาน.พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช ๒๕๔๒. กรุงเทพมหานคร : นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์, ๒๕๔๖.
- วรรณภา แสงวัฒนะกุล. “การพัฒนาระบบสารสนเทศอินเทอร์เน็ต”. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต.บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๑.
- วรรัตน์ อภินันท์กุล ดร. แนวคิดและทฤษฎีความรู้ ทางการศึกษาของระบบโรงเรียน. พิมพ์ครั้งที่ ๑ กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๑.
- สำนักงานการปฏิรูปการศึกษา.รายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานของสำนักงานปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานปฏิรูปการศึกษา, ๒๕๔๓.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. กระบวนการปฏิรูปการเรียนรู้ . กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, ๒๕๔๓.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ .พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ สำนักนายกรัฐมนตรี พิมพ์ครั้งที่ ๑ กรุงเทพมหานคร: จำหน่ายโดย บริษัทสกายบุ๊กส์, ๒๕๔๖.
- สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. รายงานผลเพื่อการปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพมหานคร:ศิริการพิมพ์, ๒๕๔๔.
- สุชาดา กิระนันท์. เทคโนโลยีสถิติ: ข้อมูลในระบบสารสนเทศ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๑.

สุภางค์ จันทวานิช. **วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๐.

สุภาพร พิศาลบุตร. **ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารทรัพยากรมนุษย์**. พิมพ์ครั้งที่ ๕ กรุงเทพมหานคร: ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต, ๒๕๔๘.

สมชาย เทพแสง. **ผู้นำยุคใหม่: หัวใจของการปฏิรูป**. นนทบุรี: เกรทเอดดูเคชั่น. ๒๕๔๙, หน้า ๕๘ - ๕๙.

อำนวย เดชชัยศรี. **เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา**. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, ๒๕๔๗.

วิทยานิพนธ์/งานวิจัย

กรรณิกา ขวัญอารีย์. บทบาทผู้นำท้องถิ่นต่อการแก้ไขปัญหาแรงงานเด็กในชุมชนที่มีระดับการพัฒนาต่างกัน : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดสุรินทร์. **วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต**. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๓๕.

กรุงเทพมหานคร เขต ๑. **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย: สาขาวิชา การบริหารการศึกษา มหาราชภัฏสวนสุนันทา, ๒๕๔๘.

ทิพวัลย์นนทเทพ, การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี นครศรีธรรมราช เขต ๓, **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต**, (วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๑ มกราคม – มิถุนายน), ๒๕๕๙, หน้า ๔๗-๕๖.

นุจรี เกตุปราษฎ์. บทบาทของประธานคณะกรรมการพัฒนาสตรีจังหวัดทั่วประเทศ ในการพัฒนาสตรีระดับจังหวัด. **รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต** สาขาวิชาการบริหารทั่วไป. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา, ๒๕๔๔.

ประกอบมี โคตรกอง. “บทบาทของพระสงฆ์เกี่ยวกับเยาวชนในเขตเทศบาลนครขอนแก่น”. **วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต** สาขาไทยคดีศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, ๒๕๔๑.

พนัส ทองภูเบศร์. **การจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชุมพร เขต ๒**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี. ๒๕๔๘.

เพลินพิศ หยาดผกา. “การจัดระบบสารสนเทศของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

- ยอดชาย กองทอง และคณะ, “การจัดระบบสารสนเทศของโรงเรียนมัธยมประชาโนเวศน์สังกัดสำนักงานเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร”, **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต**, บัณฑิตวิทยาลัย: สาขาวิชา การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๕๗, หน้า ก.
- รุ่งนภา จินดามล และคณะ, “การศึกษาสภาพและปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคพื้นสมุทร”, **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต**, (วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม ; ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๓ : กันยายน - ธันวาคม), ๒๕๕๖, หน้า ๙๘ - ๑๐๗.
- เรณู บัวศรีจันทร์. ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี. **วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต**. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยบูรพา. ๒๕๕๕.
- วรรณภา แสงวัฒนะกุล. “การพัฒนาระบบสารสนเทศเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เกี่ยวกับนักวิชาการอุดมศึกษาของประเทศไทยในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้”. **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย: สาขาอุดมศึกษา ภาควิชาอุดมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๖๔๑.
- สมเจตน์ เรืองฉาย. “การพัฒนาแนวทางการจัดระบบสารสนเทศการบริหารวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก: กรณีศึกษาโรงเรียนวัดท่าใหม่ โรงเรียนวัดศรีแก้วและโรงเรียนลาดตระโฮง”. **วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, ๒๕๕๐.
- สุนันทา หาผลดี และคณะ, “แนวทางการจัดระบบสารสนเทศเพื่อบริหารของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓๑”, **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต**, (วารสารบัณฑิตศึกษา ปีที่ ๑๑ ฉบับที่ ๕๔ กรกฎาคม - กันยายน), ๒๕๕๗, หน้า ๒๐๑ - ๒๑๒.
- สุพรรณิการ์ พงศ์ผาสกุล. “กระบวนการจัดระบบสารสนเทศเพื่อบริหารของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเทศบาล จังหวัดนนทบุรี”. **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย: สาขาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, ๒๕๕๐.
- อนงค์ หอมทวนลม. “การบริหารระบบข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน”. **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, ๒๕๕๐.

สื่อออนไลน์

<http://www.vitheeabuddha.com>.ออนไลน์ วันที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๙.

<https://sites.google.com> ออนไลน์ วันที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๙.

ภาษาอังกฤษ

Gawltney, Robert Alan. A Model Management Information System for an Institution of Higher Education. Dissertation Abstracts International. 5 : 1367-A ; November, 1982.

Karadima, Oscar. Management Information System for Faculty Allocations in Institution of higher Education : A Case Study for the Universidad De Santiago De Chile. Dissertation Abstracts International. 45: 2412-A; february, 1985.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในการส่งเสริมระบบสารสนเทศ
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาโยธธร เขต ๒๘

คำชี้แจง

๑. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพสถานศึกษาในการส่งเสริมระบบสารสนเทศโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาโยธธร เขต ๒๘เท่านั้น

๒. สาระสำคัญของแบบสอบถามแบ่งออกเป็น ๓ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามเกี่ยวกับเพื่อศึกษาสภาพสถานศึกษาในการส่งเสริมระบบสารสนเทศโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาโยธธร เขต ๒๘

ตอนที่ ๓ แบบสอบถามปลายเปิดเพื่อให้โอกาสผู้ตอบแบบสอบถามเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในการส่งเสริมระบบสารสนเทศ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาโยธธร เขต ๒๘

๓. ในการตอบแบบสอบถามขอความกรุณาตอบคำถามตามความเป็นจริงทุกข้อทุกตอนในการแปลผลวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยจะแปลผลโดยภาพรวมทั่วไป อีกทั้งคำตอบของท่านจะถูกเก็บรักษาไว้เป็นความลับ ดังนั้น การตอบแบบสอบถามครั้งนี้จะไม่ผลเสียหายต่อท่านหรือโรงเรียนของท่านแต่ประการใด เพราะผู้วิจัยจะนำข้อมูลไปศึกษาในภาพรวมเท่านั้น

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดีและขอเจริญพรมาณโอกาสนี้

นางสาวกัลยากร ทองโสม

นิสิตปริญญาโทสาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () ที่ตรงกับข้อมูลจริงของท่าน

๑. เพศ	()	๑. ชาย
	()	๒. หญิง
๒. อายุ	()	๑. ๒๐ - ๓๐ ปี
	()	๒. ๓๑ - ๔๐ ปี
	()	๓. ๔๑ - ๕๐ ปี
๓. ระดับการศึกษา	()	๑. ต่ำกว่าอนุปริญญา
	()	๒. ปริญญาตรี
	()	๓. ปริญญาโท
	()	๔. ปริญญาเอก
	()	๕. อื่นๆ
๔. ตำแหน่งหน้าที่รับผิดชอบ	()	๑. ผู้อำนวยการโรงเรียน
	()	๒. รองผู้อำนวยการโรงเรียน
	()	๓. ครูสอนในโรงเรียน
	()	๔. ครูรับผิดชอบข้อมูลสารสนเทศ
	()	๕. อื่นๆ
๕. ประสบการณ์ในการสอน	()	๑. ต่ำกว่า ๑ ปี
	()	๒. ๕ - ๑๐ ปี
	()	๓. ๑๑ - ๒๐ ปี
	()	๔. ๒๑ ปี ขึ้นไป
๖. ประสบการณ์ใช้ระบบสารสนเทศ	()	๑. น้อยกว่า ๑ ปี
	()	๒. ๑ - ๕ ปี
	()	๓. ๖ - ๑๐ ปี
	()	๔. ๑๐ ปี ขึ้นไป

ตอนที่ ๒ ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพสถานศึกษาในการส่งเสริมระบบสารสนเทศโรงเรียน

มัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาโยธิน เขต ๒๘

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับการปฏิบัติ ตามความเป็นจริง

ข้อที่	สภาพสถานศึกษาในการส่งเสริมระบบสารสนเทศโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ยโสธร เขต ๒๘	ระดับความคิดเห็น					สำหรับผู้วิจัย
		๕	๔	๓	๒	๑	
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
๑. ระบบสารสนเทศพื้นฐานโรงเรียน							
๑	กำหนดโครงสร้างการบริหารระบบสารสนเทศโรงเรียนที่ชัดเจน เช่น ที่ตั้ง พื้นที่ อาคาร ห้องเรียน ห้องพิเศษ และอาคารประกอบ						
๒	กำหนดบุคลากรผู้รับผิดชอบจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศโรงเรียนด้านวัสดุ ครุภัณฑ์ เช่น วัสดุการเรียนการสอน วัสดุสำนักงาน						
๓	กำหนดรูปแบบระบบการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศให้มีความชัดเจนและสอดคล้องกับปัจจุบัน						
๔	มีระบบการจัดเก็บเอกสาร เข้า ออก ของโรงเรียน แยกแยะและจำแนกประเภทเช่น หนังสือเข้า ออก เป็นต้น						
๕	จัดระบบแฟ้มข้อมูลเอกสารอย่างเป็นระบบ มีการแยกแฟ้มข้อมูล เช่น จำนวนครู แยกตามเพศ วุฒิ วิชาเอก ระดับตำแหน่ง เป็นต้น						
๖	จัดแฟ้มเอกสาร ปฏิทินงานการบริหารอย่างเป็นระบบเช่น ปฏิทินการปฏิบัติงานประจำวัน รายรับ รายจ่าย เป็นต้น						
๗	มีห้องเก็บเอกสารต่างๆที่เป็นข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียนอย่างเป็นระบบเช่น ข้อมูลผู้บริหาร ข้อมูลครู ข้อมูลนักเรียน หนังสือเข้า หนังสือออก รายรับ รายจ่าย						
๘	มีห้องสำนักงานเทคโนโลยีสารสนเทศโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการและบริหารข้อมูล						

	พื้นฐานของโรงเรียน						
๙	มีห้องเก็บอุปกรณ์เครื่องมือสื่อการเรียนการสอนของโรงเรียน						
๑๐	จัดสรรงบประมาณจัดซื้ออุปกรณ์ในการบริหารระบบสารสนเทศของโรงเรียน						

ข้อ ที่	สภาพสถานศึกษาในการส่งเสริมระบบ สารสนเทศโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ยโสธร เขต ๒๘	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		๕	๔	๓	๒	๑	
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
๒. ระบบสารสนเทศเกี่ยวกับผู้เรียน							
๑	กำหนดโครงสร้างการบริหารระบบสารสนเทศ เกี่ยวกับผู้เรียนที่ชัดเจน เช่น บุคลากรที่ รับผิดชอบ เป็นต้น						
๒	มีข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียน เช่น จำนวนนักเรียน เพศ อายุ ภูมิสำเนา และการย้ายเข้า - การย้ายออก เป็นต้น						
๓	มีข้อมูลที่เป็นผลสัมฤทธิ์ด้านการเรียนของผู้เรียน เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความรู้ ความสามารถ เป็นต้น						
๔	มีข้อมูลทางคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน เช่น ความสามารถในการแสวงหาความรู้ มีความ ซื่อสัตย์ เป็นต้น						
๕	ข้อมูลผลการประเมินคุณภาพการศึกษาของ ผู้เรียน เช่น ทะเบียนวัดและประเมินผลการเรียน ของผู้เรียน เป็นต้น						
๖	มีแฟ้มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในแต่ละ ช่วงชั้น เช่น ป.๑ - ป.๖ ม.๑ - ม.๓และม.๔ - ม.๖						
๗	จัดทำทะเบียนบันทึกข้อมูลความเสียหายของ ทรัพย์สินส่วนรวมจากการกระทำของผู้เรียน โต๊ะ เก้าอี้ ห้องน้ำ ห้องส้วมอุปกรณ์อื่นๆ						

๘	จัดทำทะเบียนบันทึกข้อมูลในการบำเพ็ญประโยชน์และรักษาทรัพย์สินส่วนรวมของผู้เรียน เช่น การซ่อมโต๊ะเก้าอี้ อุปกรณ์อื่นๆ						
๙	จัดทำทะเบียนบันทึกข้อมูลในการใช้ห้องสมุดของผู้เรียนแต่ละสัปดาห์ของนักเรียนที่เข้าไปใช้บริการห้องสมุดอย่างมีความชัดเจน เช่น แยกนักเรียนชาย นักเรียนหญิง ชั้นประถมศึกษาและชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย เป็นต้น						

ข้อที่	สภาพสถานศึกษาในการส่งเสริมระบบสารสนเทศโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ยโสธร เขต ๒๘	ระดับความคิดเห็น					สำหรับผู้วิจัย
		๕	๔	๓	๒	๑	
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
๓. ระบบสารสนเทศการบริหารงานวิชาการโรงเรียน							
๑	กำหนดโครงสร้างการบริหารงานวิชาการมีความชัดเจน						
๒	มีบุคลากรรับผิดชอบงานวิชาการที่ชัดเจน เช่น กำหนดบุคลากรรับผิดชอบด้านต่างๆ เป็นต้น						
๓	มีขั้นตอนในการบริการงานวิชาการที่ชัดเจน เช่น ขั้นตอนการบริหารหลักสูตร การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ เป็นต้น						
๔	มีขั้นตอนในการบริการงานวิชาการที่ชัดเจน เช่น การกำหนดเป้าหมาย และกระบวนการตรวจสอบที่แน่นอน						
๕	มีเทคนิควิธีการวัด ประเมินผล และเทียบโอน ที่ชัดเจน เช่น การวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการเรียนของผู้เรียน เป็นต้น						
๖	มีการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา เช่น การวิจัยในชั้นเรียนเพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางด้านการเรียน เป็นต้น						
๗	มีระบบการประกันคุณภาพภายในและภายนอก						

๘	มีการส่งเสริมและสนับสนุนแก่บุคลากรทางวิชาการที่ชัดเจน เช่น การพัฒนาหลักสูตร การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ เป็นต้น						
๙	มีการประสานงานร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่นๆ เป็นต้น						

ข้อที่	สภาพสถานศึกษาในการส่งเสริมระบบสารสนเทศโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ยโสธร เขต ๒๘	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		๕	๔	๓	๒	๑	
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
๔. ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียน							
๑	มีโครงสร้างการบริหารที่ชัดเจน เช่น บุคลากรรับผิดชอบด้านต่างๆตามความสามารถแลความถนัดเป็นต้น						
๒	มีการจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งผลกระทบการจัดการศึกษาที่ชัดเจน						
๓	มีนโยบาย วัตถุประสงค์ของแผนที่ชัดเจน						
๔	มีการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศตามระบบการบริหารที่ชัดเจน เช่น ตรวจสอบ ประมวลข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล เป็นต้น						
๕	มีการจัดระบบตามกระบวนการ เช่น การวางแผน ข้อมูลการำเนินงานที่มีข้อมูล เป็นต้น						
๖	มีการกำกับ ติดตามและประเมินผลที่ชัดเจน เช่น การติดตามบุคลากรที่รับผิดชอบข้อมูล เป็นต้น						
๗	มีการนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยมาใช้ในการบริหารจัดการ เช่น คอมพิวเตอร์ และเครื่องสื่อสารอื่นๆ เป็นต้น						
๘	มีโครงการและแผนงานบริหารโรงเรียน ทรัพยากรที่ใช้ในการำเนินการ ผลการปฏิบัติงานที่ชัดเจน						
๙	มีแผนพัฒนาการบริหารโรงเรียนที่ชัดเจน เช่น แผนระยะยาว และแผนระยะสั้น						

ข้อที่	สภาพสถานศึกษาในการส่งเสริมระบบสารสนเทศโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ยโสธร เขต ๒๘	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		๕	๔	๓	๒	๑	
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
๕. ระบบสารสนเทศเพื่อรายงานผลงานโรงเรียน							
๑	กำหนดรูปแบบการนำเสนอข้อมูลระบบสารสนเทศชัดเจน เช่น การทำแผ่นพับ การประชาสัมพันธ์ บทความ กราฟิก ตารางและแผนภูมิ เป็นต้น						
๒	มีบุคลากรรับผิดชอบในการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศ เช่น ระดับผู้อำนวยการโรงเรียน						
๓	มีบุคลากรรับผิดชอบในการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศ เช่น ระดับรองผู้อำนวยการโรงเรียน						
๔	บุคลากรรับผิดชอบในการนำเสนอข้อมูลสารสนเทศ เช่น ระดับครูประจำวิชา						
๕	มีวัสดุ อุปกรณ์ สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย เช่น บันทึกเป็นแผ่น CD บทความ กราฟิก ตารางและแผนภูมิ						

ตอนที่ ๓ เสนอแนะแนวทางการส่งเสริมบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในการส่งเสริมระบบสารสนเทศ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาয়সর เขต ๒๘

คำชี้แจง โปรดให้ข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในการส่งเสริมระบบสารสนเทศ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาয়সর เขต ๒๘

๑. ด้านระบบสารสนเทศพื้นฐานโรงเรียน

.....

.....

.....

๒. ด้านระบบสารสนเทศเกี่ยวกับผู้เรียน

.....

.....

.....

๓. ด้านระบบสารสนเทศการบริหารงานวิชาการโรงเรียน

.....

.....

.....

๔. ด้านระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียน

.....

.....

.....

๕. ด้านระบบสารสนเทศเพื่อรายงานผลงานโรงเรียน

.....

.....

.....

ขอขอบคุณทุกท่านในความร่วมมือ
ตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยครั้งนี้

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ โทร.๐๘๑-๘๖๐-๖๙๒๒
 ที่ ศธ ๖๑๐๓.๓ / ๓๔๕ วันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๙
 เรื่อง ขออนุมัติตรวจสอบแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
 เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิน งามประโคน
 สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นางสาวกัลยกร นามสกุล ทองโสม รหัสประจำตัว ๕๘๐๑๔๐๒๑๐๐
 นิสิตปริญญาโท หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย กำลังทำวิจัยเรื่อง “แนวทางการพัฒนาบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาและครูในการส่งเสริมระบบสารสนเทศโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา ยโสธร เขต ๒๘” เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

เพื่อการนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ และเชี่ยวชาญ สามารถให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการสร้างเครื่องมือดำเนินการวิจัยของนิสิตได้เป็นอย่างดี

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือวิจัยดังกล่าว และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิน งามประโคน)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
 สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วังน้อย

บัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์

โทรศัพท์ ๐๒-๘๘๒-๓๑๕๔ ต่อ ๒๑๐๕

ขอรับรองว่าได้ผ่านการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยเรียบร้อยแล้ว

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิน งามประโคน)

วันที่ ๐๖ / ๓๑ / ๒๕๕๙

หมายเหตุ : หนังสือฉบับนี้จะไม่สมบูรณ์ในการนำไปอ้างอิงผลการตรวจสอบเครื่องมือ หากไม่ได้รับการลงนามโดยผู้ที่รับผิดชอบข้างต้น

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ โทร.๐๘๑-๘๖๐-๖๙๒๒
 ที่ ศธ ๖๑๐๓.๓ / ๓๔๔ วันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๕๙
 เรื่อง ขออนุมัติตรวจสอบแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นางสาวกัลยกร นามสกุล ทองโสม รหัสประจำตัว ๕๘๐๑๔๐๒๑๐๐
 นิสิต ปริญญาโท หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหา
 จจุพลกมลราชวิทยาลัย กำลังทำวิจัยเรื่อง “แนวทางการพัฒนาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาและ
 ครูในการส่งเสริมระบบสารสนเทศโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 มัธยมศึกษาสโธร เขต ๒๘” เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

เพื่อการนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
 การศึกษา พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ และเชี่ยวชาญ สามารถให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อ
 การสร้างเครื่องมือดำเนินการวิจัยของนิสิตได้เป็นอย่างดี

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรง
 ของเครื่องมือวิจัยดังกล่าว และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิน งามประโคน)
 ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
 สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วังน้อย

บัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์

โทรศัพท์ ๐๒-๘๘๒-๓๑๕๔ ต่อ ๒๑๐๕

ขอรับรองว่าได้ผ่านการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยเรียบร้อยแล้ว

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย)

วันที่...../...../.....

หมายเหตุ : หนังสือฉบับนี้จะไม่สมบูรณ์ในการนำไปอ้างอิงผลการตรวจสอบเครื่องมือ หากไม่ได้รับการลงนามโดยผู้รับผิดชอบข้างต้น

ที่ ศธ ๖๑๐๓.๓/ ๒๐๒

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
 ๗๙ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอน้อย
 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐
 โทรศัพท์ ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๐๐-๕ โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๓๔
 www.mcu.ac.th

๒๐ กันยายน ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน นายอำนาจ บุญรอด

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นางสาวกัลยกร นามสกุล ทองโสม รหัสประจำตัว ๕๘๐๑๔๐๒๑๐๐
 นิสิตปริญญาโท หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย กำลังทำวิจัยเรื่อง “แนวทางการพัฒนาบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาและครูในการส่งเสริมระบบสารสนเทศโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา
 ยโสธร เขต ๒๘” เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

เพื่อการนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ และเชี่ยวชาญ สามารถให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการสร้างเครื่องมือดำเนินการวิจัยของนิสิตได้เป็นอย่างดี

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรง
 ของเครื่องมือวิจัยดังกล่าว และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิน งามประโคน)
 ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
 สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วังน้อย

บัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์

โทรศัพท์ ๐๒-๘๘๒-๓๑๕๔ ต่อ ๒๑๐๕

ขอรับรองว่าได้ผ่านการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยเรียบร้อยแล้ว

(นายอำนาจ บุญรอด)

วันที่ ๑ / ๗ / ๒๕๕๙

หมายเหตุ : หนังสือฉบับนี้จะไม่สมบูรณ์ในการนำไปอ้างอิงผลการตรวจสอบเครื่องมือ หากไม่ได้รับการลงนามโดยผู้ที่รับผิดชอบข้างต้น

ที่ ศธ ๖๑๐๓.๓/๒๐๕

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
 ๗๙ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอน้อย
 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐
 โทรศัพท์ ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๐๐-๕ โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๓๔
 www.mcu.ac.th

๒๐ กันยายน ๒๕๕๙

เรื่อง ขออนุญาตตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ดร.ฉัตรชัย ธรรมนครบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นางสาวกัลยกร นามสกุล ทองโสม รหัสประจำตัว ๕๘๐๑๔๐๒๑๐๐
 นิสิตปริญญาโท หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย กำลังทำวิจัยเรื่อง “แนวทางการพัฒนาบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาและครูในการส่งเสริมระบบสารสนเทศโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา
 ยโสธร เขต ๒๘” เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

เพื่อการนี้ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ และเชี่ยวชาญ สามารถให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการสร้างเครื่องมือดำเนินการวิจัยของนิสิตได้เป็นอย่างดี

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือวิจัยดังกล่าว และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิน งามประโคน)
 ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
 สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัย

บัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์

โทรศัพท์ ๐๒-๘๘๒-๓๑๕๔ ต่อ ๒๑๐๕

ขอรับรองว่าได้ผ่านการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยเรียบร้อยแล้ว

(ดร.ฉัตรชัย ธรรมนครบุรี)
 วันที่ ๒๕ / ๙ / ๕๙

หมายเหตุ : หนังสือฉบับนี้จะไม่สมบูรณ์ในการนำไปอ้างอิงผลการตรวจสอบเครื่องมือ หากไม่ได้รับการลงนามโดยผู้รับผิดชอบข้างต้น

ภาคผนวก ค
หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดสอบเครื่องมือ

ที่ ศธ ๖๑๐๓.๓/๒๕๕๙

มหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๗๙ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐
โทรศัพท์ ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๐๐-๕ โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๓๔
www.mcu.ac.th

๒ ตุลาคม ๒๕๕๙

โรงเรียน	27/59
วันที่	27/10/59
เวลา	14.30

เรื่อง ขออนุญาตแจกแบบสอบถามเพื่อทดสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนกุสุมาลยา

กลุ่มบริหารงานวิชาการ	1706
วันที่	25 พย 2559
เวลา	15.30

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 9 ชุด

ด้วย นางสาวกัลยกร นามสกุล ทองโสม รหัสประจำตัว ๕๘๐๑๔๐๒๑๐๐ นิสิตปริญญาโท
หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
กำลังทำวิจัยเรื่อง “แนวทางการพัฒนาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในการส่งเสริมระบบ
สารสนเทศโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาสายสุพรรณ เขต ๒๘” เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องทดสอบเครื่องมือเพื่อวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ดังนั้นทาง
หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับการอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา
ณ โอกาสนี้

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ด้วย ผ. จ. พิชัยกร รอดวิชา

ขอแสดงความนับถือ

- เห็นสมควร ☒ โปรดทราบ ☒ ตอบกลับ ☒ ติดตาม ☐ เสนอ ☐ จบบรรณ ☐ บริหารงานทั่วไป ☐ กิจกรรมนักเรียน ☐ อื่น ๆ

ประสานงานหลักสูตร

พระสุรชัย สุรชัย โทร.๐๘๙-๐๕๖-๑๕๘๑

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิน งามประโคน)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษามัธยมศึกษา

โรงเรียนมัธยมศึกษาสายสุพรรณ เขต ๒๘

- พิชัยกร รอดวิชา

ขอรับรองว่าได้ผ่านการทดสอบเครื่องมือวิจัยเรียบร้อยแล้ว

(นายสุวิวัฒน์ พรหมใส)

เองผู้อำนวยการ กลุ่มบริหารทั่วไป

วันที่

หมายเหตุ : หนังสือฉบับนี้จะไม่สมบูรณ์ในการนำไปอ้างถึงผลการทดสอบเครื่องมือ หากไม่ได้รับการลงนามโดยผู้รับผิดชอบข้างต้น

ภาคผนวก ง

หนังสือขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ที่ ศธ ๖๑๐๓.๓/๒๕๓

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
๗๙ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอลำไทร
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐
โทรศัพท์ ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๐๐-๕ โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๓๔
www.mcu.ac.th

๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขออนุญาตแจกแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนปาดัววิทยา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ชุด

ด้วย นางสาวกัลยากร นามสกุล ทองโสม รหัสประจำตัว ๕๘๐๑๔๐๒๑๐๐ นิสิตปริญญาโท
หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
กำลังทำวิจัยเรื่อง “แนวทางการพัฒนบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในการส่งเสริมระบบ
สารสนเทศโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาสโธร เขต ๒๘” เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บเครื่องมือเพื่อวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ดังนั้นทาง
หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับการอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา
ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิน งามประโคน)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วังน้อย

ประสานงานหลักสูตร

พระสุรชัย สุรชโย โทร.๐๘๙-๐๕๖-๑๕๘๑

ขอรับรองว่าได้ผ่านการแจกแบบสอบถามเพื่อการวิจัยเรียบร้อยแล้ว

(ผู้อำนวยการโรงเรียนปาดัววิทยา)

วันที่...../...../.....

หมายเหตุ : หนังสือฉบับนี้จะไม่สมบูรณ์ในการนำไปอ้างอิงผลการวิจัย หากไม่ได้รับการลงนามโดยผู้ที่รับผิดชอบข้างต้น

ที่ ศธ ๖๑๐๓.๓/๒๕๔๙

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๗๙ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอน้อย

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐

โทรศัพท์ ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๐๐-๕ โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๓๔

www.mcu.ac.th

๒๕๔๙ ตุลาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขออนุญาตแจกแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนโยธินวิทยา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ชุด

ด้วย นางสาวกัลยกร นามสกุล ทองโสม รหัสประจำตัว ๕๘๐๑๔๐๒๑๐๐ นิสิตปริญญาโท หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย กำลังทำวิจัยเรื่อง “แนวทางการพัฒนบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในการส่งเสริมระบบสารสนเทศโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต ๒๘” เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บเครื่องมือเพื่อวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ดังนั้นทางหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับการอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิน จามประโคน)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วังน้อย

ประสานงานหลักสูตร

พระสุรชัย สุรชัย โทร.๐๘๙-๐๕๖-๑๕๘๑

ขอรับรองว่าได้ผ่านการแจกแบบสอบถามเพื่อการวิจัยเรียบร้อยแล้ว

(ผู้อำนวยการโรงเรียนโยธินวิทยา)

วันที่...../...../.....

หมายเหตุ : หนังสือฉบับนี้จะไม่สมบูรณ์ในการนำไปอ้างอิงผลการวิจัย หากไม่ได้รับการลงนามโดยผู้รับผิดชอบข้างต้น

ที่ ศธ ๖๑๐๓.๓/

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
 ๗๙ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอลำปลายมาศ
 จังหวัดสุรินทร์ ๓๓๑๗๐
 โทรศัพท์ ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๐๐-๕ โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๓๔
 www.mcu.ac.th

๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขออนุญาตแจกแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนกุดชุมวิศิษฏ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ชุด

ด้วย นางสาวกัลยากร นามสกุล ทองโสม รหัสประจำตัว ๕๘๐๑๔๐๒๑๐๐ นิสิตปริญญาโท
 หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
 กำลังทำวิจัยเรื่อง “แนวทางการพัฒนาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในการส่งเสริมระบบ
 สารสนเทศโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาสโธร เขต ๒๘” เป็น
 ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บเครื่องมือเพื่อวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ดังนั้นทาง
 หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
 หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับการอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา
 ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิน นามประโคน)
 ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
 สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัย

ประสานงานหลักสูตร

พระสุรชัย สุทธิโย โทร.๐๘๙-๐๕๖-๑๕๘๑

ขอรับรองว่าได้ผ่านการแจกแบบสอบถามเพื่อการวิจัยเรียบร้อยแล้ว

(ผู้อำนวยการโรงเรียนกุดชุมวิศิษฏ์)

วันที่...../...../.....

หมายเหตุ : หนังสือฉบับนี้จะไม่สมบูรณ์ในการนำไปอ้างอิงผลการวิจัย หากไม่ได้รับการลงนามโดยผู้รับผิดชอบข้างต้น

ที่ ศธ ๖๑๐๓.๓/๒๕๖๓

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๗๙ หมู่ ๑ ตำบลลำไทร อำเภอน้อย

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐

โทรศัพท์ ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๐๐-๕ โทรสาร ๐ ๓๕๒๔ ๘๐๓๔

www.mcu.ac.th

๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขออนุญาตแจกแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนน้ำคำวิทยาคม

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ชุด

ด้วย นางสาวกัลยกร นามสกุล ทองโสม รหัสประจำตัว ๕๘๐๑๔๐๒๑๐๐ นิสิตปริญญาโท หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย กำลังทำวิจัยเรื่อง “แนวทางการพัฒนาศักยภาพของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในการส่งเสริมระบบสารสนเทศโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาয়โสธร เขต ๒๘” เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บเครื่องมือเพื่อวิจัยประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ดังนั้นทางหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับการอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิน งามประโคน)

ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วังน้อย

ประสานงานหลักสูตร

พระสุรชัย สุรชโย โทร.๐๘๙-๐๕๖-๑๕๘๑

ขอรับรองว่าได้ผ่านการแจกแบบสอบถามเพื่อการวิจัยเรียบร้อยแล้ว

(ผู้อำนวยการโรงเรียนน้ำคำวิทยาคม)

วันที่...../...../.....

หมายเหตุ : หนังสือฉบับนี้จะไม่สมบูรณ์ในการนำไปอ้างอิงผลการวิจัย หากไม่ได้รับการลงนามโดยผู้รับผิดชอบข้างต้น

ที่ ศธ ๐๔๒๕๘.๗๘/๓๒๑

โรงเรียนน้ำคำวิทยาคม
อำเภอไทยเจริญ จังหวัดยโสธร
๓๕๑๒๐

๑ ธันวาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ส่งแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วังน้อย

อ้างถึง หนังสือราชการ ที่ ศธ๖๑๐๓.๓/๒๕๙ ลงวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๙

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

จำนวน ๑๓ ชุด

ตามหนังสือที่อ้างถึง โรงเรียนน้ำคำวิทยาคม ได้ดำเนินการตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย ของ นางสาวกัลยกร ทองโสม เรื่อง “แนวทางการพัฒนาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในการ ส่งเสริมระบบสารสนเทศโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา ยโสธร เขต ๒๘” เรียบร้อยแล้ว

จึงขอส่งแบบสอบถามเพื่อการวิจัยดังกล่าว มาพร้อมหนังสือนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายอุทัย สุภาพกรณ์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนน้ำคำวิทยาคม

งานธุรการ

โทร./โทรสาร ๐-๕๕๗๕-๖๘๘๐

มือถือ ๐-๕๕๖๐-๑๗๑๖-๒

ภาคผนวก จ

ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient)

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

	Scale	Scale	Corrected	
	Mean	Variance	Item-	Alpha
	if Item	if Item	Total	if Item
	Deleted	Deleted	Correlation	Deleted
A1	176.9000	217.8172	.2812	.9413
A2	176.8667	218.3264	.3110	.9408
A3	176.8667	216.0506	.5108	.9396
A4	176.7333	218.1333	.3684	.9404
A5	176.7000	215.1828	.5067	.9396
A6	176.9333	214.0644	.4420	.9401
A7	177.1333	213.4989	.2382	.9450
A8	176.7667	209.1506	.6717	.9382
A9	176.8000	209.2000	.7837	.9375
B10	176.8000	210.6483	.7018	.9381
B11	176.9333	214.8920	.4771	.9398
B12	176.9000	212.9897	.5295	.9394
B13	177.1333	216.1885	.4212	.9401
B14	177.0667	209.8575	.7510	.9378
B15	177.0333	213.9644	.5607	.9392
B16	177.2333	214.5989	.5227	.9395
B17	177.1000	214.0931	.5878	.9391
B18	177.1333	215.4299	.4656	.9398
B19	177.0000	215.7931	.5741	.9393
C20	177.0667	215.1678	.5027	.9396
C21	177.1333	215.7747	.4454	.9400
C22	177.0333	214.1713	.4963	.9396
C23	176.8667	215.4299	.4381	.9400
C24	176.8667	213.8437	.5839	.9391
C25	177.0333	212.8609	.5220	.9394
C26	176.9667	213.6195	.4689	.9399
C27	177.0000	213.6552	.5144	.9395
C28	176.9333	217.1678	.3902	.9403

C29	176.9667	216.3092	.3666	.9406
C30	177.1333	212.2575	.4494	.9402
C31	176.8667	212.9471	.6392	.9387
C32	176.9333	210.0644	.6893	.9381
C33	176.9000	212.3000	.6857	.9384
C34	177.1667	215.6609	.3871	.9405
D35	177.0333	212.4471	.5045	.9396
D36	177.1000	211.0586	.5927	.9389
D37	177.0333	213.4126	.5378	.9393
D38	177.1000	210.1621	.6373	.9385
D39	177.0667	209.9954	.6326	.9385
D40	177.0000	212.4828	.5775	.9390
D41	177.0667	209.9954	.6326	.9385
D42	177.0000	212.4828	.5775	.9390

Reliability Coefficients

N of Cases = 30.0

N of Items = 42

Alpha =

.9409

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ : นางสาว กัลยกร ทองโสม
เกิด : วันที่ ๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๔
สถานที่เกิด : ๓๓๓/๓ ม.๓ ต.บางรักพัฒนา อ.บางบัวทอง จ.นนทบุรี
การศึกษา : Banrgkok Thonburi College Bangkok Thailand
 : 10700
 Major: Accounting
 Degree: B.B.A (Accounting) Continuing Program
การทำงาน : กรรมการผู้จัดการบริษัท ยากอร์ แอ็คเคาท์ติ้ง จำกัด
 (YAKORN ACCOUNTING CO.TH)
 333/1 หมู่ ๓ ตำบลบางรักพัฒนา อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี
 ๐๙๕-๙๙๓-๑๑๕๖ (พ.ศ.๒๕๔๓-ปัจจุบัน)
 : กรรมการผู้จัดการบริษัท นางฟ้ารีสอร์ท จำกัด
 (NANGFIA REESORT CO.TH)
 ๕๖ หมู่ ๖ ตำบลทุ่งแต้ อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร ๓๕๐๐๐
 ๐๘๘-๓๗๓-๔๒๕ (พ.ศ. ๒๕๕๗ - ปัจจุบัน)
ที่อยู่ปัจจุบัน : ๓๓๓/๓ หมู่ ๓ ตำบลบางรักพัฒนา อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี
 : ๐๒-๕๗๑-๗๑๖๒